

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2021. június 1., kedd

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat kihirdetéséről szóló 2021. évi XLV. törvényhez	790
Végző előterjesztői indokolás a Magyarország Kormánya és a Kirgiz Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2021. évi XLVI. törvényhez	792
Végző előterjesztői indokolás a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2021. évi XLVII. törvényhez	793
Végző előterjesztői indokolás a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítványról szóló 2021. évi XLVIII. törvényhez	794
Végző előterjesztői indokolás a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról szóló 2021. évi XLIX. törvényhez	796
Végző előterjesztői indokolás az egyes hatósági eljárásokat érintő egyszerűsítések érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2021. évi L. törvényhez	799
Végző előterjesztői indokolás az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvényhez	822
Végző előterjesztői indokolás az egyes köznevelést érintő törvények módosításáról szóló 2021. évi LII. törvényhez	842
Végző előterjesztői indokolás a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi LIII. törvényhez	848
Végző előterjesztői indokolás az Európai Unió Bírósága C-66/18. számú ügyben hozott ítéletének végrehajtása érdekében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LIV. törvényhez	856
Végző előterjesztői indokolás az egyes törvényeknek a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló irányelvvel összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LV. törvényhez	858
Végző előterjesztői indokolás a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LVI. törvényhez	863
Végző előterjesztői indokolás a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LVII. törvényhez	865

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás

az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat kihirdetéséről szóló 2021. évi XLV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat (a továbbiakban: Határozat) rendelkezik arról, hogy az Európai Unió (a továbbiakban: EU) tagállamainak milyen tételeket és hogyan kell befizetnie az európai uniós költségvetésbe.

A Határozat alapvető jelentőségű az Európai Unió költségvetése szempontjából. Az Európai Unió hétéves költségvetésének alapjairól a politikai szintű megállapodás az Európai Tanács 2020. július 17–21-ei és december 10–11-ei ülésén született meg. A decemberi következtetések jelentős lépést jelentenek az Európai Unió egységének megőrzése szempontjából, egyúttal biztosították az európai szolidaritást, hiszen a támogatás végre eljuthat azokba a tagállamokba, ahol a leginkább szükség van rá. Tükrözik ugyanakkor a tagállamok állam- és kormányfőinek azon meggyőződését, hogy költségvetési eszközökkel nem kényszeríthetők ki politikai és ideológiai elvárások. Az Országgyűlés a Határozatot abban a meggyőződésben hirdeti ki Magyarország belső jogrendszerében, hogy az Európai Unió intézményei a decemberi következtetésekben foglaltakat maradéktalanul megtartják. Ezért a következtetések szövegét jelen törvény mellékleteként ki is hirdeti.

A Határozattal kapcsolatban fennálló jogharmonizációs kötelezettségünkre tekintettel az előterjesztés célja, hogy Magyarország a Határozat kötelező erejét magára nézve – alkotmányos követelményeinek megfelelő eljárás keretében – elismerje.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Határozat sajátos jogalapjából adódóan, valamint 12. cikkének második bekezdésében foglaltak szerint a Határozatot a tagállamoknak alkotmányos kötelezettségeiknek megfelelő eljárásban is el kell fogadniuk, ugyanis a tényleges kötelmet nem a Határozat Tanács általi elfogadása, hanem a tagállamoknak a Határozatot elfogadó aktusa keletkezteti. Ez az elfogadás és a kihirdetés az a mód, ahogy Magyarország a Határozat kötelező erejét magára nézve elismeri.

Az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint, valamint a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés adhat felhatalmazást a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződések esetén; a Határozat ebbe a körbe tartozik.

A 2. §-hoz

A Határozatot a fenti jogalapra tekintettel, szövegének végleges megállapítását követően, az Nsztv. 9. §-a értelmében törvénnyel szükséges kihirdetni.

A 3. §-hoz

A Határozat szövege az EU valamennyi hivatalos nyelvén, így magyarul is hiteles.

A Határozat nyomán az alábbiak szerint változik az EU saját forrásainak rendszere:

- A tagállamok beszedési költség címén a hagyományos saját források (vámok) keretében beszedett összegek 25%-át tarthatják meg a korábbi 20% helyett.
- A hozzáadottérték-adóból (héa) származó forrás számítási módja a korábbihoz képest egyszerűsödik a kompenzációk és a korrekciók többségének megszüntetésével, illetve a súlyozott átlagos kulcs befagyasztása miatt, míg lehívásának egységes kulcsa továbbra is 0,30%-ban került meghatározásra. Eltörlésre kerül a korábban Németország, Hollandia és Svédország számára biztosított kedvezményes kulcs.
- Új saját forrásként bevezetésre kerül a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrás, ami az éves hulladékmennyiséggel arányos befizetést ró a tagállamokra, figyelembe véve a forrás regresszivitásának csökkentését célzó kedvezményeket is (Magyarország évi 30 millió euró kedvezményt írhat jóvá a befizetéséből).
- A bruttó nemzeti jövedelmen (a továbbiakban: GNI) alapuló forrás kiszámítása tekintetében a Határozat változatlanul az ESA 2010 alkalmazásával, piaci árakon számított éves GNI-értéket veszi alapul.
- A Határozat bizonyos tagállamok részére csökkentett mértékű éves GNI-alapú hozzájárulást ír elő: Ausztria esetében 565 millió euró, Dánia esetében 377 millió euró, Németország esetében 3 671 millió euró, Hollandia esetében 1 921 millió euró, Svédország esetében 1 069 millió euró a hozzájárulás csökkentése minden évben 2021–2027. között. (A 2014–2020-as időszakban Dánia 130 millió euró, Hollandia 695 millió euró, Svédország 185 millió euró, míg Ausztria 2014-ben 30 millió euró, 2015-ben 20 millió euró, 2016-ban pedig 10 millió euró csökkentést élvezett a GNI-alapú befizetéséből.)

A Határozat 11. és 12. cikkeiben rendelkezik a hatálybalépés kérdéséről.

A 4. §-hoz

A törvény kihirdetésével hatályba lépnek azok a szakaszok, amelyek ahhoz szükségesek, hogy Magyarország teljesítse a Határozat alkotmányos követelményeknek megfelelő eljárásban való elfogadását. Azon szakaszok azonban, amelyek csak a Határozat európai uniós szinten történő hatályba lépésétől lehetnek hatályosak, csak ebben a későbbi időpontban fognak hatályba lépni, és ekkor veszti hatályát a jelenleg hatályos, hasonló tartalmú, az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2014. május 26-i 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat kihirdetéséről szóló 2015. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat kihirdetéséről szóló 2015. évi XCIII. törvény) is.

A tagállamok által az EU költségvetésébe fizetendő nemzeti hozzájárulás a Határozat hatályba lépéséig a régi, 2020-ig alkalmazott szabályok szerint kerül kiszámításra és rendelkezésre bocsátásra. A Határozat hatályba lépésekor történik majd meg egy összegben a ténylegesen befizetett, illetve a 2021. január elsejétől visszamenőlegesen alkalmazandó új szabályok szerint teljesítendő befizetés közötti különbség korrigálása.

A Határozat 12. cikkének második bekezdése szerint: „A tagállamok haladéktalanul értesítik a Tanács főttségét az e határozat alkotmányos követelményeinek megfelelő elfogadására vonatkozó eljárások lezárásáról.” Az „alkotmányos követelményeknek megfelelő elfogadásra vonatkozó eljárás” lezárásáról akkor lehet – a Külügyminisztériumon keresztül – a Tanács főttségét értesíteni, ha a törvény kihirdetésre kerül.

A Határozat a 12. cikkének második bekezdésében említett utolsó értesítés beérkezését követő első hónap első napján lép hatályba.

A hatálybalépés pontos naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter az Nsztv. 10. § (4) bekezdése értelmében a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg, a hatálybalépés napjának ismertté válását követően haladéktalanul.

Az 5. §-hoz

A kihirdető törvény felhatalmazást ad a Határozat végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalára. Mivel a saját források rendszeréről szóló korábbi határozathoz képest európai uniós szinten formálisan is új jogi aktus született, továbbá – később elfogadásra kerülő – új tanácsi rendeletek segítik majd a végrehajtást, ezért a kihirdető törvényben felhatalmazást kell adni a Határozat végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalára is.

A 6. §-hoz

Rögzítésre kerül, hogy a Határozat 12. cikkének végrehajtását szolgálja a törvény.

A 7. §-hoz

A jelenleg hatályos, hasonló tartalmú, a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat kihirdetéséről szóló 2015. évi XCIII. törvény hatályon kívül helyezésére van szükség, amikor a Határozat hatályba lép, hiszen a Határozat is hatályon kívül helyezi az e törvénnyel kihirdetett, 2014–2020-as időszakra szóló, 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozatot.

Végső előterjesztői indokolás

a Magyarország Kormánya és a Kirgiz Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2021. évi XLVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvény célja Magyarország és a Kirgiz Köztársaság között a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismeréséhez szükséges felhatalmazás megkérése és a Megállapodás kihirdetése.

A Kirgiz Köztársaság és Magyarország közötti közúti személyszállítási és árufuvarozási kapcsolatokat jelenleg az 1967. évi 17. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Kormánya között a nemzetközi gépjárműközlekedés tárgyában Budapesten, 1966. évi március hó 19. napján aláírt Egyezmény szabályozza. A felek közötti magas szintű tárgyalások során rendszeresen napirenden van egy új kétoldalú Egyezmény megkötése, egyrészt mivel a jelenleg hatályos egyezmény már több, mint 50 éves, másrészt a Szovjetunió utódállamaként Kirgizisztán már 1990 óta független, így célszerű az önálló kétoldalú megállapodás megkötése.

A Megállapodással kapcsolatos tárgyalások megkezdésére a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint az Azerbajdzsáni Köztársaság Kormánya, Grúzia Kormánya, a Kirgiz Köztársaság Kormánya, az Örmény Köztársaság Kormánya, a Tadzsik Köztársaság Kormánya és a Türkmen Köztársaság Kormánya közötti kétoldalú közúti személyszállítási és árufuvarozási Megállapodások létrehozására adott felhatalmazásról szóló 33/2008. (VII. 24.) ME határozat adott felhatalmazást. A Megállapodás szakértői szintű tanulmányozására vonatkozó egyeztetés a dokumentum-tervezetek kicserélésével, majd annak személyes egyeztetésével megtörtént. A két fél 2020. szeptember 29-én, Budapesten parafálta a Megállapodást.

A kidolgozott Megállapodás a – kétoldalú vagy tranzitban átmenő – közúton végzett személyszállítási és árufuvarozási tevékenységet szabályozza. A Megállapodás rögzíti a személyszállítás, illetve árufuvarozás végzésének feltételeit és kereteit, az árufuvarozás adó- és engedélymentességének eseteit, szabályozza a túlméretes vagy veszélyes áruk szállítását, rendelkezik a fuvarozó kötelezettségeiről és a szabálysértés esetén hozandó

intézkedésekről, valamint meghatározza a Megállapodás végrehajtásáért felelős illetékes szerveket és rendelkezik a kapcsolódó vegyesbizottság létrehozásáról.

A közúti kapcsolatok egyezményes szabályozása mindkét fél érdeke. A Megállapodás létrehozása hozzájárul Magyarország keleti irányú gazdasági kapcsolatainak erősítéséhez és elősegítheti a kétoldalú kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok erősödését.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Megállapodás tartalmát tekintve – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 4. §-a alapján – törvényhozási tárgykört érintő szabályokat tartalmaz, ezért a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdésének a) pontjában foglaltakra tekintettel, a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés adhat felhatalmazást.

A 2. §-hoz

Az Nsztv. 7. § (2) bekezdése és 9. § (1) bekezdése szerint a kihirdetés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

A 3. §-hoz

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a törvény 1. melléklete a Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét, a 2. melléklete a hiteles angol nyelvű szövegét tartalmazza.

A 4. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés. A hatálybalépés napját – az Nsztv. 10. § (4) bekezdésének megfelelően – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.

Az 5. §-hoz

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megfelelően tartalmazza a Megállapodás végrehajtásáért felelős szerv megjelölését.

Végső előterjesztői indokolás

a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2021. évi XLVII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrehozására a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között az M3 autópálya – Mátészalka – országhatár és az ahhoz kapcsolódó romániai út nyomvonaláról és határmetszéspontjáról szóló megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról szóló 27/2019. (III. 14.) ME határozat 1. pontja ad felhatalmazást.

A magyarországi, illetve a romániai gyorsforgalmi utak összekapcsolása, megfelelő tervezésük és kialakításuk céljából a nyomvonalról és határmetszéspontról a román féllel megegyezés, valamint nemzetközi szerződés (megállapodás) megkötése szükséges.

A két fél között 2019-ben kezdődtek meg a Megállapodás kidolgozására irányuló szakértői egyeztetések. A román fél 2021. február 4-én válaszolt a magyar kezdeményezésekre. A magyar fél a román fél javasolt kiegészítéseit – beleértve a határellenőrzési rendelkezéseket – elfogadta.

Az M3 autópálya – Mátészalka – országhatár (– Szatmárnémeti) közötti kapcsolat (M49 gyorsforgalmi út) fejlesztésének előkészítése a Kormány rövid- és középtávú közúthálózat-fejlesztési terveinek részét képezi.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Megállapodás tartalmát tekintve – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 4. §-a alapján – törvényhozási tárgykört érintő szabályokat tartalmaz, ezért a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés adhat felhatalmazást.

A 2. §-hoz

Az Nsztv. 7. § (2) bekezdése és 9. § (1) bekezdése szerint a kihirdetés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

A 3. §-hoz

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a törvény 1. melléklete a Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét, a 2. melléklete a hiteles angol nyelvű szövegét tartalmazza.

A 4. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés. A hatálybalépés napját – az Nsztv. 10. § (4) bekezdésének megfelelően – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.

Az 5. §-hoz

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megfelelően tartalmazza a Megállapodás végrehajtásáért felelős szerv megjelölését.

Végső előterjesztői indokolás a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítványról szóló 2021. évi XLVIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvény célja a XX. századi magyarországi, valamint közép- és kelet-európai történeti, politikai és társadalmi kutatásokkal, ezen belül különösen a kommunizmus és a kelet-közép-európai diktatúrák XX. századi történetének feltárásával és bemutatásával kapcsolatos közfeladatok folyamatos ellátása. Ennek érdekében a Közép- és

Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítványt a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.) 1. mellékletével Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) elnevezéssel előzetesen közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyá minősíti. Az Alapítvány megfogalmazott céljait jelen törvényjavaslat közérdekűnek minősíti. Az Alapítvány céljainak támogatása olyan – a mindenkorai pártpolitikai viszonyokon felülemelkedő, jelentős történelmi, kulturális értékek és hagyományok megóvása, megőrzése szempontjából – alapvető fontosságú ügy, amelynek támogatása a mindenkorai Kormány széleskörű társadalmi elváráson nyugvó, meghatározó feladata. Ezen célok elérése érdekében az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az állam nevében tegye meg a szükséges intézkedéseket az Alapítvány közérdekű vagyonkezelő alapítvány formájában történő létrehozására.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (1a) bekezdése szerint a Kormány külön törvény rendelkezése szerint jogosult alapítvány létrehozására. Jelen rendelkezés alapján az Országgyűlés felhatalmazást ad a Kormány számára – a jelen törvényjavaslat preambulumban meghatározott célokra tekintettel – közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványként az Alapítvány létrehozására. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a Kormány, mint a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány alapítója bír azzal a jogosultsággal, hogy jelen felhatalmazás alapján a Közalapítványt közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyá alakítsa át. A § további garanciális rendelkezéseket tartalmaz, amely szerint az Alapítványban az alapítói jogok teljes körét – beleértve az alapító okirat e törvény rendelkezéseire is figyelemmel történő módosításának jogát – a kuratórium gyakorolja.

A 2. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 3. §-hoz

Sarkalatossági záradék.

A 4. §-hoz

A KEKVA tv. 3. (3) bekezdése értelmében közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány úgy is létrejöhet úgy, hogy alapítványt a KEKVA tv. 1. melléklete előzetesen közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyá minősíti. Erre tekintettel szükséges a KEKVA tv. 1. mellékletének az Alapítvánnyal történő kiegészítése.

Az 1. melléklet további módosításának célja a XX. századi magyarországi, valamint közép- és kelet-európai történelmi, politikai és társadalmi kutatásokkal, ezen belül különösen a kommunizmus és a kelet-közép-európai diktatúrák történetének, illetve annak a magyar társadalom egészére – beleértve az őshonos nemzetiségeket is – való kihatásának feltárásával és bemutatásával kapcsolatos közfeladatok folyamatos ellátása.

A felsőoktatási intézményekben, a felsőoktatási feladatok ellátása során egyszerre kell oktatási és kutatási tevékenységünkben összekapcsolni, összehangolni a nyitott globális verseny és a lokális/regionális ügyek menetéért érzett felelősség okán jelentkező tényezőket. Ez az ún. „harmadik misszió” foglalja össze a felsőoktatási intézmények környezetükre gyakorolt tevékenységeit és hatásait, és jelent minden, a nem akadémiai világban található partnerrel fenntartott intézményesített kapcsolatot, többek között a tevékenységek során keletkezett szellemi tulajdon megismertetését, hasznosítását, illetve a szakpolitikák formálásához való hozzájárulást. A feladat a – 2016. január 1-jétől hatályos – nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 2. § (5a) bekezdésében meghatározott feladattal mutat egyezést, amelyet a felsőoktatási közfeladatot ellátó, felsőoktatási intézményt fenntartó közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok feladataként is szükséges rögzíteni.

A módosítás a részletes feladatfinanszírozási megállapodásra vonatkozó időtartam felső határát öt évről hat évre növeli, amely fokozza a feladatfinanszírozás kiszámíthatóságát a több évre áthúzódó tevékenységek esetében.

A módosítás lehetővé teszi, hogy ha az alapítvány az 1. mellékletben nevesített felsőoktatási intézmény útján látja el közfeladatát, akkor az alapítvány mellett e felsőoktatási intézménynek is legyen lehetősége önkéntes alapon, egyoldalú nyilatkozattal csatlakozni bármely egységes állami beszerzési rendszerhez, és onnan ugyanilyen módon távozni is.

A jogalkotói szándékkal összhangban egyértelműsíti, hogy a klinikai központban a klinikai központ elnöke gyakorolja az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott dolgozók esetében a munkáltatói jogkört.

Az 5. §-hoz

A KEKVA tv. belső koherenciája érdekében szükséges a KEKVA tv. 20. § (1) bekezdés utolsó mondatának hatályon kívül helyezése.

Végső előterjesztői indokolás a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról szóló 2021. évi XLIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel a törvényjavaslatához (a továbbiakban: Javaslat) kapcsolódó indokolást az Indokolások Tárában közzé kell tenni.

Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) a C-78/18. számú Bizottság kontra Magyarország ügyben 2020. június 18-án kihirdetett ítéletében (a továbbiakban: ítélet) foglalt állást a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvényről (a továbbiakban: Átláthatósági tv.) és megállapította, hogy az ellentétes a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezésekkel, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 8. és 12. cikkével (magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog, a személyes adatok védelméhez való jog és az egyesülés szabadságához fűződő jog). A Bíróság ítéletében foglalt megállapításokra figyelemmel az ítélet végrehajtásának előfeltétele az Átláthatósági tv. hatályon kívül helyezése.

A Javaslat kiindulópontjául a Bíróság ítélete szolgált. Ebben a Bíróság megerősítette, hogy a közéletre és a nyilvános vitára jelentős befolyást gyakorolni képes szervezetek részére nyújtott támogatások átláthatóságának biztosítása közérdeken alapuló nyomós indokul szolgálhat.

Emiatt a hatályon kívül helyezéssel egyidőben új, az európai uniós joggal konform szabályozás megalkotását célozza a Javaslat, amelynek értelmében mindazon egyesületről és alapítványról, amelynek tárgyévi mérlegfőösszege eléri a 20 millió forintot, az Állami Számvevőszék külön törvényben meghatározott módon évente összefoglaló jelentést tesz közzé. A kivételi kör megegyezik az Átláthatósági tv. szerinti kivételi körrel.

Az Állami Számvevőszéknek biztosított hatáskör a szakmaiság és a függetlenség garanciája.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–2. §

A Javaslat értelmében mindazon egyesületről és alapítványról, amelynek tárgyévi mérlegfőösszege eléri a 20 millió forintot, az Állami Számvevőszék törvényben meghatározott módon évente összefoglaló jelentést tesz közzé. A Javaslat tehát a mérlegfőösszegben megjelenő meghatározott mértékű összeghatárt – a korábbi kivételi kör

meghagyásával – jelöli meg olyan objektív kritériumonként, amely alapot szolgáltat arra, hogy valamely szervezet közelet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezet körébe tartozzon.

A jogi szabályozással érintett személyi kört érintően a csoportképző elem az éves mérlegfőösszezből fakadó, a gazdasági, társadalmi és politikai életben lehetséges szerepvállalás: az a vélelem, hogy az a civil szervezet, amely meghatározott összeg feletti mérlegfőössszeggel rendelkezik, a közéletre, a demokratikus államban jelentős befolyást képes gyakorolni.

Az Átláthatósági törvény szerinti kivételi kört ugyanakkor indokolt a Javaslatban is megtartani, így nem terjed ki a jelentéstételi kötelezettség a Javaslat 1. § (2) bekezdésében felsorolt szervezetekre.

A nyilvánosságra hozatal az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) 32. §-a alapján történik, hasonlóan a többi, Állami Számvevőszék által ellenőrzött szervezethez, tartalmazva a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat, következtetéseket. Az Állami Számvevőszék jelentése nyilvános, de a nyilvánosságra hozott jelentés nem tartalmazhat minősített adatot vagy a törvény által védett egyéb titkot.

3. §

Hatályba léptető rendelkezés.

4. §

Sarkalatosági záradék az Alaptörvény 43. cikk (4) bekezdése alapján, az ÁSZ tv.-t érintő módosítások miatt.

5. §

A Javaslat e szakasza tartalmazza az Állami Számvevőszék feladat- és hatáskörének módosítását. Az ÁSZ tv. módosításával az Állami Számvevőszék jelenlegi ellenőrzési jogköre (ÁSZ tv. 5. §) bővül: törvényességi szempontok szerint ellenőrzi a közelet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezeteket.

Az Állami Számvevőszéket az Alaptörvény 43. cikke az Országgyűlés pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerveként nevezi, amelynek elsődleges szerepe, hogy ellenőrizze a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését. Az Alaptörvény 43. cikk (1) bekezdés második mondata értelmében az Állami Számvevőszék ellenőrzéseit törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerint végzi. Az Alaptörvény 43. cikk (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy az Állami Számvevőszék szervezetének és működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

Az Alaptörvény e rendelkezései alapján megalkotott ÁSZ tv. 5. §-a az Állami Számvevőszék által elvégzett ellenőrzési jogköröket differenciáltan szabályozza. Így az ÁSZ tv. 5. § (11) bekezdésében felsorolt szervezetek felett az Állami Számvevőszék csupán törvényességi szempontok szerint végezhet ellenőrzést. A Javaslat e körbe illeszti a közelet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezeteket, összhangban az Állami Számvevőszék demokratikus állam működését szolgáló szerepével.

Az ellenőrzés alapvetően a hatályos szabályok szerinti törvényességi vizsgálatot jelent, annak elemei nem is módosulnak: a Javaslat elfogadása esetén az Állami Számvevőszék a közelet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek gazdálkodásának jogszerűségét vizsgálhatja. Az Állami Számvevőszék tevékenységét jelenleg is ellenőrzési terv alapján végzi, amit az elnök hagy jóvá. Az ellenőrzési tervről és annak módosításáról az Állami Számvevőszék elnöke tájékoztatja az Országgyűlést [ÁSZ tv. 3. § (2) bekezdés]. Az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek gyakoriságát törvény, törvényi szabályozás hiányában az Állami Számvevőszék elnöke határozza meg [ÁSZ tv. 5. § (9) bekezdés], így a Javaslat 2. §-a értelmében évente végzi majd. Az Állami Számvevőszék az ellenőrzést éves terv alapján végzi [ld. ÁSZ tv. 3. § (2) bekezdését és 13. § (2) bekezdés b) pontját], majd az Országgyűlés számára készít beszámolót az előző évi ellenőrzési tevékenységről (ld. ÁSZ tv. 4. §-át).

Az Állami Számvevőszék eljárásának végén – az ÁSZ tv. 29. §-a értelmében – az Állami Számvevőszék ellenőrzési megállapításaira az ellenőrzött, azaz a közelet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezet észrevételeket tehet, de adott esetben az Állami Számvevőszék részére a 30. § (1) bekezdése, vagy a 30. § (2) bekezdés szerinti eljárási cselekmény is alkalmazható. Az ellenőrzésről évente készülő összefoglaló jelentés az ÁSZ tv. 32. § (1) bekezdése szerint tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat,

következtetéseket. Az összefoglaló jelentés az ÁSZ tv. 32. § (3) bekezdése alapján nyilvános. A nyilvánosságra hozott jelentés nem tartalmazhat minősített adatot vagy a törvény által védett egyéb titkot.

Azonban e személyi kör esetében – figyelemmel arra, hogy elsődlegesen nem közpénzfelhasználás ellenőrzésére kerül sor – az ellenőrzéshez kapcsolódó, az Állami Számvevőszék rendelkezésére álló törvényi szankciók (ÁSZ tv. 31. §-a és 33. §-a) nem lesznek alkalmazandók; a jogalkotói szándék (azaz az átláthatóság) ugyanis pusztán a nyilvánosságra hozatallal megvalósul.

6. §

A Javaslattal érintett, így a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezeteket az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 30. § (4) bekezdése értelmében közzétételi kötelezettség terheli: honlapjukon is kötelesek közzétenni a számviteli beszámolót, illetve annak közhasznúsági mellékletét, ha a civil szervezet saját honlappal rendelkezik. A számviteli beszámolók pontosan részletezik a szervezeteknek juttatott támogatások összegét, forrását és azok felhasználásának módját.

A Javaslat 6. §-ában szereplő, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) módosítása révén a Javaslat kibővíti a beszámoló benyújtására elektronikus úton kötelezettek körét azokkal az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 2. § 6. pont b) és c) alpontja szerinti egyesületekkel és alapítványokkal, melyek mérlegfőösszege eléri az öt millió forintot.

A civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartásába bejegyzett szervezetnek már jelenleg is formanyomtatványt kell használnia beszámolója elektronikus úton történő benyújtása esetén. A beszámoló elektronikus úton történő benyújtásának kiterjesztése az adminisztratív terhek csökkentését is szolgálja azáltal, hogy – a jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel lévő – hiánytalan nyomtatványok benyújtását könnyíti meg.

7. §

A Javaslat speciális átmeneti rendelkezést is biztosít. A Cnytv.-nek a számviteli beszámoló benyújtásával és kezelésével összefüggő rendelkezéseinek alkalmazására ugyanis nem egyszerűen a Javaslat hatálybalépésétől kell, hogy sor kerüljön, hanem figyelemmel kell lenni arra is, hogy melyik az az üzleti év, amelyre vonatkozó beszámolóra először kell alkalmazni a rendelkezést. Erre figyelemmel a Javaslat előírja, hogy a Cnytv.-nek a beszámolókra vonatkozó új rendelkezéseit a 2022. január 1-vel induló üzleti évtől kezdődő üzleti évek beszámolóira kell alkalmazni, vagyis gyakorlati értelemben első ízben 2023 májusában kerülnek e rendelkezések majd alkalmazásra.

A Javaslat biztosítja, hogy a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény (Ktsztv.) hatályvesztésére tekintettel a nyilvántartásból törlésre kerüljön annak ténye, hogy az egyesület vagy az alapítvány a Ktsztv. szerinti külföldről támogatott szervezetnek minősül, valamint azt, hogy a Ktsztv. 3. §-a alapján indult és 2021. június 30-án folyamatban lévő eljárásokban a Ktsztv. 3. §-a szerinti jogkövetkezményt a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdése alapján a Ktsztv. hatályvesztését követően ne lehessen alkalmazni.

8. §

Hatályvesztő rendelkezés.

9. §

A Javaslat e szakaszával a törvényalkotó hatályon kívül helyezi az Átláthatósági tv.-t.

**Végső előterjesztői indokolás
az egyes hatósági eljárásokat érintő egyszerűsítések érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló
2021. évi L. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvényjavaslat célja az egyes nyilvántartások hatékonyabb működésének, az interoperabilitás növelésének és az információk automatikusabb átadásának biztosítása, az elektronikus ügyintézés könnyítése.

A tervezett szabályozás a közszolgáltatások hatékonyságának növeléséhez, az ügyfélközpontú, szolgáltató állam működéséhez járul hozzá.

Módosítási javaslatok összefoglalása témakörönként

- A) Egyes hatósági nyilvántartások működésének egyszerűsítése (NAVASZ)
- B) Nemzetiségi név feltüntetése az útlevelel
- C) Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali (AKD) rendszer
- D) Videotechnológián keresztül történő ügyintézés
- E) IHR rendszer
- F) Egyéb szabályozási javaslatok

A) Egyes hatósági nyilvántartások működésének egyszerűsítése (NAVASZ)

A hatékony állam működéséhez kiemelten fontos, hogy az állam által vezetett nyilvántartások hitelesek, pontosak legyenek, és az egyes nyilvántartások közötti adatcserék zökkenőmentesen, a technológia fejlettségének megfelelően automatizáltan bonyolódjanak le. A jól működő interoperabilitás gyorsítja az ügyintézacet, csökkenti a polgárok terheit, javítja az államigazgatás hatékonyságát.

A NAVASZ projekt során a vezetői engedély és a járműnyilvántartás szakrendszere teljes körű informatikai megújításon fog átesni. Ennek során közvetlen informatikai adatkapcsolat kerül kialakításra az említett nyilvántartások és más állami nyilvántartások informatikai szakrendszerei között, a nyilvántartott adatok közhitelességének és pontosságának javítása, valamint az állampolgárok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében. (Adatkapcsolat a cégnyilvántartással és a gondnokoltak nyilvántartásával, továbbá műszaki adatok teljes körű átvétele.) A projekt keretében kialakításra kerül az elektronikus okmánytár, továbbá megújításra kerül a jogosultságkezelés, a naplózás, valamint az érvénytelen közlekedési okmányok, rendszámablák és az okmánytári alapiratok selejtezésének rendszere. A projekt újításainak köszönhetően számos közlekedési igazgatási ügy elektronikus úton történő indítása válik lehetővé. A projekt eredményeként a hatósági ügyintézés is számos területen egyszerűbbé válik.

A fenti célok megvalósítása érdekében jelen törvényjavaslat keretében:

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosításával – pontosítások mellett – :

- a) az ujjnyomat nélküli útlevelel kiadási esetkörök kiegészítésre kerülnek,
- b) a második magánútlevelelre vonatkozó szabályoknál az érvényességi idő a különböző kiadási okok esetében egységesen 5 évben kerül megállapításra,
- c) a gazdasági stabilitásról szóló törvényre figyelemmel meghatározásra kerül az adatszolgáltatási díj fizetése alól mentes személyi kör, illetve módosul a díjrendelet megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezés,

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) és a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása:

- a) Az Nytv. 1. § (2) bekezdés értelmében a személyiadat- és lakcímnyilvántartás azokat az alapvető személyi, lakcím és értesítési cím adatokat tartalmazza, amelyek a polgárok egymás közötti jogviszonyaiban személyazonosságuk igazolásához szükségesek. Ennek biztosítása érdekében szükséges az is, hogy a személyiadat- és lakcímnyilvántartás (a továbbiakban: SZL) ne csak a személyazonosító igazolvány adatait tartalmazza, hanem valamennyi, a személyazonosság igazolására szolgáló hatósági igazolvány adatát. A törvényjavaslat ennek érdekében biztosítja, hogy az okmányok érvényessége és azonosítója az SZL-ben is megjelenjen azzal, hogy az okmányok egyéb adattartalma, valamint kiállításának szabályai továbbra is az ágazati jogszabályokban és nyilvántartásokban maradnak.
- b) A digitalizáció előrehaladtával szükséges, hogy a nyilvántartás alapjául szolgáló – elektronikus formában készült – alapidatokat a Központi Okmánytár elektronikus formában tárolja. Ezért a Központi Okmánytár az eddigi papír alapú és számítógépes adathordozón tárolt adatok, alapidatok mellett már elektronikus formában is megőrzi az ilyen módon készült iratokat.
- c) A módosítást követően az adattakarékosság elvére figyelemmel a személyazonosító igazolványra, magánútlevele és kártyaformátumú vezetői engedélyre vonatkozó okmánynyilvántartások csak a kiadott okmányon szereplő adatokat, valamint az okmány kiállításához szükséges kérelem meghatározott adatait tartják nyilván. A személyiadat- és lakcímnyilvántartás tárolja, szolgáltatja a hatálya alá tartozó polgárok személyazonossága igazolására vonatkozóan az okmányok adatait, valamint személyazonosításhoz a természetes személyazonosító adatokat és az arcképmást.
- d) A NAVASZ projekt keretében megújításra kerül a személyiadat- és lakcímnyilvántartás. A polgároknak eddig volt lehetőségük ún. értesítési címet bejelenteni a személyiadat- és lakcímnyilvántartásba, mely jelenleg 2688 értesítési cím adatot tartalmaz. Figyelemmel a bejelentések csekély számára, arra, hogy ezen adatokhoz szakrendszer nem kapcsolódik, az értesítési címek kivezetésre kerülnek, 2021. július 1. napjával a személyiadat- és lakcímnyilvántartásban szereplő érvényes értesítési címeket a nyilvántartást kezelő szerv hivatalból érvényteleníti. Ezt követően az értesítési cím bejelentésére nem lesz lehetőség.

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény (a továbbiakban: Kknyt.) módosításának a részletezése

- a) A NAVASZ projekt során létrehozásra kerül az elektronikus okirattár, amelyhez kapcsolódó fogalmak megalkotása szükséges a normaszövegben.
Tekintettel a technikai fejlődésre, az elektronikus ügyintézés térnyerésére, ebből adódóan a bürokratikus irattárolás elavultságára, a NAVASZ projekt során létrehozásra kerül az elektronikus okirattár, amely magában egyesíti a múltbéli papír alapú, és a jövőbeli elektronikus iratokat, amelyek megőrzése egyaránt szükséges. A tervezet biztosítja az okirattár létrehozásához szükséges jogszabály-módosításokat (például fogalmak megalkotása).
- b) 2021. február 1-jétől a vezetői engedély kiállítása automatikusan történik. Annak érdekében, hogy az ügyfél ellenőrizhesse, hogy a feltételeknek megfelel, az igazolvány kiállítása hogyan áll, a nyilvántartó önálló szolgáltatást biztosít, amelyen keresztül az érintett személy ellenőrizheti, hogy a vezetői engedély automatikus kiállításának feltételei megvannak-e.

B) Nemzetiségi név feltüntetése az útlevelel

Az előterjesztő több körben egyeztetett az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottságával (a továbbiakban: Bizottság) a nemzetiségi névnek az egyes okmányokon történő feltüntetése témájában. A Bizottság javasolta, hogy a személyazonosító igazolvány mellett más okmányokon is kerüljön feltüntetésre a nemzetiségi név.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 16. § (3) bekezdése értelmében kérésre a személyazonosító igazolvány a nemzetiséghez tartozó személy nevét – az anyakönyvi bejegyzésben foglaltak megfelelően – nemzetisége nyelvén is tartalmazza. Jogszabály lehetővé teheti, hogy más hatósági igazolvány a nemzetiséghez tartozó személy nevét – az anyakönyvi bejegyzésben foglaltak megfelelően – nemzetisége nyelvén is tartalmazza.

A törvényjavaslat megteremti annak lehetőségét, hogy a nemzetiséghez tartozó – a személyazonosító igazolványhoz hasonló módon, az anyakönyvből átvett adatból – a magyar hatóságok által kiállított magánútlevelel is kérhesse a nemzetiségi nevét feltüntetni. A nemzetiségi név az útlevelel másodlagos adatoldalán kerülhet feltüntetésre. A Bizottság a javaslatot támogatja.

C) Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali (AKD) rendszer

Az Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali (AKD) rendszer egy olyan integrált szolgáltatás, amelynek segítségével a korábban emberi közreműködés útján elvégzett műveletek automatizált módon kerülhetnek végrehajtásra. Ennek eredményeként – amennyiben a döntéshez szükséges minden információ rendelkezésre áll –, az ügyindítás és annak lezárása közötti ügyintézési lépések emberi beavatkozás nélkül, automatizáltan történhetnek meg, és ezáltal egy, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 40. §-ában nevesített automatikus döntéshozatali eljárás lefolytatására kerül sor.

Automatikus döntéshozatalra jelenleg akkor van lehetőség, ha

- a) azt törvény vagy kormányrendelet megengedi,
- b) a hatóság részére a kérelem benyújtásakor minden adat rendelkezésre áll,
- c) a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel, és
- d) nincs ellenérdekű ügyfél.

A folyamatok továbbfejlesztése érdekében a törvényjavaslat javasolja, hogy 2022. január 1-jei hatállyal bővüljön az automatikus döntéshozatallal intézhető ügyek száma azokkal az ügyekkel, ahol a hatóságnál ugyan nincs meg az adat közvetlenül, de azt automatikus információátadással, rendszer-rendszer kapcsolatban be tudja szerezni. Az előterjesztő álláspontja szerint ezzel az automatikusan intézhető ügyek számát jelentősen meg lehet növelni, amelyhez az ágazati jogszabályok (törvények és kormányrendeletek) felülvizsgálata szükséges, mivel az Ákr. szabályai alapján továbbra is csak akkor lehetséges az ügyet automatikus döntéshozatallal intézni, ha azt az ágazati törvény vagy kormányrendelet megengedi. Az előterjesztő a szükséges fejlesztések biztosítása érdekében nyitott az ágazati rendszerek közös áttekintésére.

D) Videotechnológiás kapcsolattal történő ügyintézés

Az Eüsztv. 2021. február 1-jén hatálybalépő módosítása a Kormány által biztosított azonosítási szolgáltatások között bevezeti az ún. videotechnológián alapuló azonosítási szolgáltatást (VKTA). A VKTA, mint azonosítási szolgáltatás elsősorban az elektronikus ügyintézészt könnyíti meg, azaz az ügyfélnek az elektronikus ügyintézészt megelőzően nem kell ügyfélszolgálat jelszavát vagy a személyazonosító igazolványát használni, pusztán az arcképe segítségével azonosítja magát.

A VKTA technológiája azonban alkalmas arra is, hogy az elektronikus ügyintézés helyett biztonságos, zárt videorendszerben élőben intézhessen ügyet az ügyfél. Jelenleg videokapcsolaton keresztül történő ügyintézésre ugyanakkor kizárólag a polgári és büntetőeljárásban meghatározott esetekben van lehetőség, egyéb eljárásokban nincs, ugyanakkor a pandémiás helyzetre is, valamint a személyes megjelenések számának csökkentésére is figyelemmel szükség lenne olyan szabályozás kialakítására, amely minden olyan eljárásban, amelyben az ügyfél nyilatkozata személyesen is benyújtható vagy csak így nyújtható be, valamint az arcképmás és az aláírás is rögzíthető távolról.

A videotechnológián alapuló ügyintézés megalapozásához szükséges törvénymódosítási javaslat lényeges elemei a következők:

- törvényben lehetővé tenni a videotechnológián történő ügyintézészt valamennyi elektronikus ügyintézészt biztosító szerv tekintetében,
- az ügyintézés nem kötelező, azt csak lehetőségként kell rögzíteni, a szervek – a KIOSZK-hoz hasonlóan – csatlakozhatnak ezen lehetőséghez, a csatlakozott szervekről az Elektronikus Ügyintézési Felügyelet vezet listát,
- a szabályozásban ki kell mondani, hogy a videofelvétel rögzítése főszabály szerint kötelező, kivétel abban az esetben, ha az ügyfél érdemi nyilatkozatot nem tesz vagy azt külön (elektronikusan hitelesítve) írásban teszi meg,
- az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv kötelezettséget videotechnológiás kapcsolat esetében nem közölhet az ügyféllel, azt írásban (akár elektronikus úton) kell megtennie,
- a szabályozás (a már meglévő szabályozásokra tekintettel) polgári vagy büntetőeljárás során nem alkalmazható.

E) Az Integrált Hatósági Rendszer bevezetése

A „Mezőgazdasági vízhasználati eljárásokat támogató integrált hatósági ügyviteli rendszer kialakítása az OKF-nél” című projekt (VIZEK projekt) sikeres bevezetését és használatát követően indokolt a katasztrófavédelmi szervek feladat- és hatáskörébe tartozó további ügyeikre is felhasználni a VIZEK projektben is használt rendszert.

Erre figyelemmel az érintett szerveknél 2022. január 1-jétől az Integrált Hatósági Rendszer (a továbbiakban: IHR) elindulásával teljesen elektronizált hatósági ügyintézési folyamatok kerülnek kialakításra, melynek kialakításához egyrészt felhatalmazási rendelkezés, másrészt a folyamatok-, és az adatkezelést szabályozó rendelkezések megalkotása vált szükségessé.

Az IHR a következő ügyeket érinti:

- tűzvédelem,
- piacfelügyelet,
- veszélyes üzemek,
- veszélyes áruszállítás,
- létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme,
- nukleárisbaleset-elhárítás,
- polgári védelem.

Az IHR révén megvalósul ezen hatósági és szakhatósági eljárások Ákr. konform teljes folyamatra kiterjedő hatóság oldali ügyintézés kialakítása.

Fontos hangsúlyozni, hogy a rendszer a vízügyi eljárások tekintetében továbbra is a VIZEK keretrendszeren keresztül kommunikál.

Az IHR rendszer HAMAR alrendszerből és Ügyfélportál alrendszerből áll.

A Kat. törvényben adjuk meg a teljes IHR használatára történő felhatalmazást, és valamennyi kapcsolódó törvény a Kat. törvény e rendelkezésére utal vissza.

F) Egyéb, kiemelendő módosítások

- a) Kéményseprő-ipari tevékenység: a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény

Az égéstermék-elvezető létesítését és használatát jelenleg elsősorban különböző ágazati jogszabályok (építésügyi, gázipari és tűzvédelmi területen), valamint szabványok határozzák meg. A gyakorlatban az égéstermék-elvezetők tervezését, kivitelezését, valamint engedélyezését megkönnyítené, ha ezen építménytípusra egységes és a jogalkalmazók számára egyformán irányadó, a műszaki fejlődést követő szabályok lennének elérhetőek. E hiányt pótolja a törvénymódosítás azzal, hogy az égéstermék-elvezetőkre vonatkozóan kéményseprő-ipari műszaki irányelvek kidolgozására adna lehetőséget egy szakértői bizottság részére, amelyet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetne az érintett ágazatok és szakmák intézményi képviselőinek részvételével.

A szakértői testület által kidolgozott kéményseprő-ipari műszaki irányelveket a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője adná ki.

A szakértői testület működését a településüzemeltetésért, kéményseprő-ipari tevékenységért felelős miniszter által kiadandó rendeleti norma szabályozná.

Ez a megoldás hazánkban nem egyedülálló, több éve alkalmazzák már a tűzvédelem és az építésügyi területén (tűzvédelmi műszaki irányelvek, építésügyi műszaki irányelvek). Az egyes megfelelő biztonsági szintet előíró műszaki követelményeket alapvetően jogi norma tartalmazza, azonban a követelményt kielégítő egyedi, konkrét műszaki megoldások – tekintettel a kor gyors technikai fejlődésére, az alkalmazott technológiák, anyagok, megoldások folyamatos megújulására, melyet a normaalkotás nehezebben követ le – kivezetésre kerültek a jogszabályokból. Jelenleg a műszaki megoldások többségét nemzeti, nemzetközi, európai, illetve harmonizált szabványok tartalmazzák, melyek mellett 2014-től Magyarországon megjelentek a műszaki irányelvek is.

A műszaki irányelvek nem lehetnek ellentétesek sem jogszabályban, sem szabványban foglaltakkal, alkalmazásuk pedig – hasonlóan a szabványokhoz – önkéntes. A műszaki irányelv bevezetésének előnye, hogy a tervező maga választhatja meg, hogy mely konkrét műszaki megoldást alkalmazza az adott követelmény teljesítése érdekében. Így a műszaki irányelvek biztosítják egyrészt, hogy a jogszabályban előírt biztonsági szint, követelmény teljesüljön, ugyanakkor a tervezők is megfelelő szabadságot kapjanak.

- b) A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény

Törvény alapján a szociális szövetkezet meghatározott tevékenységi körök ellátása esetén közfoglalkoztató lehet. Ezek a tevékenységi körök azonban rendkívül szűk keretet biztosítanak a közfoglalkoztatási támogatásokra és nem oldják meg a nagy értékű beruházások működtetésének problémáját sem, ezért a törvényjavaslat javasolja, hogy a start szociális szövetkezetek közfoglalkoztatók lehessenek, és esetükben ne legyen feltételként kikötve, hogy csak meghatározott tevékenységi körök ellátása esetén minősülnek közfoglalkoztatónak.

A start szociális szövetkezetek az elmúlt időszakban a pályázatok (például Fókusz pályázat) megvalósítása során jelentős piaci ismereteket szereztek, alkalmasak lehetnek a nagy értékű beruházások működtetésére. Ugyanakkor a jelenlegi, járvánnyal is sújtott nehéz piaci környezetben több dolgozó tekintetében továbbra sem tudják a magas bér- és járulék költséget kitermelni. Erre jelentene megoldást a közfoglalkoztatási támogatás, melynek révén – a szintén közfeladatot ellátó – start szociális szövetkezetek valós átmenetet tudnának biztosítani a tagok részére a nyílt munkaerőpiac irányába (például foglalkoztatás, képzés, szociális-pszichológiai támogatás stb.).

A támogatás a közfoglalkoztatottak közfoglalkoztatási béréhez járulna hozzá és nem a szociális szövetkezetek munkaviszonyban vagy tagi munkavégzési jogviszonyban foglalkoztatott szakmunkásainak és menedzsereinek piaci béréhez.

- c) A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény módosítása

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény jelenleg nem mondja ki egyértelműen, hogy kizárólag azon rendszerelemek jelölhetőek ki európai létfontosságú rendszerelemmé, melyek korábban nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölésre kerültek. Az alapelv kimondásával, fogalmi szintre emelésével megszüntethetőek az esetleges párhuzamos eljárások, valamint kizárólag olyan európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölési eljárás kezdeményezhető, melynek horizontális és ágazati kritériumai teljesülnek, így a Belügyminiszternek kizárólag a más EGT tagállami hatás körében kell nyilatkoznia. Ez az eljárások gyorsítását és egyszerűsítését segíti elő, valamint az ügyszerhet is csökkenti.

- d) Egyes közszolgálati jellegű módosítások

- d1) A törvényjavaslat célja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) szerinti személyügyi központ feladatainak bővítésével összefüggésben az általa nyújtott szolgáltatások igénybevételehez szükséges jogalap megteremtése.

A személyügyi központ a Kit. szerint a kormánytisztviselők kiválasztásával, képesítésével, képzésével, továbbképzésével, teljesítményértékelésével, illetmény- és felelősségi rendszereivel kapcsolatos módszertani támogatással összefüggő feladatokat ellátó és az e törvény szerinti nyilvántartásokat kezelő szerv. A Kit. alapján a Kormány a közszolgálati életpálya kidolgozásáért felelős miniszter által vezetett kormányzati igazgatási szervet jelölte ki személyügyi központként.

A személyügyi központ feladatai bővítésre kerültek, a jogviszony létesítéséhez és megszüntetéséhez kapcsolódóan számos szolgáltatás nyújtására alkalmas informatikai rendszer és módszertani támogatás került kialakításra Közzszolgálati HR rendszerként, melynek keretrendszer és szolgáltató jellege indokolja, hogy Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer (a továbbiakban: KSzSzk) megnevezéssel induljon az új platform. A platform az informatikai keretrendszeren kívül módszertani támogatást, szakrendszert, elemző felületet foglal magában és – a Kormány rendeletében meghatározott – alrendszerekből áll.

A KSzSzk ezen szolgáltatásait – a jelen módosítások szerinti törvényi jogalap megteremtése esetén – más foglalkoztatási jogviszonyban állók is igénybe vehetik. Jelen módosítás célja tehát az, hogy a kialakított szolgáltatások igénybevételét a Kit. hatálya alá nem tartozó, más foglalkoztatási jogviszonyban állók részére is lehetővé tegye. Így a KSzSzk keretében a különböző jogállási törvények hatálya alá tartozó munkáltatói és foglalkoztatottai a jövőben különösen az alábbi térítésmentesen nyújtott szolgáltatásokat vehetik igénybe, önkéntes alapon:

1. A KÖZIGÁLLÁS alrendszeren keresztül lehetőség van a kiírt pályázatok közzétételére, a kiválasztási eljárásról való tájékoztatásra, továbbá az érintett szervezeti kör az online térben tud szervezni állásbörzét, melyen internet-hozzáférés birtokában bárki részt vehet, ez segíti a szervezeteket a megfelelő munkaerő megtalálásában, és segíti a munkát keresőket is a megfelelő foglalkoztatási lehetőség elérésében.

2. A közszolgáltatón belüli munkaerő-áramlás megkönnyítését, az újfoglalkoztatás elősegítését támogató alrendszerben a meghatározott jogcímen felmentett közszolgáltatásban dolgozók részére a közszférán belüli újbóli elhelyezkedést segítő kompetencia-fejlesztő programok kerülnek biztosításra, amely keretében többek között állskeresési és interjúzási technikákat ismerhetnek meg, karrier tanácsadásban részesülhetnek, felkészítő tréningeken vehetnek részt.

3. Létrejön egy HR szakértői hálózatra vonatkozó alrendszer, amely egy olyan tudásbázist állít össze, amely a közszolgálati személyügyi szakterületen dolgozó szakemberek munkáját, napi munkavégzését segíti, ezen a felületen szakanyagok, publikációk jelenhetnek meg, a szakemberek személyes szakértői támogatást kaphatnak, és az alrendszer információs bázis tudásforrásként szolgál a személyügyi jogértelmezés, jogalkalmazás, tudományos publikációk, cikkek, jó gyakorlatok, változások követésének kezelésére.

A törvényi alapok megteremtésével a Közzolgáltatási Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások az állami szféra széles körében várnak elérhetővé, amennyiben az egyes ágazatok részéről ilyen igény merül fel. A részletes szabályokat és eljárásrendet a törvényi felhatalmazás alapján kiadásra kerülő kormányrendelet határozza meg.

- d2) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. §-ának 2021. január 1-jétől hatályos módosításával összhangban indokolt egyes jogállási törvényeknek a foglalkoztatottak megbízhatósági vizsgálat alá vonásával kapcsolatos rendelkezésének felülvizsgálata. Az érintett rendelkezésekben a foglalkoztatott hozzájárulása szerepel mint előírás, amelyet ugyanakkor a szabályozás a jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételeként határoz meg. Az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal összhangban a hozzájárulás a foglalkoztató – foglalkoztatott relációjában megkérdőjelezhető, hiszen a hozzájárulás megadásától vagy fenntartásától ténylegesen a jogviszony fenntartása válik függővé, a módosítani előírások ezért jelenleg nincsenek maradéktalanul összhangban az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal.

A módosítási javaslatok azon jogállási törvények módosítását tartalmazzák, melyek a megbízhatósági vizsgálatokhoz történő hozzájáruláshoz kötik az adott foglalkoztatotti jogviszony létesítését vagy fenntartását, a jövőben – ha a megbízhatósági vizsgálat elvégzését törvényi rendelkezés lehetővé teszi – ezen jogviszonyok esetében a törvény a foglalkoztatási jogviszonyból fakadó feladatok törvényes ellátásának megbízhatósági ellenőrzéssel történő ellenőrizhetőségének tudomásulvételét tartalmazzák.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

2021. július 1. napjával hatályon kívül helyezésre kerül az értesítési cím bejelentési eljárás, az értesítési cím címjogosult által kezdeményezett törlése valamint, hogy a címjogosult és a postafiók bérloje előzetesen nyilatkozhat arról, hogy a cím (címhely vagy postafiók) értesítési címként történő nyilvántartását nem kívánja

biztosítani. Erre tekintettel az illetékmentes eljárások felsorolásából is törölni szükséges az értesítési címmel kapcsolatos eljárásokat.

A 2. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. §-ának 2021. január 1-jétől hatályos módosításával összhangban indokolt egyes jogállási törvényeknek a foglalkoztatottak megbízhatósági vizsgálat alá vonásával kapcsolatos rendelkezésének felülvizsgálata. Az érintett rendelkezésekben a foglalkoztatott hozzájárulása szerepel mint előírás, amelyet ugyanakkor a szabályozás a jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételeként határoz meg. Az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal összhangban a hozzájárulás a foglalkoztatott – foglalkoztatott relációjában megkérdőjelezhető, hiszen a hozzájárulás megadásától vagy fenntartásától ténylegesen a jogviszony fenntartása válik függővé, a módosítani előírások ezért jelenleg nincsenek maradéktalanul összhangban az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal.

A módosítási javaslatok azon jogállási törvények módosítását tartalmazzák, melyek a megbízhatósági vizsgálatához történő hozzájáruláshoz kötik az adott foglalkoztatotti jogviszony létesítését vagy fenntartását, a jövőben – ha a megbízhatósági vizsgálat elvégzését törvényi rendelkezés lehetővé teszi – ezen jogviszonyok esetében a törvény a foglalkoztatási jogviszonyból fakadó feladatok törvényes ellátásának megbízhatósági ellenőrzéssel történő ellenőrizhetőségének tudomásulvételét tartalmazzák.

A (2) bekezdéshez: Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban állók stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 3. §-hoz

Az (1)–(3) bekezdéshez, valamint a (15) bekezdéshez: Annak érdekében, hogy a személyazonosság igazolása egy csatornán keresztül ellenőrizhető legyen, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás (a továbbiakban: SZL) adattartalmának további kiegészítésére kerül sor. Az Nytv.-ben foglalt meghatározás alapján személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványnak jelenleg a személyazonosító igazolvány, az útlevél és a kártyaformátumú vezetői engedély minősül. A személyazonosító igazolvány érvényességére vonatkozó adatokat az SZL már jelenleg is tartalmazza, azonban az SZL kiegészítésre kerülne az útlevél és a vezetői engedély esetén is a következő adatokkal: okmányazonosító, érvényesség, illetve érvénytelenség ténye és érvénytelenség okán.

Ennek nyomán szükséges az adatforrások bővítése is.

A (4) bekezdéshez: A polgár személyazonosító igazolvány kiállítására irányuló eljárás során megadhatja kapcsolattartási adatait, így telefonszámát, elektronikus levelezési címét is, melyet a kérelem tartalmaz a kész okmány átvételéről történő értesítés és proaktív szolgáltatások céljából.

Az (5) bekezdéshez: Az SZL adattartalmának módosítása nyomán az SZL szolgáltatja minden esetben a hatálya alá tartozó polgárok személyazonosságának ellenőrzéséhez a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványaikra vonatkozó adatokat, valamint személyazonosításhoz a természetes személyazonosító adatokat,

arcképmást, aláírást és laccímet. Az egységes szolgáltatáskezelés érdekében szükséges az önálló szolgáltatás nevesítése.

A (6) bekezdéshez: szövegpontosító rendelkezés.

A (7) bekezdéshez: A vezetői engedély automatikus kiállításának feltételeit – és így a három évnél nem régebbi arcképmás és aláírás meglétét is – előzetesen szükséges ellenőrizni annak érdekében, hogy annak esetleges hiányáról időben, például első vezetői engedély esetén még a vizsgára jelentkezéskor lehessen értesíteni az ügyfelet, és ne csak az utolsó pillanatban, a vizsga sikeres teljesítésekor derüljön ki, hogy az okmánygyártás a fénykép és aláírás hiánya miatt meghiúsul. Az automatikus okmánykiállítási eljárás során a polgárnak érdekében áll, hogy még az okmánykiállítást megelőzően kellő időben információt szerezzen arról, hogy róla a nyilvántartónak rendelkezésére áll-e olyan arcképmás- és aláírásadata, amely alkalmas a vezetői engedély okmány kiállításához. A polgár a saját adatairól történő ilyen tartalmú szolgáltatást más módon (például személyesen a járási hivatalnál) nem tud igénybe venni jelenleg, ezért az elektronikus úton történő ellenőrzés lehetőségét az előre tájékozódás céljából szükséges a polgárok számára biztosítani.

A (8) bekezdéshez: szövegpontosító rendelkezés, valamint egyértelművé teszi a rendelkezés, hogy a születés bejelentéséhez (az automatikus igazolványkiállításhoz) szükséges a szülők okmányadatainak megismerése.

A (9)–(11), (13), (14) bekezdéshez:

2021. július 1. napjával a nyilvántartásban szereplő érvényes értesítési címetek a nyilvántartást kezelő szerv hivatalból érvényteleníti. Ezt követően az értesítési cím bejelentésére nem lesz lehetőség.

A (12) bekezdéshez:

2021. február 1. napjától az Nytv.-ben létrehozásra került a személyiadat- és laccímnyilvántartás tekintetében a naplórendszer, melynek feladata az adatkezelési műveletek jogszerűségének, ellenőrizhetőségének, valamint a személyes adatok integritásának és biztonságának biztosítása. A naplórendszerre vonatkozó szabályok törvényi szinten kerültek megalkotásra.

A személyiadat- és laccímnyilvántartás tekintetében 2021. február 1. napját megelőzően is törvényi előírás volt az adatszolgáltatási nyilvántartás vezetésére, melynek célja a szervek által teljesített adatszolgáltatások jogszerűségének ellenőrzése.

Az adatszolgáltatási nyilvántartásra vonatkozó szabályok egy része úgyszintén törvényi szinten volt szabályozva, azonban az abból történő adatszolgáltatásra vonatkozó szabályok kormányrendeleti szinten. A naplórendszer és az adatszolgáltatási nyilvántartás közötti jogszabályi hierarchiában fennálló különbségek megszüntetésére az Nytv. végrehajtási rendeletében található szabályozás átemelésre kerül az Nytv.-be.

A 4. §-hoz

Az 1–3. és 7., 9., 10. ponthoz: 2021. július 1. napjával a nyilvántartásban szereplő érvényes értesítési címetek a nyilvántartást kezelő szerv hivatalból érvényteleníti. Ezt követően az értesítési cím bejelentésére és az értesítési címet érintő adatigénylésre/adatszolgáltatásra nem lesz lehetőség.

A 4., 5., 8, 11., 12. ponthoz: szövegpontosító rendelkezés.

A 6. ponthoz: A digitalizáció előrehaladtával szükséges, hogy a nyilvántartás alapjául szolgáló – elektronikus formában készült – alapidatokat a Központi Okmánytár elektronikus formában tárolja.

Az 5. §-hoz

2021. július. napjával a nyilvántartásban szereplő érvényes értesítési címetek a nyilvántartást kezelő szerv hivatalból érvényteleníti. Ezt követően az értesítési cím bejelentésére és az értesítési címet érintő adatigénylésre/adatszolgáltatásra nem lesz lehetőség.

A 6. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kt. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási

Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A (2) bekezdéshez: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/741 rendelete a víz újrafelhasználás minimumkövetelményekről új európai uniós szakpolitikát irányoz elő a tisztított szennyvizek mezőgazdasági felhasználása esetén. A rendeletben foglaltak hazai átültetése több jogszabályt érint, melyek szakmai egyeztetése jelenleg is folyamatban van. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) jelenlegi módosítása technikai jellegű, hiszen a törvény további rendelkezése nem változik. A módosítással szükséges deklarálni, hogy a törvény már meglevő előírásai a 2020/741 rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket is tartalmaz, mivel a Vgtv. alá tartozó kormányrendeletek érintik a Rendelet végrehajtását.

A 7. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: Tekintettel arra, hogy a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 390. §-a 2020. június 18-ától hatályon kívül helyezte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 262. § (1) bekezdés a) és b) pontját (ügyési engedély szükségessége), valamint 2021. január 1-jétől az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 131. § (14a) bekezdése és az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) 29. § (1a) bekezdése is ennek megfelelően módosult a büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény 274. §-a és 275. §-a alapján, így a Be., az Art. és a Vámtv. alapján nincs szükség ügyési engedélyre az adó-, illetve vámtitok kiadásakor. Erre figyelemmel szükséges biztosítani a Szaztv.-ben is az adóazonosító jel megismerhetőségét.

A (2) és (3) bekezdéshez:

Intézetben történt születés esetén a születést az egészségügyi szolgáltató jelenti be – az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Téren és az EAK rendszeren keresztül haladéktalanul – az illetékes anyakönyvvezető felé. A rendelkezés egyértelművé teszi, hogy az egészségügyi szolgáltató a személyi azonosítót ennek érdekében kezelheti.

A halálozással kapcsolatos adatszolgáltatások megkönnyítése érdekében szükséges biztosítani, hogy az EESZT-ben és az EAK rendszeren keresztül közvetlenül lehessen jelezni az anyakönyvvezető felé a halálozás tényét. A rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a halottvizsgálatot végző szerv vagy személy a személyi azonosítót ennek érdekében kezelheti.

A (4) bekezdéshez: Az adatok naprakészen tartása, és az adatszolgáltatások időszerűsége miatt szükséges megteremteni a jogalapját annak, hogy a vezetői engedély-nyilvántartás szerve értesüljön arról, ha a nyilvántartás hatálya alá tartozó személy elhalálozik, vagy más ok miatt kikerül a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alól, az 1999. évi LXXXIV. törvény 14. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően.

A 8. §-hoz

Szövegpontosító módosítás.

A 9. §-hoz

2022. január 1-jétől teljesen elektronizált hatósági ügyintézési folyamatok kerülnek kialakításra, amelyek lényeges tartalma a 24. §-ban bekezdésben kerül kifejtésre.

A 10. §-hoz

A tűzvédelmi szakértő szakértői tevékenysége során ok-okozati összefüggések magas szakmai színvonalú értékelését, vitatott események megítélését, hibák, károk, és ezek okainak feltárását végzi, valamint mindezekkel kapcsolatos szakértői véleményeket, tűzvédelmi dokumentációkat készít. Mind a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény, mind a tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályairól szóló 47/2011 (XII. 15.) BM rendelet tartalmazza azokat a szakmai feltételeket, amelyek fennállása esetén valaki tűzvédelmi szakértővé válhat. A tevékenység végzésének a már eddig egyéb jogszabályokban meghatározott feltételeken túl előírás, hogy a szakértő e tevékenysége tekintetében ne legyen cselekvőképtelen, illetve ne essen cselekvőképességet érintő korlátozás alá.

Ugyanakkor eddig nem került rögzítésre a szakmai tevékenység végzésének sarkalatos feltétele, amely megköveteli a korlátlan cselekvőképességet. (Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény tartalmaz ilyen rendelkezést).

A jelenleg hatályos szabályozás megteremti annak lehetőségét, hogy egy korlátozottan cselekvőképes szakértő folytathassa a tevékenységét. Ugyanakkor szakmailag aggályos és kérdéses, hogy egy korlátozottan cselekvőképes személy megfelelő belátási képességgel rendelkezik-e a tűzvédelem területén szakértői hozzáértést igénylő esetek megítéléséhez

A 11. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: Új értelmező rendelkezésként kerül bele a törvénybe az élettárs fogalma, amely az Utv. vonatkozásában gyűjtőfogalomként két – külön jogszabályok által nevesített – élettársi kategóriát foglal magában.

A (2) és (8) bekezdéshez: biztosítja, hogy a nemzetiséghez tartozó polgár kérelmére a nemzetiségi név is felkerülhessen az útlevélre.

A (3) bekezdéshez: Gyakorlati jogalkalmazási probléma megoldását szolgálja annak kimondása, hogy a különböző okok alapján kiadható második magánútlevéllel egyidejűleg is rendelkezhet a polgár. Azaz, a magánútlevél mellett lehet a polgárnak foglalkozás gyakorlása okán és különös méltányosságból kiadott második magánútlevele is, így összesen három magánútlevéllel (ebből kettő második magánútlevél) is rendelkezhet.

A (4) bekezdéshez: A szolgálati útlevél esetében pontosításra kerül a hozzátartozói jogcímen okmányra jogosultak köre. Egyúttal megjelenik követelményként, hogy a miniszteri (egyéb vezetői) javaslatban szerepeljen(ek) a foglalkoztatotti jogcímen jogosult mellett a hozzátartozói jogcímen jogosult személy(ek) is.

Az (5) bekezdéshez: A szolgálati útlevelek esetében a kiállítás alapja egy miniszteri (egyéb szerv/hivatal vezetői) javaslat, ezen okmány tekintetében az útlevélhatóság nem rendelkezik engedélyezési (mérlegelési) jogkörrel, amennyiben az egyéb feltételek fennállnak. Ennek átvezetése történik meg a (4) bekezdésben, ahol jelenleg az útlevélhatóság engedélyezési szerepkörben jelenik meg.

Célszerű ugyanakkor egy olyan felelősségi szabály beiktatása, amely szerint az okmány kiadására javaslatot tevő személy vizsgálja felül évenként, hogy indokolt-e még a szolgálati útlevéllel való rendelkezés. Előfordulhat ugyanis olyan élethelyzet, hogy az okmányra jogosult – a szolgálati útlevél érvényességi idején belül – egy másik munkakörbe kerül, így az okmány birtoklása már nem indokolt a továbbiakban.

A (6) bekezdéshez: Pontosító tartalmú rendelkezés, amely egyértelművé teszi, hogy kizárólag a magánútlevél és második magánútlevél esetében van lehetőség a különleges eljárásokban történő igénylésére, figyelemmel arra, hogy a szolgálati útlevelek esetében eltérő az eljárás mód (ezen útlevelek amúgy is gyorsabban kerülnek kiállításra).

E rendelkezés a különböző jogforrási szintek (törvény, végrehajtási rendeletek és a díjrendelet) közötti összhang megteremtését is szolgálja.

A (7) bekezdéshez: Gyakorlati jogalkalmazási kérdést rendez a szabályozás, amely egyértelműsíti, hogy mely esetekben van lehetőség az okmány igénylésére kizárólag elektronikus úton és mely esetekben van lehetőség a személyes megjelenés mellett az elektronikus úton történő igénylésre is.

A (9) bekezdéshez: A rendelkezés alapján az útiokmány nyilvántartás a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok nyilvántartásba vétele érdekében adatot szolgáltat a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás számára.

A (10) bekezdéshez: A gazdasági stabilitásról szóló törvénynek megfelelően törvényi szinten kerül kimondásra az adatszolgáltatásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alóli mentesítés.

A (11) bekezdéshez: A jelenlegi megfogalmazás nem felel meg a normavilágosság követelményének, ezért indokolt az ujjnyomat adat kezelésének időtartamát külön alpontban szabályozni mindkét esetkorre, azaz

arra, ha a kérelmező – a jogszabályban meghatározott, a kérelmezési folyamatban az ügyintéző által ismertetett célból – hozzájárul ezen adata kezeléséhez, illetve arra, ha az adatkezeléshez nem járul hozzá.

A (12) bekezdéshez: A (9) bekezdésben foglalt szabályaihoz alkalmazkodva kerül megfogalmazásra az útiokmány-nyilvántartásból történő adatszolgáltatásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló rendelet megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezés.

A 12. §-hoz

Pontosító, kiegészítő, egyértelműsítő rendelkezések. A jogszabályi összhang és az egyértelmű jogalkalmazói gyakorlat érdekében szükséges a normaszövegben a hiányt pótló rendelkezések beiktatása. Ugyancsak ezen cél érdekében szükséges a fogalmak egységes használata, emiatt szükséges a pontosítások végrehajtása, a felesleges hivatkozások kivétele. Érdemi módosítás, hogy a hajós szolgálati útlevélben már nem kerül feltüntetésre a „betöltött tisztség”, ez csak a szolgálati útlevél, a diplomata útlevél és a külügyi szolgálati útlevél esetén marad meg. Szintén érdeminek tekintendő módosítás, hogy a második magánútlevél érvényességi ideje egységesen (mindkét okból kiadott okmánynál) öt évre változik.

A 13. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: A NAVASZ projekt során létrehozásra kerül az elektronikus okirattár, amelynek fogalmát szükséges meghatározni a Kknyt.-ben.

A (2) bekezdéshez: Az új elektronikus okirattár létrehozására tekintettel szükséges meghatározni az alapirat fogalmát.

A (3) bekezdéshez: A személyazonosítás esetében nem csak az személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból, hanem az útiokmány-nyilvántartásból is kell adatot igényelnie az eljáró hatóságnak, ha a polgár útiokmánnyal igazolta magát.

A (4) bekezdéshez: Tekintettel a technikai fejlődésre, az elektronikus ügyintézés térnyerésére, ebből adódóan a bürokratikus irattárolás elavultságára, a NAVASZ projekt során létrehozásra kerül az elektronikus okirattár, amely magában egyesíti a múltbéli papír alapú, és a jövőbeli elektronikus iratokat, amelyek megőrzése egyaránt szükséges.

Az (5) és (6) bekezdéshez: A rendelkezés hiánypótló, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 88. §-ában foglalt adatszolgáltatási kötelezettséggel történő összhang megteremtése.

A (7) bekezdéshez: Az új elektronikus okirattár létrehozására tekintettel szükséges meghatározni az okirattár adattartalmát.

A (8) bekezdéshez: A vezetői engedély kiállítására irányuló eljárások során szükséges az ügyfél személyi azonosító alapján történő azonosítását is lehetővé tenni a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból. Ennek érdekében a személyi azonosító keresőadatként továbbítható kell legyen a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adatkezelője felé.

A (9) bekezdéshez: Szükséges az ügyfél számára lehetőséget biztosítani arra, hogy a vezetői engedély automatikus kiállítására irányuló eljáráshoz szükséges feltételek fennállását – a kategóriára vonatkozó vezetési jogosultság Magyarországon történő megszerzése, valamint magyar vezetői engedély érvényességi idejének meghosszabbítása

esetén – a vezetői engedély megszerzésének folyamatában ellenőrizhesse. Az ehhez szükséges, saját hozzájáruláson alapuló jogalap itt pontosításra került.

A 14. §-hoz

Az a), c) és d) pontokhoz: A járműokmányok fogalom meghatározásának módosítása miatt a szükséges módosítás.

A b) ponthoz: A járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK Irányelv 2. cikk (a továbbiakban Irányelv) c) pontjához igazodó meghatározás szükséges, mert a korábbi „a jármű forgalomban tarthatóságát igazoló okmány” meghatározás kiüresedett. A forgalmi engedély a kérelemre történő ideiglenes forgalomból kivonás esetén már nem kerül leadásra, továbbá a nyilvántartásba vételt követően a járművek forgalomban tarthatósága kikerül a közlekedési igazgatási hatóság látóköréből, például a lejárt műszaki alkalmasság esetén is az ügyfél birtokában marad a forgalmi engedély. A forgalomban való részvétel jogszabályi feltételeit a KRESZ és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény írja elő. A forgalmi engedély műszaki érvényességi időhöz kötődő kiállítása megakadályozza a forgalmi engedély cseréjét olyan esetekben, amelyekhez annak kiállítása nélkülözhetetlen (például okmánycsere, -pótlás, üzembentartó bejegyzés, átírás).

Az e) ponthoz: Az okirattár adattartalmát meghatározó jogszabály fogja részletesen tartalmazni az okirattárba továbbítandó okiratok körét.

Az f) ponthoz: A szöveg pontosítása szükséges annak érdekében, hogy a nyilvántartásban szereplő vizsgadatum és a vezetési jogosultság bejegyzésének dátuma jól elkülöníthető legyen egymástól.

A g) ponthoz: A törzskönyv adattartalmára való hivatkozások pontosítása szükséges.

A h) ponthoz: A szövegpontosítás hiánypótló, mivel az ellenőrzésnek akkor is meg kell történnie, ha a mentességi kérelem elbírálására a közlekedési igazgatási hatóság eljárásában kerül sor, továbbá szükséges az ideiglenes rendszámtáblák nyilvántartásának használatához nélkülözhetetlen jogi környezet megteremtése.

Az i) ponthoz: A járműokmányok fogalom meghatározásának módosítása miatt szükséges módosítás, továbbá az okmányok adattartalmára való hivatkozások pontosítása szükséges.

A j) ponthoz: Az okmányok adattartalmára való hivatkozások pontosítása szükséges.

A k)–m) pontokhoz: Az új elektronikus okirattár létrehozására tekintettel szükséges szövegpontosítás.

Az n) ponthoz: A Kknyt. 9. § (1c) bekezdésének hatályon kívül helyezésével, és helyette a 9/A. § beiktatásával összefüggő szövegpontosítás.

A 15. §-hoz

Az elektronikus okirattár létrehozása miatt feleslegessé vált rendelkezések.

A 16. §-hoz

Tekintettel arra, hogy többi szállítási alágazatban (közút, vasút, légi) is 2 év az elévülés a szabálytalan veszélyes áru szállítások szankcionálására, így a vízi szállítás esetén is indokolt ezt megtartani.

A 17. § és 18. §-hoz

A helyi esélyegyenlőségi programok tekintetében a hatályos szabályozás 3 szintű jelenleg: törvény (az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény), és törvényi felhatalmazás alapján kormányrendelet és miniszteri rendelet.

A miniszteri rendelet célja alapvetően, hogy egységesen meghatározza az önkormányzatok számára, hogy hogyan kell a programokhoz kapcsolódó intézkedési tervet és a helyzetelemzést elvégezni, illetve sablont ad hozzá, és meghatározza azokat a statisztikai mutatókat, amelyek az elemzések alapját kell képezze.

Ugyanakkor egy korábbi deregulációs vizsgálat rávilágított arra, hogy a miniszteri rendelet egységes jogalkalmazást segítő szabályai, sablonjai módszertani útmutatóban is kiadhatóak, azok nem igényelnek jogszabályi szintű szabályozást.

Az útmutatóba kizárólag azon rendelkezések kerülnének, melyek szabályozása jogszabályi szinten nem szükséges. A jogszabályi szintű szabályok pedig egységesen kormányrendeletbe szabályozhatóak (a hatályos szabályok kiegészíthetőek) tekintettel arra, hogy a hatályos felhatalmazás szerint a Kormány meghatározhatja a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjait és eljárását, a helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálatának módját, és az elkészítésében részt vevőkkel szembeni követelményekre vonatkozó részletes szabályokat.

Erre figyelemmel a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályait nem szükséges miniszteri rendeleti szinten szabályozni, azok egységesen kormányrendeleti szinten, illetve módszertani útmutatókban kerülnek meghatározásra.

A 19. §-hoz

A képmás mint személyes adat pontosítását a törvényben az teszi indokolttá, hogy a törvényben megfogalmazott eltiltott és kitiltott személyek képmásának rendszerben történő elérésének biztosítása nem tisztázott, mivel a kapcsolódó jogszabályokban a sportrendészeti nyilvántartás számára történő automatikus adatszolgáltatás nincs rögzítve. Az adatszolgáltatást kizárólag egyedi megkeresés alapján teljesítik, amely időigényes és jelentős mértékű adminisztratív terhet ró a végrehajtó állományra.

A 20. §-hoz

Megújításra kerül a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás nyilvántartás. A kötelező gépjárműfelelősségbiztosítás kötvénynyilvántartás szakrendszerének informatikai megújítása mellett szükséges szabályozni a kötvénynyilvántartáshoz közvetlen hozzáféréssel rendelkező személyek központi jogosultságkezelésének részletszabályait.

A 21. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: Az értesítési cím kivezetéséhez kapcsolódó intézkedés.

A (2) bekezdéshez: a nemzetiségi névnek az útlevélen való feltüntetéshez szükséges rendelkezés; az anyakönyvi adatot az útlevélhatóság átveheti.

A 22. §-hoz

A törvényi rendelkezésekkel való összhang megteremtése érdekében megszüntetésre kerül az a lehetőség, hogy a szülő az intézetben kérelmezze a nevének és telefonszámának laccímkartán történő feltüntetését, így azt az anyakönyvvezetőnek sem kell továbbítani a kiállító hatóságnak.

A 23. §-hoz

A szociális szövetkezetek a hatályos szabályozás szerint akkor lehetnek közfoglalkoztatók, és részükre közfoglalkoztatási támogatás akkor állapítható meg, ha a közfoglalkoztatási törvényben tételesen meghatározott feladatot végeznek. E tevékenységi körök azonban rendkívül szűk keretet biztosítanak a közfoglalkoztatási támogatásokra és nem oldják meg a nagy értékű beruházások működtetésének problémáját.

A közfoglalkoztatás rendszerében a járási startmunka mintaprogramok támogatása során ugyanis számos helyen valósultak meg jelentős gazdasági potenciállal rendelkező olyan működőképes beruházások, amelyek nagy létszámban foglalkoztattak hátrányos helyzetű munkavállalókat. E tevékenységek egy része az önkormányzati közfoglalkoztatás keretei között nem, vagy csak részben működtethető tovább. A településeken ugyanis nincs a támogatásból létrejött beruházás működtetéséhez szükséges komplex vállalkozási tudás és nincs megfelelő létszámú humán erőforrás. A létrejött beruházásokat indokolt – értékvesztés nélkül, hosszabb távon – továbbra is a közfoglalkoztatás keretei között működtetni.

A közfoglalkoztatási támogatások odaítélésekor hangsúlyos elem, hogy a közfoglalkoztatásból kikerülő, munkatapasztalattal rendelkező munkavállaló számára a szociális szövetkezet legyen a foglalkoztatás egyik lehetséges lépcsőfoka az elsődleges munkaerőpiac felé. A már működő, a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő start szociális szövetkezetek fenntarthatóságát viszont veszélyezteti a munkaviszonyban történő foglalkoztatáshoz

kapcsolódó magas bérköltség. E probléma kezelésére megoldást jelenthet, ha a start szociális szövetkezetek közfoglalkoztatási támogatási lehetőségei bővülnének a törvénymódosítás által. Ezáltal a start szociális szövetkezetek pénzügyileg megerősödnek és biztonságosan fenntarthatóvá válnának. Az így megerősödött start szociális szövetkezet folyamatosan képes munkalehetőséget biztosítani a közfoglalkoztatottaknak, valamint a közülük munkaviszonyba átkerülők számára.

A törvénymódosítással a start szociális szövetkezetek általánosan, a tevékenységi körüktől függetlenül részesülhetnek közfoglalkoztatási támogatásban, amely a közfoglalkoztatottak közfoglalkoztatási bérének finanszírozását szolgálja. A határozott idejű közfoglalkoztatási jogviszony megszűnését követően a motivált és gazdasági értelemben is értékteremtő munkát végző volt közfoglalkoztatottaknak a start szociális szövetkezeten belül lehetőségük lenne munkaviszonyt létesíteni. Ezzel a start szociális szövetkezetek, mint társadalmi vállalkozások valódi átmenetet tudnának biztosítani az álláskeresőknél a közfoglalkoztatáson keresztül a munkaviszonyba.

A közfoglalkoztatási törvény módosítása nem vezet be új támogatási formát, csak a már meglévő közfoglalkoztatási támogatást terjeszti ki általánosan a start szociális szövetkezetekre. A start szociális szövetkezetek a törvényben rögzített egyes tevékenységekre eddig is jogosultak voltak közfoglalkoztatási támogatásra. A bevezetendő általános támogatás nem haladja meg a korábban az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, illetve önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetek közfoglalkoztatási támogatásának kereteit.

A 24. §-hoz

A hatályos jogszabályok alapján ezen szabálytalanságok mindegyike esetén kötelező a katasztrófavédelmi bírság kiszabása jelenleg is [Id. 208/2011. (X. 12.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdés].

2022. január 1-jétől az Integrált Hatósági Rendszer (a továbbiakban: IHR) elindulásával teljesen elektronizált hatósági ügyintézési folyamatok kerülnek kialakításra, melynek kialakításához egyrészt felhatalmazási rendelkezés, másrészt a folyamatok-, és az adatkezelést szabályozó rendelkezések megalkotása vált szükségessé.

Veszélyes üzemi szakterület vonatkozásában a harmincnapos adatkezelési idő hatéves időtartamra való cserélését elsősorban az indokolja, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek legkésőbb 5 évente vizsgálják felül biztonsági dokumentációjukat. A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek biztonsági jelentésében, elemzésében és a katasztrófavédelmi engedélykérelmekben található ügyfél adatok kezelése a felülvizsgálati periódus alatt – figyelemmel a felülvizsgálat esetenként elhúzódó folyamatára is – folyamatosan indokolt, többek között a védekezési feladatok maradéktalan ellátása céljából. A csomagolóeszköz a gyártásától számított öt évig használható. A gyártási engedély a kiadásától számított három évig érvényes. Emiatt szükséges a csomagolóeszköz gyártási dokumentációjában foglalt adatok hat évig történő megőrzése, a nyomon követhetőségének biztosítása, továbbá a felelősségi körök utólagos tisztázása érdekében.

A „Mezőgazdasági vízhasználati eljárásokat támogató integrált hatósági ügyviteli (IHR) rendszer kialakítása az OKF-nél” című projektem (VIZEK projekt) bővítése a jelenlegi IHR projekt, amelynek célja a vízügyi és vízvédelmi hatósági eljárásokat követően további (tűzvédelem, piacfelügyelet, veszélyes üzemek, veszélyes áruszállítás, létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme, nukleárisbaleset-elhárítás, polgári védelem) hatósági és szakhatósági eljárások Ákr. konform teljes folyamatra kiterjedő (e-Papír SZEÜSZ-ön benyújtott támogatást lehetővé tevő), hatóság oldali ügyintézés kialakítása.

Az aktuális, „Integrált Hatósági Rendszer bővítése” című projektem célja az eddigi fázisokban megvalósult IHR rendszer bővítése, vízjogi és vízvédelmi eljárások fejlett munkafolyamatra épülő elektronikus ügyintézési folyamatainak bővítése, a katasztrófavédelemhez tartozó valamennyi hatósági és szakhatósági feladataival, valamint egy ügyfeleket támogató rendszerrel.

Jelen projekt keretében a HAMAR IHR rendszerben a vízjogi és vízvédelmi eljárások fejlett munkafolyamatra épülő elektronikus ügyintézési folyamatai továbbfejlesztésre kerülnek a katasztrófavédelemhez tartozó valamennyi hatósági és szakhatósági feladatával, valamint egy ügyfeleket támogató rendszerrel.

Fontos hangsúlyozni, hogy a rendszer a vízügyi eljárások tekintetében továbbra is a VIZEK keretrendszeren keresztül kommunikál.

Az IHR rendszer HAMAR alrendszerből és Ügyfélportál alrendszerből áll.

A Kat. törvényben adjuk meg a teljes IHR használatára történő felhatalmazást, és valamennyi kapcsolódó törvény a Kat. törvény e rendelkezésére utal vissza.

Az IHR-hez kapcsolódó felhatalmazó rendelkezéseket tartalmaz.

A 25. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 26. §-hoz

Az (1) és (3) bekezdéshez: Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A (2) bekezdéshez: A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. §-ának 2021. január 1-jétől hatályos módosításával összhangban indokolt egyes jogállási törvényeknek a foglalkoztatottak megbízhatósági vizsgálat alá vonásával kapcsolatos rendelkezésének felülvizsgálata. Az érintett rendelkezésekben a foglalkoztatott hozzájárulása szerepel mint előírás, amelyet ugyanakkor a szabályozás a jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételeként határoz meg. Az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal összhangban a hozzájárulás a foglalkoztató – foglalkoztatott relációjában megkérdőjelezhető, hiszen a hozzájárulás megadásától vagy fenntartásától ténylegesen a jogviszony fenntartása válik függővé, a módosítani előírások ezért jelenleg nincsenek maradéktalanul összhangban az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal.

A módosítási javaslatok azon jogállási törvények módosítását tartalmazzák, melyek a megbízhatósági vizsgálathoz történő hozzájáruláshoz kötik az adott foglalkoztatotti jogviszony létesítését vagy fenntartását, a jövőben – ha a megbízhatósági vizsgálat elvégzését törvényi rendelkezés lehetővé teszi – ezen jogviszonyok esetében a törvény a foglalkoztatási jogviszonyból fakadó feladatok törvényes ellátásának megbízhatósági ellenőrzéssel történő ellenőrizhetőségének tudomásulvételét tartalmazzák.

A 27. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 28. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény (a továbbiakban: Lrtv.) jelenleg nem mondja ki egyértelműen, hogy kizárólag azon rendszerelemek jelölhetőek ki európai létfontosságú rendszerelemmé, melyek korábban nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölésre kerültek. Az alapelv kimondásával, fogalmi szintre emelésével megszüntethetőek az esetleges párhuzamos eljárások, valamint kizárólag olyan európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölési eljárás kezdeményezhető, melynek horizontális és ágazati kritériumai teljesülnek, így a Belügyminiszternek kizárólag a más EGT tagállami hatás körében kell nyilatkoznia. Ez az eljárások gyorsítását és egyszerűsítését segíti elő, valamint az ügyterhet is csökkenti.

Tényleges jogalkalmazói problémát okozott ugyanis több esetben is, hogy a jelenleg hatályos szabályozás nem deklarálja egyértelműen, hogy csak olyan létfontosságú rendszerelem jelölhető ki európai létfontosságú rendszerelemmé, amely már kijelölt nemzeti létfontosságú rendszerelem.

Előfordult a közlekedés ágazat légiközlekedés alágazatában, az egészségügy ágazat aktív fekvőbeteg-ellátás, és a működtetéséhez szükséges szolgáltatások alágazatában, valamint az infokommunikációs technológiák ágazat kormányzati elektronikus információs rendszerek alágazatában egyaránt, hogy az üzemeltető azonosítási jelentésében nem értékelte a vizsgált rendszerelemét nemzeti rendszerelemként, hanem csak európai létfontosságú rendszerelemként.

Az azonosítási jelentések szerint valamennyi fenti rendszerelem esetében fennálltak egyébként a nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölés feltételei – a rendszerelem vonatkozásában legalább egy ágazati és egy horizontális kritérium feltételei teljesültek – azonban az ágazati kijelölő hatóság nem indított nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölés iránti eljárást, nem kereste meg szakhatóságként a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot (a továbbiakban: BM OKF), hanem az azonosítási jelentést közvetlenül a belügyminiszter részére küldte meg, az Lrtv. 3. §-a szerinti eljárás lefolytatása céljából.

Fenti esetekben a BM OKF és az ágazati kijelölő hatóság online egyeztetéseket kezdeményezett annak érdekében, hogy a nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölési eljárás meginduljon, a szakhatóság vizsgálhassa a horizontális kritériumok fennállását.

A kiadott szakhatósági állásfoglalásokban részletezett, a horizontális kritériumok teljesülése szakkérdésében a BM OKF, mint szakhatóság által beszerzett vélemények felhasználhatóak lennének az európai létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölési eljárásban, amennyiben azok nem előznék meg a nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölési eljárásokat. A hatályos jogszabályok szerint az európai létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölés folyamatában a horizontális kritériumok teljesülésének lehetőségét a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter vizsgálja, majd a nemzetközi szerződés megkötését az adott ágazat szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterrel együtt kezdeményezi.

A BM OKF úgy tudja a leghatékonyabban ezt a folyamatot támogatni, ha előtte lefolytatta a szakhatósági eljárást, megvizsgálta a szakhatósági eljárásban közreműködő vélemény-nyilvánító szervek (NAV, Rendőrség, AH, TEK, TIBEK, OIF, kormány megbízott, környezetvédelmi hatóság, vízügyi és vízvédelmi hatóság, hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve) álláspontjait. Ehhez képest ugyanakkor az európai létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölési eljárásban nincs szakhatósági közreműködés.

Az európai rendszerelemmé történő kijelölési eljárás természeténél fogva hosszadalmasabb, hiszen a kijelöléshez nemzetközi szerződés megkötésére, majd a szerződés kijelölő hatóság általi határozatba foglalására is szükség van. A nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölés, mint előfeltétel jogszabályba építése lehetővé teszi, hogy mielőbb azonosításra és kijelölésre kerülhessen valamennyi olyan szolgáltatás, eszköz, létesítmény vagy rendszer rendszereleme, továbbá azok által nyújtott szolgáltatások, amelyek elengedhetetlenek a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához Magyarországon, és hogy e (nemzeti) rendszerelemekre vonatkozzanak a jogszabályokban előírt és elvárt speciális védelmi és biztonsági intézkedések addig is, míg az európai rendszerelemmé történő kijelölési eljárás lezajlik.

A (2) bekezdéshez: A megváltozott ágazati kritériumok üzemeltetők általi automatikus felülvizsgálatát teszi kötelezővé a rendelkezés, így amennyiben azok a szabályozás hatálya alá kerülnének, vagy az alól kikerülnének, akkor újbóli azonosítási jelentés benyújtásával jelzik ezt az ágazati kijelölő hatóság felé. Korábban a jogszabály nem tartalmazott ilyen kitételt, így jelen bekezdés komoly jogalkalmazásbeli, eljárási szabály-hiányosságot pótol.

A (3) bekezdéshez: A törvény szövege nem tartalmazott rendelkezést olyan esetekre, amikor egy adott üzemeltető által üzemeltetett rendszerelem vagy szolgáltatás – az ágazaton kívüli honvédelmi létfontosságú rendszerelemekén kívül – több ágazati kritériumnak is megfelel, így adott esetben több ágazatban is kijelölésre kerültek egyes üzemeltetők. Ez több szempontból is célszerűtlen (több ágazati kijelölő hatóság felügyelete, duplikált ellenőrzések és ellenőrzési határidők, duplikált üzemeltetői biztonsági terv, etc.). A szabályozást továbbá rendelkezéseket tartalmaz arra az esetre is, ha a kritériumrendszer folytán mégis fennállnának az ún. kettős kijelölés feltételei; ez esetben az általános javaslattevő hatóság ügydöntő javaslatával dönt, a kijelölésről vagy a kijelölés visszavonásáról. Ezzel elérhető az a cél, hogy egy üzemeltető egy rendszereleme csupán egy ágazatban kerüljön kijelölésre.

A (4) bekezdéshez: Az IHR 2022. január 1-jével történő elindulásával azon eljárások esetén, ahol a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jár el ágazati kijelölő hatóságként (víz és közbiztonság-védelem ágazatokban) kötelező lesz az IHR rendszer használata mind a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, mind az eljárás ügyfeleinek, egyéb szereplőinek. Az eljárás ügyfeleinek a hivatásos katasztrófavédelmi szerv honlapján közzétett formában és módon kell benyújtania az eljárás valamennyi iratát, ezt a jogszabály szövegében is meg kell jeleníteni.

Az (5) bekezdéshez: Korábban csak javaslattevő hatóság szerepelt a normaszövegben, mely általános javaslattevő hatóságként volt értelmezhető. Azonban a jogszabályhelyen levő feladatokat a jogalkotónak az ágazati javaslattevő hatósághoz kell telepítenie, figyelemmel arra, hogy az általános javaslattevő hatóság az európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölést megelőző, nemzeti rendszerelemmé kijelölés során lefolytatott szakhatósági eljárásában szakhatóságként már vizsgálta az azonosítási jelentést.

A (6) bekezdéshez: Az IHR 2022. január 1-jével történő elindulásával azon eljárások esetén, ahol a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jár el ágazati kijelölő hatóságként (víz és közbiztonság-védelem

ágazatokban) kötelező lesz az IHR rendszer használata mind a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, mind az eljárás ügyfeleinek, egyéb szereplőinek.

Jelen bekezdések adatvédelmi rendelkezéseket tartalmaznak, mint a kezelt adatok köre, kezelés időtartama, stb. Az üzemeltetőkre vonatkozó kezelt adatok köre az adószámmal, míg a biztonsági összekötőre vonatkozó adatok köre az elektronikus levelezési címmel egészül ki. A rendelkezések meghatározzák az adatkezelés célját, időtartamát, és az adattovábbítás szabályait egyaránt.

A (7) bekezdéshez: Az IHR 2022. január 1-jével történő elindulásával azon eljárások esetén, ahol a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jár el ágazati kijelölő hatósággként (víz és közbiztonság-védelem ágazatokban) kötelező lesz az IHR rendszer használata mind a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, mind az eljárás ügyfeleinek, egyéb szereplőinek. Az eljárás ügyfeleinek a hivatásos katasztrófavédelmi szerv honlapján közzétett formában és módon kell benyújtania az eljárás valamennyi iratát, ezt a jogszabály szövegében is meg kell jeleníteni.

A (8)–(9) bekezdéshez: A létfontosságú rendszerelemek üzemfolytonos működése alapvető elvárás, hiszen olyan szolgáltatásokat biztosítanak, melyek a társadalmi létfenntartásához, valamint biztonságukhoz nélkülözhetetlenek. Az üzemfolytonos működés hatóság általi biztosítása főként a biztonsági dokumentációk elkészítésével és a hatóság részére való megküldésével érhető el. Figyelemmel arra, hogy a fenti dokumentációk hiánya potenciálisan negatívan hat a társadalom alapszükségeinek ellátását biztosító kijelölt létfontosságú rendszerelemek biztonságára, a figyelmeztetés, mint alapvetően alkalmazandó szankció csak nagyon szűk körben alkalmazható joghátrány lehet.

A hatóság jogsértés esetén jogosult közigazgatási szankció – így akár közigazgatási bírság – kiszabása mellett a módosításban szereplő intézkedésekre vagy közigazgatási bírság önálló kiszabására is. A módosítás így egyértelműen szétválasztja a közigazgatási szankciókat és a hatósági intézkedéseket, megkönnyítve a jogalkalmazást.

A (10) bekezdéshez: Az IHR 2022. január 1-jével történő elindulásával azon eljárások esetén, ahol a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jár el ágazati kijelölő hatósággként (víz és közbiztonság-védelem ágazatokban) kötelező lesz az IHR rendszer használata mind a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, mind az eljárás ügyfeleinek, egyéb szereplőinek. Szükséges annak rögzítése, hogy az IHR-ben valamennyi eljárástípusra meghatározott és rögzített nyomtatványok vannak, és ezek használata kötelező. A kijelölés és a kijelölés visszavonása iránti hivatalbóli eljárások azonosítási jelentéssel indulnak, és ha az ügyfél nem az azonosítási jelentésre vonatkozó ügýtípusnak megfelelő nyomtatványt tölti ki, és nem ezzel indul a hatósági eljárás, az eljárás megszüntetésének van helye, az Ákr. 47. § (1) bekezdésének a) pontja alapján.

A 29. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban állók stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 30. §-hoz

A (2) bekezdéshez: A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. §-ának 2021. január 1-jétől hatályos módosításával összhangban indokolt egyes jogállási törvényeknek a foglalkoztatottak megbízhatósági vizsgálat alá vonásával kapcsolatos rendelkezésének felülvizsgálata. Az érintett rendelkezésekben a foglalkoztatott hozzájárulása szerepel mint előírás, amelyet ugyanakkor a szabályozás a jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételeként határoz meg. Az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal összhangban a hozzájárulás a foglalkoztató – foglalkoztatott relációjában megkérdőjelezhető, hiszen a hozzájárulás megadásától vagy fenntartásától ténylegesen a jogviszony fenntartása válik függővé, a módosítani előírások ezért jelenleg nincsenek maradéktalanul összhangban az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal.

A módosítási javaslatok azon jogállási törvények módosítását tartalmazzák, melyek a megbízhatósági vizsgálathoz történő hozzájáruláshoz kötik az adott foglalkoztatotti jogviszony létesítését vagy fenntartását, a jövőben – ha a megbízhatósági vizsgálat elvégzését törvényi rendelkezés lehetővé teszi – ezen jogviszonyok esetében a törvény a foglalkoztatási jogviszonyból fakadó feladatok törvényes ellátásának megbízhatósági ellenőrzéssel történő ellenőrizhetőségének tudomásulvételét tartalmazzák.

Az (1), (3) és (4) bekezdéshez: Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportallokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban állók stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 31. §-hoz

Az égéstermék-elvezető létesítését és használatát jelenleg elsősorban különböző ágazati jogszabályok (építésügyi, gázipari és tűzvédelmi területen), valamint szabványok határozzák meg. A gyakorlatban az égéstermék-elvezetők tervezését, kivitelezését, valamint engedélyezését megkönnyítené, ha ezen építménytípusra egységes és a jogalkalmazók számára egyformán irányadó, a műszaki fejlődést követő szabályok lennének elérhetőek. E hiányt pótolja a törvénymódosítás azzal, hogy az égéstermék-elvezetőkre vonatkozóan kéményseprő-ipari műszaki irányelvek kidolgozására adna lehetőséget egy szakértői bizottság részére, amelyet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetne az érintett ágazatok és szakmák intézményi képviselőinek részvételével.

A szakértői testület által kidolgozott kéményseprő-ipari műszaki irányelveket a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője adná ki.

A szakértői testület működését a településüzemeltetésért, kéményseprő-ipari tevékenységért felelős miniszter által kiadandó rendeleti norma szabályozná.

A 32. §-hoz

Az Eüsztv. 2021. február 1-jén hatályba lépett módosítása a Kormány által biztosított azonosítási szolgáltatások között bevezeti az ún. videotechnológián alapuló azonosítási szolgáltatást (VKTA). A VKTA, mint azonosítási szolgáltatás elsősorban az elektronikus ügyintézkést könnyíti meg, azaz az ügyfélnek az elektronikus ügyintézkést

megelőzően nem kell ügyfélkapus jelszavát vagy a személyazonosító igazolványát használni, pusztán az arcképe segítségével azonosítja magát.

A VKTA technológiája azonban alkalmas arra is, hogy az elektronikus ügyintézés helyett biztonságos, zárt videorendszerben élőben intézhessen ügyet az ügyfél. Jelenleg videokapcsolaton keresztül történő ügyintézésre ugyanakkor kizárólag a polgári és büntetőeljárásban meghatározott esetekben van lehetőség, egyéb eljárásokban nincs, ugyanakkor a pandémiás helyzetre is, valamint a személyes megjelenések számának csökkentésére is figyelemmel szükség lenne olyan szabályozás kialakítására, amely minden olyan eljárásban, amelyben az ügyfél nyilatkozata személyesen is benyújtható vagy csak így nyújtható be, valamint az arcképmás és az aláírás is rögzíthető távolról.

A videotechnológián alapuló ügyintézés megalapozásához szükséges törvénymódosítási javaslat lényeges elemei a következők:

- törvényben lehetővé tenni a videotechnológián történő ügyintézését valamennyi elektronikus ügyintézészt biztosító szerv tekintetében,
- az ügyintézés nem kötelező, azt csak lehetőségként kell rögzíteni, a szervek – a KIOSZK-hoz hasonlóan – csatlakozhatnak ezen lehetőséghez, a csatlakozott szervekről az Elektronikus Ügyintézési Felügyelet vezet listát,
- a szabályozásban ki kell mondani, hogy a videofelvétel rögzítése főszabály szerint kötelező, kivétel abban az esetben, ha az ügyfél érdemi nyilatkozatot nem tesz vagy azt külön (elektronikusan hitelesítve) írásban teszi meg (figyelemmel arra, hogy a felvételeket adatbiztonsági okból egészben kell rögzíteni, így abból nem vágható ki a személyazonosságot igazoló okmány képmása),
- az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv kötelezettséget videotechnológiás kapcsolat esetében nem közölhet az ügyféllel, azt írásban (akár elektronikus úton) kell megtennie,
- a szabályozás (a már meglévő szabályozásokra tekintettel) polgári vagy büntetőeljárás során nem alkalmazható.

A 33. §-hoz

Technikai pontosítást tartalmaz, az Eüsztv. 35/A. § (2) bekezdéshez kapcsolódóan.

A 34. §-hoz

Az Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali (AKD) rendszer egy olyan integrált szolgáltatás, amelynek segítségével a korábban emberi közreműködés útján elvégzett műveletek automatizált módon kerülhetnek végrehajtásra. Ennek eredményeként – amennyiben a döntéshez szükséges minden információ rendelkezésre áll –, az ügyindítás és annak lezárása közötti ügyintézési lépések emberi beavatkozás nélkül, automatizáltan történhetnek meg, ezáltal a gyakorlatban is kialakításra kerül az Ákr. 40. §-ában nevesített automatikus döntéshozatali eljárás.

Automatikus döntéshozatalra jelenleg akkor van lehetőség, ha

- a) azt törvény vagy kormányrendelet megengedi,
- b) a hatóság részére a kérelem benyújtásakor minden adat rendelkezésre áll,
- c) a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel, és
- d) nincs ellenérdekű ügyfél.

A folyamatok továbbfejlesztése érdekében a törvényjavaslat javasolja, hogy 2022. január 1-jei hatállyal bővüljön az automatikus döntéshozattal intézhető ügyek száma azokkal az ügyekkel, ahol a hatóságnál ugyan nincs meg az adat közvetlenül, de azt automatikus információátadással, rendszer-rendszer kapcsolatban be tudja szerezni. Az előterjesztő álláspontja szerint ezzel az automatikusan intézhető ügyek számát jelentősen meg lehet növelni, amelyhez az ágazati jogszabályok (törvények és kormányrendeletek) felülvizsgálata szükséges. Fontos kiemelni, hogy az nem határozza meg, hogy az automatikus döntéshozatalt milyen módszerrel hozza meg a hatóság. Ennek megfelelően az automatikus döntéshozatalt meghozhatja a hatóság emberi közreműködéssel is, de nem zárja ki jogszabály azt sem, hogy a hatóság emberi közreműködés nélkül hozza meg döntését. A javaslattétellel bővíthetnek azon ügyek, ahol az adatok átadása automatikusan történik meg, valamint lehetőség van arra is, hogy a döntéseket emberi közreműködés nélkül hozza meg a hatóság. A jövőben – a bürokrácia-csökkentés biztosítása, valamint a humán erőforrás racionalizálása érdekében – a mesterséges intelligencia segítségével további ügyek esetében alakítható ki a teljes körű vagy részleges automatizálás.

A 35. §-hoz

A módosítás megteremti az adóigazolvány megszemélyesítéséhez szükséges adatszolgáltatás jogalapját a kérelemre történő és az egyéb okból történő okmánykiállítás esetén. Ideértve a magyar állampolgár gyermekek részére a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény jelenlegi rendelkezései, továbbá – a nem intézetben született gyermekek részére – a 2021. február 1-jétől hatályos 14. § (1) bekezdése alapján kiadott adóigazolványt, továbbá a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény szerinti külföldi gyermekek részére e törvény jelenlegi rendelkezései, valamint a 2021. február 1-jétől hatályos 5. § (7) bekezdése alapján kiállított adóigazolványt.

A vagyonszerzési illeték szabályszerű megfizetésének érdekében indokolt adatszolgáltatást biztosítani a közlekedési nyilvántartási rendszer és a NAV között. A fenti módosítással kapcsolatban a kieső időszakot érintő adatszolgáltatás tekintetében átmeneti rendelkezés megalkotása is szükséges.

A 36. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervei körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 37. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. §-ának 2021. január 1-jétől hatályos módosításával összhangban indokolt egyes jogállási törvényeknek a foglalkoztatottak megbízhatósági vizsgálat alá vonásával kapcsolatos rendelkezésének felülvizsgálata. Az érintett rendelkezésekben a foglalkoztatott hozzájárulása szerepel mint előírás, amelyet ugyanakkor a szabályozás a jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételeként határoz meg. Az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal összhangban a hozzájárulás a foglalkoztatott – foglalkoztatott relációjában megkérdőjelezhető, hiszen a hozzájárulás megadásától vagy fenntartásától ténylegesen a jogviszony fenntartása válik függővé, a módosítani előírások ezért jelenleg nincsenek maradéktalanul összhangban az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal.

A módosítási javaslatok azon jogállási törvények módosítását tartalmazzák, melyek a megbízhatósági vizsgálathoz történő hozzájáruláshoz kötik az adott foglalkoztatotti jogviszony létesítését vagy fenntartását, a jövőben – ha a megbízhatósági vizsgálat elvégzését törvényi rendelkezés lehetővé teszi – ezen jogviszonyok esetében a törvény a foglalkoztatási jogviszonyból fakadó feladatok törvényes ellátásának megbízhatósági ellenőrzéssel történő ellenőrizhetőségének tudomásulvételét tartalmazzák.

A (2)–(5) bekezdéshez: Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 38. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 39. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. §-ának 2021. január 1-jétől hatályos módosításával összhangban indokolt egyes jogállási törvényeknek a foglalkoztatottak megbízhatósági vizsgálat alá vonásával kapcsolatos rendelkezésének felülvizsgálata. Az érintett rendelkezésekben a foglalkoztatott hozzájárulása szerepel mint előírás, amelyet ugyanakkor a szabályozás a jogviszony létesítésének és fenntartásának feltételeként határoz meg. Az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal összhangban a hozzájárulás a foglalkoztató – foglalkoztatott relációjában megkérdőjelezhető, hiszen a hozzájárulás megadásától vagy fenntartásától ténylegesen a jogviszony fenntartása válik függővé, a módosítani előírások ezért jelenleg nincsenek maradéktalanul összhangban az általános adatvédelmi rendeletben (GDPR) foglaltakkal.

A módosítási javaslatok azon jogállási törvények módosítását tartalmazzák, melyek a megbízhatósági vizsgálathoz történő hozzájáruláshoz kötik az adott foglalkoztatotti jogviszony létesítését vagy fenntartását, a jövőben – ha a megbízhatósági vizsgálat elvégzését törvényi rendelkezés lehetővé teszi – ezen jogviszonyok esetében a törvény a foglalkoztatási jogviszonyból fakadó feladatok törvényes ellátásának megbízhatósági ellenőrzéssel történő ellenőrizhetőségének tudomásulvételét tartalmazzák.

A (2) és (3) bekezdéshez: Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A (4) bekezdéshez: A Kút 48. § többek között rögzíti a Nemzeti Közzolgálati Egyetem közzolgálati továbbképzési rendszer működtetése során ellátandó feladatait, a továbbképzés költségeinek megtérítésére vonatkozó rendelkezéseket, azonban a képzési rendszer tényleges működtetésére, finanszírozására (így a normatív hozzájárulás mértékére, a továbbképzési kötelezettségekre és időszakra) további részletszabályozás, illetve erre irányuló felhatalmazó rendelkezés nem szerepel a Kút-ben. A törvényjavaslat ezen felhatalmazó rendelkezést pótolja.

A 40. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 41. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: Adatkezelési okokból nem célszerű az egész hagyatéki végzés átadása.

A (2) bekezdéshez: A Gfbt. 47. § (2) bekezdése szerinti, jogszabályban előírt elektronikus kommunikációs kapcsolaton, illetve az erre a célra szolgáló internetes felületen keresztül történő adatszolgáltatás lehetőségét biztosítani szükséges a Gfbt. 47. § (1) bekezdés g)–l) pontjában meghatározott adatigénylők részére, ezért a hivatkozás kiegészítésre került az ezen pontokra történő hivatkozással.

A (3) bekezdéshez: szövegpontosító rendelkezés.

A (4) bekezdéshez: A rendelkezés a törvénytervezet egyéb rendelkezésében újra megállapításra került.

A 42. §-hoz

Szakmai cél, hogy az állam által működtetett rendszerek szolgáltatásait minél szélesebb körben vegyék igénybe az állami szervezetek. Az egyes foglalkoztatási jogviszonyok tartalmi szabályozását nem érintik a módosító

javaslatok, azok célja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatások igénybevételének lehetőségére vonatkozó rendelkezések rögzítése, így a keretrendszerhez való csatlakozás elvi alapjainak megteremtésére kerül sor.

A Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet, a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer informatikai üzemeltetését végző szervezetet, az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeire vonatkozó felhatalmazás a Kit-be kerül beillesztésre.

Az érintett törvényekbe rögzítésre kerül, hogy a jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató igénybe veheti és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott, egyes szolgáltatásait.

A törvényjavaslatban szereplő törvények hatálya alá tartozó valamennyi foglalkoztatott esetében lehetőség lesz a szolgáltatások igénybevételére, tehát e szervi körben nemcsak az adott jogállásban lévők esetében (például kormánytisztviselő, közalkalmazott, hivatásos jogviszonyban álló stb.), hanem az adott szervnél munkavállalóként foglalkoztatott esetében is igénybe vehető a szolgáltatás a rendszerhez történő csatlakozás esetén.

A 43. §-hoz

Az értesítési cím kivezetéséhez kapcsolódó szövegpontosító rendelkezés.

A 44. §-hoz

A rendelkezések a törvénytervezet egyéb rendelkezésében újra megállapításra kerültek.

A 45. §-hoz

Hatálybaléptető rendelkezést tartalmaz.

A 46. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslatához tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában kerül közzétételre.

Az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja egyes igazságügyi és hatósági eljárásjogi tárgyú törvények módosítása annak érdekében, hogy az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai hasznosuljanak és a jogalkalmazást segítsék, valamint annak érdekében, hogy a törvények illeszkedjenek a változó társadalmi, szervezeti és technikai viszonyokhoz.

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvényben (a továbbiakban: Kjt.) a közjegyzői kinevezés feltételeként előírt közjegyzői vizsga tekintetében a Kjt. módosítása egyértelműen kimondja, hogy ez a feltétel a már kinevezett, más közjegyzői székhelyre (álláshelyre) pályázni szándékozó közjegyzővel szemben nem követelmény.

A közjegyzői álláshelyek áthelyezés útján történő betöltésének szabályai a Kjtv. 2021. január 1. napjától hatályos módosításával kiegészítésre kerültek. A módosítás eredményeként a miniszter a közjegyzőt kérelmére – pályázat kiírása és a közjegyző által betöltött korábbi székhely egyidejű megszüntetése nélkül – helyezheti át a megüresedett, megüresedő vagy újonnan létrehozott közjegyzői székhelyre (álláshelyre). A hivatkozott szabály megalkotásával a jogalkotó célja a közjegyzői feladatellátás veszélyhelyzet alatti megfelelő biztosítása volt. Tekintettel a veszélyhelyzet várható megszüntetésére, a közjegyzői székhely (álláshely) fentiekben hivatkozott áthelyezéssel történő betöltésére vonatkozó szabályok fenntartása a továbbiakban nem indokolt.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) módosítása összhangba hozza a közjegyzőkre és a végrehajtókra vonatkozó szabályozást a tekintetben, hogy a közjegyzőkhöz hasonlóan a végrehajtóknál is egyértelműen megtiltja a fegyelmi vagy büntetőeljárás miatt hivatalából felfüggesztett végrehajtó bármely végrehajtói iroda általi foglalkoztatását. Egyértelművé teszi, hogy a nem adós fizetésre kötelezett részére a díjjegyzéket abban az esetben szükséges végrehajtói kézbesítés útján kézbesíteni, ha a végrehajtó ezen díjjegyzék alapján végrehajtás elrendelését fogja kérni tekintettel arra, hogy a végrehajtás elrendelésének és a végrehajtási lap kiállításának előfeltétele, hogy a díjjegyzék kötelezett részére történő kézbesítése – amennyiben jogorvoslattal nem éltek a felek – végrehajtói kézbesítés útján valósuljon meg.

A módosítás önálló bírósági végrehajtók, önálló bírósági végrehajtó-helyettesek és önálló bírósági végrehajtójelöltek Magyar Bírósági Végrehajtói Kar hivatali szerve által nyilvántartásba vett adatok körét pontosítja, továbbá a végrehajtójelöltek esetén a nyilvántartásból történő törlés feltételeit szigorítja, tekintettel arra, hogy a végrehajtói szakvizsgával rendelkező végrehajtójelöltek feladatai és felelőssége nőtt. Továbbá egyértelműsítésre kerül, hogy egy végrehajtó csak egy járásbíró mellett kerülhet kinevezésre, valamint a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar Elnökségébe választható végrehajtóknak egyetemi jogi végzettséggel kell rendelkezni, a Javaslat pedig az Elnökségen belül az elnök személye tekintetében szigorúbb feltételeket állapít meg, így az elnökké az nevezhető ki, aki egyetemi jogi végzettséggel és jogi szakvizsgával rendelkező végrehajtó.

A javaslat lehetővé teszi továbbá, hogy abban az esetben is sikertelen legyen az árverés, ha az nem szabályszerűen került kitűzésre, amelynek eredményeképpen ebben az esetben is biztosított az árverés ismételt kitűzése.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (a továbbiakban: Bjt.) két témakörben is módosítja a Javaslat. A Javaslat szerinti módosítás egyrészt a bírácnak a két fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetése esetére is meghatározza a fegyelmi büntetés hatályát, amit jelenleg nem tartalmaz a Bjt., másrészt az egyéb szervhez beosztott bíró beosztásának megszűnése esetére azon hatályos rendelkezést erősíti meg, amely szerint a tényleges bírói álláshelyre beosztás is azon esetek közé tartozik, amikor nem kell pályázatot kiírni.

A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) módosítása a gyakorlati jogalkalmazói tapasztalatokra támaszkodva adminisztráció-csökkentést valósít meg a közvetítői névjegyzék vezetése és a közvetítővé válás feltételeivel összefüggésben, valamint további garanciális jellegű szabályok bevezetésével fokozza a névjegyzékben szereplő adatok hitelességét és a szakmai követelmények érvényesülését.

A földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Fotv.) hatálybalépésének eredményeképpen, megkezdődött a földhivatal által vezetett ingatlan-nyilvántartásban osztatlan közös tulajdonban álló földterületek tulajdoni viszonyának felülvizsgálata. Az ellenőrzés eredményeként megállapították, hogy számos, többségében termőföld ingatlan esetén tartalmaz a közhiteles nyilvántartás elhunyt személyt tulajdonosként. Emiatt a tulajdoni viszonyok rendezése érdekében egyre több póthagyatéki eljárás lefolytatására irányuló megkeresés érkezik az önkormányzatokhoz. A Fotv. kapcsán érkezett, rendkívül időigényes, aprólékos kutatómunkát igénylő, póthagyatéki kérelmekkel összefüggő hatósági eljárások esetében a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 23. § (1) bekezdésének kiegészítése ezért úgy rendelkezik, hogy az ingatlanügyi hatóságtól érkező megkeresés [Hetv. 19. § (1) bekezdés d) pont] esetén a jegyző előtt induló hagyatéki, póthagyatéki eljárásokra vonatkozó leltározási határidő – az egyéb hagyatéki eljárásokra irányadó harminc nap helyett – hatvan napra növekedik.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) módosításának célja az uniós jog és a magyar jog összhangjának

megteremtése a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló 2019. május 20-i 2019/770 (EU) európai parlamenti és tanácsi irányelv, továbbá az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályaon kívül helyezésétől szóló 2019. május 20-i 2019/771 (EU) európai parlamenti és tanácsi irányelv esedékes átültetésével összefüggésben.

Az EU tagállamai között a polgári jogsegélyt jelenleg a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés”) és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: kézbesítési rendelet) és a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai között együttműködéséről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: bizonyításfelvételi rendelet) szabályozza. Ezeket azonban a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: új kézbesítési rendelet) és a tagállamok bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő együttműködésről (bizonyításfelvétel) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1783 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: új bizonyításfelvételi rendelet) fogja felváltani. Az új rendeletek alkalmazására történő áttérés ugyanakkor két lépcsőben történik. 2022. július 1. napjától lesz alkalmazandó az új rendeletek újításainak túlnyomórésze. Mindkét új rendelet hangsúlyos eredménye, hogy a tagállamok bíróságai, hatóságai közötti kommunikációt lényegében kizárólagosan elektronikus útra tereli, ennek megvalósítására azonban a tagállamok hosszabb felkészülési időt kaptak. Az erre szolgáló decentralizált informatikai rendszer technikai paramétereire vonatkozó végrehajtási jogi aktusokat az Európai Bizottságnak 2022. március 23-ig kell elfogadnia, majd e végrehajtási jogi aktusok hatálybalépésének napját követő hároméves időszakot követő hónap első napjától (így várhatóan 2025. második negyedévtől) lesz majd csak alkalmazandó az elektronikus kommunikáció. Mivel a bizottsági végrehajtási jogi aktusok hiányában a kapcsolódó hazai jogalkotási feladatok sem határozhatók meg, a Javaslat kizárólag a 2022. július 1. napjától alkalmazandó rendelkezések végrehajtásához szükséges törvényi szintű rendelkezéseket állapítja meg, részben a hazai jogszabályokban megtalálható hivatkozásoknak az új rendeletekhez igazítása, részben a kifejezetten az új rendeletek újításainak alkalmazásához szükséges rendelkezések megalkotása útján.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) határozza meg az igazságügyi szakértővé válásra, a szakértők jogaira és kötelezettségeire, valamint az igazságügyi szakértői tevékenység folytatására vonatkozó alapvető szabályokat. A Javaslat az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalataira tekintettel a jogalkalmazói visszajelzések alapján felgyorsítja az igazságügyi szakértői névjegyzékbe vételi eljárást, pontosítja a kirendelő hatóság fogalmát és az igazságügyi szakértői névjegyzékből való törlés feltételeit. A névjegyzék tartalmának kisebb mértékű módosításával gördülékenyebbé teszi a kirendelést és lehetővé teszi a kirendelő hatóság és a megbízó szélesebb körű tájékoztatását. A módosítás emellett az utólagos szakértői, illetve hatósági adatigénylések teljesíthetősége érdekében a névjegyzékből törölt adatok megőrzési idejét 10 évről 20 évre emeli.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) módosítását a Kúriának a végzések elleni fellebbezési eljárásaiban működési problémákat okozó egyes rendelkezéseinek pontosítása teszi szükségessé. A módosítás a Kúriának a törvényszék végzéseire elleni fellebbezés iránti eljárásaiban változtat az eljáró bíróság összetételére vonatkozó szabályokon. Az ügydöntő, vagyis a keresetlevelet visszautasító vagy eljárást megszüntető végzéseik kivételével egyesbíróként jár el, azonban az ügy bonyolultságára tekintettel ebben az esetben is lehetőséget teremt a tanács elé utalásra. Az azonnali jogvédelem iránti kérelmet elbíráló határozat elleni fellebbezést – a módosítást követően – a Kúria a felterjesztéstől számított harminc napos határidőn belül bírálja el.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) módosítása útján szükséges arról rendelkezni, hogy kegyelmi mentesítés esetén a felfüggesztett szabadságvesztés büntetéshez kapcsolódó, az ügyvédi tevékenység gyakorlásához előírt várakozási időre vonatkozó szabályt nem kell alkalmazni. Az ügyvédi tevékenységet gyakorlók által végzett elektronikus okirati formába alakítás során alkalmazandó hitelesítési módokra vonatkozó szabály úgy módosul, hogy minősített elektronikus aláírás használata csak a kiegészítő tevékenységként végzett, az Üttv. 3. § (1) bekezdés I) pontjában meghatározott, a nem az ügyvédi tevékenység gyakorlója által készített papíralapú dokumentum elektronikus okirati formába alakítása során kötelező, minden más esetben – a felhasználás jellegétől függően – más elektronikus hitelesítési megoldás is alkalmazható. A módosítás bővíti azoknak a kiemelt szabályzatoknak a körét, amelyek esetében a miniszter előzetes törvényességi felülvizsgálatot gyakorol és jóváhagyása a szabályzat, illetve annak módosítása érvényességi feltétele.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) módosítása jogtechnikai és egyértelműsítő, pontosító rendelkezéseket tartalmaz.

A fentieken túl a jogalkalmazásban felmerült egyes büntetőjogi tárgyú problémák orvoslása és az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépése miatt a büntetőügyekben hozott külföldi ítéletek érvényesülésével kapcsolatos változások kezelése érdekében jelen Javaslat további négy törvény kisebb terjedelmű módosítását irányozza elő az alábbiak szerint.

1. Az 1963 és 1989 között elkövetett egyes állam és közrend elleni bűncselekmények miatt történt elítélések semmissé nyilvánításáról szóló 1992. évi XI. törvény (a továbbiakban: semmisségi törvény) értelmében a semmissé nyilvánítási eljárásra a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény (a továbbiakban: 1973. évi I. törvény) 356. §-ának szabályai irányadóak. Az 1973. évi I. törvény azonban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 605. § (7) bekezdése értelmében 2003. július 1. óta hatálytalan, így rendelkezései nem alkalmazhatóak. Mivel sem az 1998. évi, sem a 2017. évi büntetőeljárás törvény hatálybalépése óta nem került sor a semmisségi törvény módosítására, a bírói gyakorlatban problémaként merült fel, hogy a semmisségi eljárás lefolytatásakor hatályos büntetőeljárás rendelkezésre nem lehet hivatkozni. Mindezek alapján indokolt a semmisségi törvény normaszövegébe az 1973. évi I. törvény rendelkezései helyett a hatályos büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek (a továbbiakban: Be.) megfelelő rendelkezéseket beilleszteni.

2. A Javaslat az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Kosurnyikov és társai kontra Magyarország ügyben (59017/14. sz.) hozott ítéltére tekintettel az eljárási jogsegélykérelmek alapján elrendelt vagyont érintő kényszerintézkedések időtartamának korlátozása céljából teljes körűen megteremti az elrendelt kényszerintézkedések indokoltságának kötelező felülvizsgálatát, valamint a felülvizsgálatot követően a kényszerintézkedés megszüntetésének lehetőségét mind a harmadik országokból, mind az Európai Unió tagállamaiból érkező jogsegélykérelmek esetében.

3. 2020. február 1-jén az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból; ekkor lépett hatályba a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (a továbbiakban: kilépési megállapodás). Ekkor kezdődött a 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszak, amelyet 2021. január 1-jén újabb jogi rezsim váltott fel. Ennek megfelelően a 2020. december 31-ig terjedő időszakban a kilépési megállapodás határozta meg az alkalmazandó szabályokat, amely alapján az Egyesült Királyságra továbbra is az uniós tagállamokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

2021. január 1-jén ideiglenesen alkalmazandóvá vált, az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-Közösség, másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás (a továbbiakban: Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás). 2021. január 1-től az Európai Unió tagállamai és az Egyesült Királyság között a korábbi uniós együttműködési keretek és eljárások helyett a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodásban foglalt szabályokat kell alkalmazni.

A kilépési megállapodás és a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás közjogi értelemben – az Európai Unió által kötött – nemzetközi szerződés, amelyek az uniós jog részét képezik. E nemzetközi szerződések Magyarországon az uniós jog részeként, belső jogként érvényesülnek, és közvetlen hatállyal rendelkeznek. Ezek jogi természete az Alaptörvény E. Cikkéből ered. Kapcsolódó gyakorlatában az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy az uniós jog mint belső jog nem illeszkedik bele a hazai jogforrási hierarchiába, hanem az Alaptörvényben foglalt alkotmányos parancs alapján kötelezően alkalmazandó jogszabályösszesség. [2/2019. (III. 5.) AB határozat, Indokolás 20. pontja]. Az uniós jog elsőbbségének elve alapján – esetleges jogszabállyal való ütközés esetén – e nemzetközi szerződések alkalmazása szükséges.

Míg a kilépési megállapodás gyakorlatilag az uniós szabályok alkalmazását írta elő az Egyesült Királyság tekintetében 2020. december 31-ig, a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás szakított a korábbi jogi szabályozással, és önálló, közvetlenül alkalmazandó szabályrendszert vezetett be.

A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nbjt.) 1. és 3. §-a alapján a 2021. január 1-je után indult bűnügyi jogsegély ügyekben a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás mint nemzetközi szerződés mellett az Nbjt. alkalmazandó azokon a területeken, amelyekre vonatkozóan a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás nem tartalmaz rendelkezést.

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás Harmadik Része rendelkezik a bűnüldözési együttműködésről és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről, amely az általános

rendelkezések között rögzíti, hogy az igazságügyi együttműködés alapja valamennyi fél részéről a demokrácia és a jogállamiság tiszteletben tartása, továbbá az alapvető szabadságjogok védelme iránti elkötelezettség. Erre tekintettel a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás az igazságügyi együttműködés területén az Egyesült Királyság jog- és intézményrendszerét olyan megbízhatónak tekinti és fogadja el, mint a tagállamokét, ezért számos tekintetben az uniós jogi aktusokban foglalt együttműködési formákat és intézményrendszert rendeli (tovább)alkalmazni a tagállamok és az Egyesült Királyság viszonylatában. Ez a megoldás jogfolytonosságot teremt, amely átível a kilépési megállapodás által lefedett időszakon is.

Noha a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás rendelkezései közvetlenül alkalmazandók, szűk körben az mégis jogalkotási feladatot keletkeztet egyes, az alkalmazását segítő részletszabályok tekintetében.

3.1. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás bünyügyi nyilvántartásból származó információk cseréjéről szóló IX. Címe alapján a részes államok központi hatóságai tájékoztatják egymást az érintett állam állampolgáraival szemben a területükön hozott és a bünyügyi nyilvántartásba bekerült valamennyi ítéletről, az államoknak ezen információkat belső joguknak megfelelően kell tárolniuk. A bünyügyi nyilvántartásból származó információk államok közötti cseréje elektronikus úton, az Európai Bünyügyi Nyilvántartási Információs Rendszeren [a továbbiakban: ECRIS, Id. a 2009/315/IB kerethatározat 11. cikke alkalmazásában az Európai Bünyügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS) létrehozásáról szóló 2009. április 6-i 2009/316/IB tanácsi határozat (a továbbiakban: 2009/316/IB tanácsi határozat)] keresztül történik.

Annak érdekében, hogy az Egyesült Királyság bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek – a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodásban foglaltaknak megfelelően – az EU tagállamaiban hozott ítéletekkel azonos módon kerüljenek nyilvántartásra, módosítani kell a bünyügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünyügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvényt (a továbbiakban: Bnytv.), miszerint tagállami ítélet alatt érteni kell az egyesült királyságbeli ítéletet is.

Ezzel párhuzamosan az Európai Unió tagállamaival folytatott bünyügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Eutv.) tagállami ítéletek érvényéről rendelkező VIII. Fejezete is kis terjedelmű módosításra szorul. Az Eutv. egyes rendelkezései tekintetében tisztázni kell a törvény új, kissé kiterjesztett hatályát, nevezetesen azt, hogy az Eutv.-ben meghatározott konkrét esetekben a külföldi ítélet érvénye tekintetében a tagállami ítéletek alatt az Egyesült Királyság ítéleteit is érteni kell. Az egyesült királyságbeli ítéletek esetében továbbra is fennmarad a korábbi eljárási rend, azaz a figyelembe vétel és szükség esetén a megfeleltetés. Ezzel a megoldással elkerülhető a bírósági ügyteher-növekedés, és ezáltal rövid időn belül figyelembe vehetőek lesznek a kiszabott ítéletek, ami pl. a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális jellegű bűncselekmények vonatkozásában fontos szempont.

A Bnytv. és az Eutv. záró rendelkezései is módosítást igényelnek: a jogfolytonosság és normavilágosság érdekében a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás ideiglenes hatálybalépésére visszamenőlegesen átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a Javaslat.

3.2. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás Harmadik Rész II. Címe kölcsönös együttműködést hoz létre az Egyesült Királyság és a tagállamok között a DNS-profilok, valamint daktiloszkópiái adatok automatizált továbbítása tekintetében. Erre tekintettel a hatályos rendelkezések kiegészítése szükséges annak érdekében, hogy az Egyesült Királyság nemzeti kapcsolattartó pontja részére is biztosított legyen az ujj- és tenyérnyomat, valamint DNS-profil elektronikus úton történő összehasonlítása, az EU tagállamaival megegyező módon.

3.3. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás Harmadik Rész VII. Címe az átadásról szól. E Cím nagymértékben leképezi az európai elfogatóparancsra vonatkozó szabályokat. E rendelkezések a megállapodásban részletesen kidolgozott, önálló egységet alkotnak, és alkalmazásuk minimális jogalkotást igényel. Az Egyesült Királyságból érkezett megkereséseket tehát a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás alapján, az abban megjelölt formanyomtatvány segítségével kell elintézni. Ahol a magyar jogszabályok harmadik országok tekintetében kiadatásról beszélnek, ott értelemszerűen az Egyesült Királyság tekintetében az átadást is érteni kell. Az Nbjt.-ben meghatározott megtagadási okok azonban nem alkalmazhatók, hiszen azokat a Kereskedelmi és

- Együttműködési Megállapodás vonatkozó rendelkezései kiváltják, a megtagadási okok nemzeti hatáskörben nem bővíthetők.
- 3.4. A VIII. Cím az eljárási jogsegélyről szól, és a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló 1959. április 20-án Strasbourgban kelt Európai Egyezmény és Jegyzőkönyvei alkalmazását segíti. E Cím tekintetében az Egyezmény és a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás által nem részletezett kérdésekre az Nbjt. szabályai alkalmazandók.
- 3.5. A XI. Cím a befagyasztás és az elkobzás részletes szabályait tartalmazza. Az e Cím alatt szabályozott rendelkezéseket kell alkalmazni az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2005. május 16-án kelt Egyezménye (a továbbiakban: 2005. évi egyezmény), valamint a pénzmosásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezménye (a továbbiakban: 1990. évi egyezmény) „nemzetközi együttműködésről” szóló fejezetei helyett. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás 657. cikke lép a 2005. évi egyezmény 1. cikke és az 1990. évi egyezmény 1. cikke szerinti megfelelő fogalom-meghatározások helyébe. Egyebekben a Cím rendelkezései nem érintik a 2005. évi egyezmény és az 1990. évi egyezmény egyéb rendelkezései által támasztott kötelezettségeket, amelyek vonatkozásában adott esetben az Nbjt. szabályainak megfelelő alkalmazására kerülhet sor.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A már kinevezett, más közjegyzői székhelyre (álláshelyre) pályázni szándékozó közjegyzővel szemben nem kinevezési feltétel a közjegyzői vizsga.

A 2. és 3. §-okhoz

A közjegyzői álláshelyek – pályázat kiírása és a közjegyző által betöltött korábbi székhely egyidejű megszüntetése nélküli – miniszteri áthelyezéssel történő betöltésére vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése, amelyhez az egyértelmű szabályozás érdekében átmeneti rendelkezés megállapítása is szükséges.

A 4. §-hoz

Az 1973. évi I. törvény és a Be. a különleges eljárásokra vonatkozó általános szabályoknál eltérő rendelkezéseket tartalmaz, ezért a technikai jellegű pontosításon túl indokoltá vált a semmisségi törvény 4. § (2) bekezdésének teljeskörű felülvizsgálata.

A Javaslat technikai jellegű pontosítást hajt végre, amikor a semmisségi törvény normaszövegében az 1973. évi I. törvény és a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hivatkozott rendelkezései helyett a hatályos Be. különleges eljárásokra vonatkozó szabályait [Be. 837. § (1), (3) és (4) bekezdés], valamint a hozzátartozó tekintetében a hatályos Büntető Törvénykönyv megfelelő rendelkezését [Btk. 459. § (1) bekezdés 14. pont] tünteti fel.

Az 1973. évi I. törvényben a különleges eljárások általános szabályainál szerepelt, hogy az eljárás hivatalból és kérelemre is megindulhat, a Be. 837. § (1) bekezdése azonban ezt nem tartalmazza, így az erre vonatkozó rendelkezést a hozzátartozó indítványtételi lehetősége mellett indokolt a semmisségi törvényben feltüntetni.

A Be.-ben csak az egyes különleges eljárásoknál van meghatározva, hogy melyik bíróság jogosult eljárni az ügyben, ezért indokolt a semmisségi törvényben meghatározni, hogy a semmissé nyilvánítási ügyben az alapügyben első fokon ügydöntő határozatot hozó bíróság jár el. Az 1973. évi I. törvény alapján az elsőfokon eljáró bíróság főszabály szerint egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban ítélezett. Kizárólag a törvényben meghatározott esetekben járt el a bíróság ülnökök közreműködése nélkül, egyesbíróként, így pl. vétségi eljárásban. Mivel a semmisségi törvény 1. §-ában felsorolt bűncselekmények nagyrésze büntettnek minősült, így azokat az alapügyben a bíróság tanácsa bírálta el. A semmisségi törvényben ezért a Be. fogalomhasználatához igazodva, lényegében az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás szabályának [Be. 672. § (2) bekezdés] átvételével indokolt

kimondani, hogy ha a bíróság az alapügyben tanácsban járt el, a semmissé nyilvánítási eljárásban a tanács elnöke jár el.

Az 1973. évi I. törvény 356. § (1) bekezdés e) pontja alapján a bíróság a különleges eljárásokban főszabály szerint iratok alapján döntött. A Be. 837. § (4) bekezdése ellenben csak annyit tartalmaz, hogy ha e törvény alapján az indítvány érdemi indokolás nélküli elutasításának van helye, a bíróság az ügyiratok alapján is dönthet. Egyebekben csak az egyes különleges eljárásoknál van szabályozva, hogy a bíróság az ügyiratok alapján, a nyilvános ülésen, vagy a tárgyaláson hozhatja meg a döntését. A semmissé nyilvánítási eljárás esetén – a Be. terminológiájához igazodva – indokolt kimondani, hogy a bíróság főszabály szerint az ügyiratok alapján hozza meg döntését. A bíróság ezen túl akkor tart nyilvános ülést, ha az ügyész, a terhelt vagy a védő meghallgatása szükséges, bizonyítás felvétele esetén pedig tárgyalást tart. Ha a semmissé nyilvánítási eljárásban tárgyalás tartása szükséges, akkor – az eljárás természete folytán – előkészítő ülés tartásának nincs helye.

Az 5. és 6. §-okhoz

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy a nem adós fizetésre kötelezett részére a díjjegyzéket abban az esetben szükséges végrehajtói kézbesítés útján kézbesíteni, ha a végrehajtó ezen díjjegyzék alapján végrehajtás elrendelését fogja kérni tekintettel arra, hogy a végrehajtás elrendelésének és a végrehajtási lap kiállításának előfeltétele, hogy a díjjegyzék kötelezett részére történő kézbesítése – amennyiben jogorvoslattal nem éltek a felek – végrehajtói kézbesítés útján valósuljon meg.

A 7. §-hoz

A Javaslat lehetővé teszi, hogy a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar az önálló bírósági végrehajtó és az önálló bírósági végrehajtó-helyettes mellett a végrehajtói szakvizsgával rendelkező önálló bírósági végrehajtójelölt részére is rendszeresítésre kerüljön hivatali elektronikus aláírás. Így a hivatali elektronikus aláírással rendelkező végrehajtó alatt az önálló bírósági végrehajtó, önálló bírósági végrehajtó-helyettes és a végrehajtói szakvizsgával rendelkező önálló bírósági végrehajtójelölt értendő.

A 8. §-hoz

A Javaslat pontosítja, hogy a hivatali elektronikus aláírással rendelkező végrehajtó milyen esetekben nem használhatja az elektronikus aláírást tekintettel arra, hogy a végrehajtói szakvizsgával rendelkező végrehajtójelölt is már rendelkezhet vele.

A 9. §-hoz

A Javaslat kibővíti a sikertelen árverések körét azzal, hogy az árverés abban az esetben is sikertelen, ha az árverés nem szabályszerűen került kitűzésre. Az árverés nem szabályszerű kitűzését követően az árverés ilyen okból történő sikertelenségének megállapítására árverési jegyzőkönyvben kerül sor, amelyben pontosan meg kell jelölni az okokat és a szabályszerűtlenséget. Az árverési jegyzőkönyvvel szemben természetesen jogorvoslat benyújtására a főszabályok szerint nyílik lehetőség. Továbbá a Javaslat eltörli az árverés sikertelenségének megállapításával egyidejűleg a végrehajtó által az ingatlan szűkített adattartamú közzétételét az elektronikus árverési hirdetmények nyilvántartásában az adminisztratív terhek csökkentése érdekében.

A 10. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a Javaslat szerint a nem szabályszerűen kitűzött árverés sikertelen, szükséges kibővíteni az ismételt árverés kitűzésének lehetőséget a nem szabályszerűen kitűzött ingatlanárverésekkel. Ebből következően második árverést kell tartani abban az esetben, ha az árverési vevő a vételárat nem fizette meg, továbbá akkor is, ha az árverés nem szabályszerűen került kitűzésre. A második árverést az első árverés sikertelenségének megállapításától számított 30 napon belül az első árverésre vonatkozó szabályok alkalmazásával kell kitűzni.

A 11. §-hoz

A Javaslat összhangba hozza a közjegyzőkre és a végrehajtókra vonatkozó szabályozást a tekintetben, hogy a közjegyzőkhöz hasonlóan a végrehajtóknál is egyértelműen megtiltja a fegyelmi- vagy büntetőeljárás miatt

hivatalából felfüggesztett végrehajtó, végrehajtó-helyettes, valamint végrehajtójelölt végrehajtói iroda általi foglalkoztatását. A gyakorlatban több esetben előfordult, hogy a fegyelmi eljárás során hivatalából felfüggesztett végrehajtó, aki végrehajtói tevékenységet nem végezhet a felfüggesztés hatálya alatt, egyéb jogcímen ugyan, de ténylegesen végrehajtói irodában került foglalkoztatásra, amely egyértelműen szemben áll a közbizalom megerősítését célzó jogalkotói szándékkal.

A 12. §-hoz

A Javaslat kötelezővé teszi, hogy a végrehajtó a kártérítés, illetve a sérelemdíj fedezetére megkötött legalább harmincmillió forint értékű felelősségbiztosítást ne kizárólag a működése alatt tartsa fenn, hanem a végrehajtói szolgálatának szünetelése alatt is, továbbá abban az esetben is, ha a végrehajtót hivatalából felfüggesztették.

A 13. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a végrehajtójelöltek az elvégzendő feladataik és így a felelősségük alapján kettő csoportra oszlottak, a végrehajtói szakvizsgálóval rendelkező és nem rendelkező végrehajtójelöltekre, a Javaslat a végrehajtói szakvizsgálóval nem rendelkező végrehajtójelölt feladataival összefüggésben rögzíti, hogy a végrehajtó irányítása alapján és utasításai szerint közreműködik a végrehajtási eljárásban és az ebből eredő kártérítési, illetve sérelemdíj iránti igényeket a végrehajtóval szemben kell érvényesíteni. Kiemelendő, hogy a végrehajtójelölt végrehajtási cselekményt önállóan a végrehajtó nevében sem foganatosíthat.

A 14. §-hoz

A végrehajtójelölteket a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar hivatali szerve veszi nyilvántartásba, rögzíti névjegyzékébe, amely névjegyzék adattartamát a Javaslat kiegészíti a végrehajtójelölt hivatali elektronikus aláírás tanúsítványa érvényességének kezdetével és lejáratával tekintettel arra, hogy a végrehajtói szakvizsgálóval rendelkező végrehajtójelölt már rendelkezhet hivatali elektronikus aláírási tanúsítvánnyal.

A 15. §-hoz

A Vht. módosításaihoz kapcsolódó szükséges átmeneti rendelkezések.

A 16. §-hoz

A Vht. jogharmonizációs záradékának az új kézbesítési rendeletre tekintettel történő módosítása.

A 17. §-hoz

Szövegcsere módosítások, amelyek szövegpontosító és koherenciát biztosító rendelkezések is egyben. E szövegcsere módosítások főként az önálló bírósági végrehajtók, önálló bírósági végrehajtó-helyettesek és önálló bírósági végrehajtójelöltek Magyar Bírósági Végrehajtói Kar hivatali szerve által nyilvántartásba vett adatai körét pontosítják, továbbá a végrehajtójelöltek esetén a nyilvántartásból történő törlés feltételeit szigorítja tekintettel arra, hogy a végrehajtói szakvizsgálóval rendelkező végrehajtójelöltek feladatai és felelőssége nőtt. Továbbá egyértelműsítésre kerül, hogy egy végrehajtó csak egy járásbíróság mellé kerülhet kinevezésre, valamint a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar Elnökségébe választható végrehajtóknak egyetemi jogi végzettséggel kell rendelkezni, a Javaslat pedig az Elnökségen belül az elnök személye tekintetében szigorúbb feltételeket állapít meg, így az elnökké az nevezhető ki, aki egyetemi jogi végzettséggel és jogi szakvizsgálóval rendelkező végrehajtó.

A 18. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

A 19–21. és 24. §-okhoz

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás – mint közvetlenül alkalmazandó nemzetközi szerződés – alapján az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kapcsolat új alapokra helyeződik. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás által érintett területeken az Unió tagállamai és az Egyesült Királyság között speciális szabályozás lép életbe, amely szabályok egy része az unió más tagállamaival jelenleg is hatályban lévő uniós jogi

eszközökből, míg más részük az adott területre vonatkozó nemzetközi szerződésekből származnak. Mivel azonban a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás az Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa, e szabályok automatikusan a magyar jog részévé válnak.

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás Harmadik Része rendelkezik a bűnüldözési és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről. A kilépést követően az együttműködés szempontjából az Egyesült Királyság harmadik államnak tekintendő, ugyanakkor maga a megállapodás rögzíti, hogy az igazságügyi együttműködés területén az Egyesült Királyság jog- és intézményrendszere olyan megbízhatónak tekintendő, mint a tagállamoké. Ezért több helyen az uniós jogi aktusokban foglalt együttműködési formákat és intézményrendszert rendeli (tovább)alkalmazni a tagállamok és az Egyesült Királyság viszonylatában, amelyre tekintettel az alkalmazást segítő részletszabályok elfogadása jogalkotás útján indokolt.

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás bűnügyi nyilvántartásból származó információk cseréjéről szóló IX. Címe alapján az Egyesült Királysággal való együttműködés során tulajdonképp a 2009/316/IB tanácsi határozaton alapuló rendszer él tovább. Bár a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás az ítéletek elismerése tekintetében nem tartalmaz rendelkezéseket, fontos, hogy a bűnügyi információk cseréjére vonatkozó, eddig jól működő rendszer megmaradjon. Ezért az egyesült királyságbeli ítéletek esetében továbbra is fennmarad a korábbi eljárási rend, azaz a figyelembe vétel és szükség esetén a megfeleltetés. Minderre tekintettel indokolt az Nbjt.-ben a külföldi ítélet elismerésére vonatkozó szabályok olyan jellegű módosítása, amelyek egyértelművé teszik, hogy e területen az Egyesült Királyságra nem az Nbjt., hanem az Eutv. szabályai irányadók továbbra is. A Javaslat ezért kizárja az Nbjt. alkalmazhatóságát a külföldi ítéletek elismerése körében az Egyesült Királyság bíróságai által hozott ítéletek tekintetében. Másrészt azokon a területeken, ahol az Nbjt.-t kell alkalmazni az Egyesült Királyság viszonylatában (pl. szabadságvesztés, elkobzás, vagyoneklobzás végrehajtására irányuló jogsegély esetén) a normaszöveg olyan jellegű pontosítása indokolt, amely az Egyesült Királyság kapcsán az ítélet elismerése helyett az ítélet megfeleltetésére utal.

A 22. §-hoz

A jogsegélykérelem alapján indult eljárásokban a magyar végrehajtó hatóságok nincsenek abban a helyzetben, hogy a végrehajtani kért eljárási cselekményeket érintően érdemben – megalapozottságában – döntést hozzanak, hiszen az eljárást nem a végrehajtó állam hatóságai folytatják. A vagyont érintő kényszerintézkedés elrendelésének, illetve fenntartásának feltételeinek érdemi vizsgálata a jogsegélykérelmet előterjesztő állam hatóságainak a feladata. Azonban a gyakorlatban előfordul, hogy a megkereső igazságügyi hatóság nem tájékoztatja a végrehajtó hatóságot arról, hogy az eljárási jogsegély végrehajtásának oka megszűnt, ezzel a jogsegélykérelmek alapján elrendelt kényszerintézkedések indokolatlan elhúzódását okozva.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Kosurnyikov és társai kontra Magyarország ügyben (59017/14. sz.) hozott ítéletével elmarasztalta hazánkat egy eljárási jogsegélykérelem végrehajtása során elrendelt zár alá vétel tekintetében, mert a korlátozás elhúzódása a kérelmezőre túlzott terhet rótt, ezzel felborítva az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény kiegészítő jegyzőkönyvének (a továbbiakban: kiegészítő jegyzőkönyv) 1. Cikkében foglalt tulajdon védelméhez fűződő követelmények és a közérdek közötti „tiszteletes egyensúlyt”. Az ítéletre tekintettel indokoltá vált a jogsegélykérelmek alapján elrendelt vagyont érintő kényszerintézkedéseket érintő jogszabályok felülvizsgálata.

Az Eutv. a befagyasztást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló (EU) 2018/1805 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2018/1805 európai parlamenti és tanácsi rendelet] alapján történő eljárási jogsegélyek esetében – vagyont érintő kényszerintézkedés időtartamának korlátozása céljából – a kibocsátó állammal folytatott kötelező konzultációt ír elő a kényszerintézkedések indokoltságával kapcsolatban. Továbbá a végrehajtó hatóság részére önálló megszüntetési, illetve feloldási okot határoz meg azokra az esetekre, ha a kibocsátó állam a kényszerintézkedés indokoltságának kérdésében tett megkeresésre határidőn belül nem válaszol [Eutv. 92/C. § (11)–(12) bekezdés].

Azonban az (EU) 2018/1805 európai parlamenti és tanácsi rendeletet nem alkalmazó tagállamokkal, illetve a harmadik országokkal folytatott eljárási jogsegélyeket érintő kényszerintézkedések indokoltságának felülvizsgálata tekintetében ilyen – a végrehajtó hatóság kötelezettségére vonatkozó – egyértelmű eljárási szabályokat, illetve önálló megszüntetési okot a hatályos jogszabályok nem tartalmaznak.

A módosítás ezekre az esetekre nézve – az EÜtv. rendelkezéseihez hasonló módon – a végrehajtó hatóságok számára meghatározza a vagyont érintő kényszerintézkedések indokoltságának felülvizsgálatára irányuló eljárás minimum szabályait, illetve önálló megszüntetési, és feloldási okot biztosít, ha a kibocsátó hatóság ésszerű időn belül nem reagál a végrehajtó hatóság kényszerintézkedés indokoltságával kapcsolatos megkeresésre, vagy nem ad tájékoztatást a biztosítandó cél fennállásáról.

Az EÜtv. 2. §-a alapján a módosítás megteremti a jogsegélykérelmek végrehajtásaként elrendelt kényszerintézkedések megszüntetésének jogszabályi lehetőségét mind az (EU) 2018/1805 európai parlamenti és tanácsi rendeletet nem alkalmazó tagállamok, mind a harmadik országok által előterjesztett jogsegélyek vonatkozásában is, ezzel biztosítva a kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkének való teljes körű megfelelést.

A 23. §-hoz

Jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

A 25. §-hoz

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Ftv.) technikai jellegű módosítása szükséges annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i 2019/770 (EU) európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2019/770 EU irányelv), továbbá az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2019. május 20-i 2019/771 (EU) európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2019/771 EU irányelv) átültető tagállami jogszabályokba ütköző Európai Unión belüli jogsértések tekintetében is jogosult legyen eljárni.

A 26. §-hoz

Az Ftv. jogharmonizációs záradékának kiegészítése szükséges tekintettel arra, hogy a törvény a 2019/771 EU irányelvnek való megfelelést is szolgálja.

A 27. §-hoz

Indokolt kiegészíteni a Kvtv. 5. § szerinti névjegyzékbe vételre vonatkozó szabályait azzal a rendelkezéssel, hogy ha a természetes személyt korábban azért törölték a névjegyzékből, mert a továbbképzésre vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette, akkor mindaddig ne lehessen ismételt felvenni a névjegyzékbe, amíg az elmaradt továbbképzési kötelezettségének eleget nem tesz. E szabályozás garanciális jellegű, ösztönzi a továbbképzési kötelezettség teljesítését, erősíti a törlés szankciós jellegét és biztosítja a szakmai színvonal megfelelő szinten tartását.

A 28. §-hoz

A Kvtv. 8. § (2) bekezdésének módosítása csökkenti az ügyfélre háruló adminisztrációs és költségterheket. A névjegyzékbe vétel iránti bejelentést alátámasztó okiratok többségét már eddig is elegendő volt másolati formában csatolni, e tekintetben nem indokolt kizárólag a szakmai képzés elvégzését igazoló irat tekintetében megkövetelni annak eredeti vagy hiteles másolati formában történő előterjesztését. Erre tekintettel egységesülnek a formai követelmények a benyújtandó okiratok vonatkozásában.

A 29. §-hoz

A Kvtv. 9. § (1) bekezdésének módosítása a közvetítői igazolvány kiadásának módját változtatja meg, a korábbi személyes átvétel helyett, a hivatalos iratokra vonatkozó kézbesítésre történő áttéréssel. A hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályok alkalmazása lehetővé teszi, hogy a címzettnek ne kelljen az ország bármely pontjáról a kiállító szerv székhelyére utaznia az igazolvány átvétele érdekében, ami az adminisztrációs kötelezettségek csökkentését szolgálja, mind a kiállító, mind az átvevő oldalán.

A 30. §-hoz

A Kvtv. 11. § (1) bekezdésének módosításával egy új törlési ok kerül bevezetésre a közvetítői névjegyzék vonatkozásában. A természetes személyt törölni kell a névjegyzékből, ha a közvetítői tevékenységét szünetelteti és anélkül, hogy a szüneteltetés befejezését, azaz tevékenysége folytatását bejelentené, öt év telik el. A névjegyzékben ugyanis nem indokolt olyan adatokat közzétenni, amelyek valós közvetítői tevékenységhez ténylegesen nem köthetők. A szabályozás a hosszabb (ötéves) időtartam meghatározásával egyszerre biztosítja a közvetítői tevékenység ideiglenes szüneteltetéséhez fűződő magánérdek érvényesülését és az adatok aktualitásához fűződő közérdeket.

A 31. §-hoz

A Kvtv. 11. § (3) bekezdésének módosítása az esetleges visszaélések elkerülése érdekében észszerűsíti a szabályozást. E szerint a névjegyzékben szereplő személy saját maga nem kérheti a névjegyzékből való törlését addig, amíg vele szemben vizsgálat van folyamatban, vagy természetes személlyel szemben a továbbképzési kötelezettség elmulasztásának megállapításával kapcsolatos hivatalból indított eljárás van folyamatban. A szabályozás célja, hogy ne lehessen elkerülni például a hivatalból törléshez kapcsolódó közvetítői tevékenységtől történő eltiltást [Kvtv. 5. § (5) bekezdés] azzal, hogy az érintett személy a felelősség megállapításának elkerülése érdekében, az eljárás befejezését megelőzően maga kéri a törlését a névjegyzékből.

A 32. §-hoz

A célhoz kötött adatkezelés elvének kiteljesítése érdekében indokolt a névjegyzékből törölt személyek adataival kapcsolatos adatkezelési szabályok meghatározása.

A 33. §-hoz

A módosítás kiegészíti a Kvtv.-t egy új alcím-címmel és a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelésre utaló jogharmonizációs záradékkal.

A 34. §-hoz

A szövegcsere módosító javaslatok a normaszöveg pontosítását szolgálják. Pontosításra kerül a közvetítés fogalma, tekintettel arra, hogy a közvetítő tevékenységének elsősorban arra kell irányulnia, hogy elősegítse a felek közötti megállapodás létrejöttét, nem arra, hogy a megállapodás létrejöttét feltétlenül megvalósítsa. A közvetítővé válás felsőfokú végzettséggel kapcsolatos feltétele is pontosításra kerül annak kimondásával, hogy az ötéves szakmai gyakorlatnak felsőfokú végzettséghez kötött szakmai gyakorlatnak kell lennie. A Kvtv. 11. § (2) bekezdés b) pontjának módosítása technikai jellegű, a jogszabályon belüli megfelelő hivatkozás pontosítását szolgálja.

A 35. §-hoz

A Kvtv. 6. § (1) bekezdés j) és l) pontjának hatályon kívül helyezése a névjegyzékben szereplő adatkör racionalizálását szolgálja. A továbbiakban a közvetítői névjegyzék nem fogja tartalmazni az „elérhetőségi címre” és a „munkahely címére” vonatkozó adatokat, mert azok feltüntetése szükségtelen a „lakcímadat” és az „iroda címére” vonatkozó adat feltüntetése mellett. Megszűnik a közvetítői névjegyzék nyilvános adatainak párhuzamos közzététele. Az adatok a jövőben kizárólag a névjegyzéket vezető hatóság internetes portálján kerülnek közzétételre. Hatályon kívül helyezésre kerül az a szabály, amely szerint az igazolványon a közvetítőt alkalmazó jogi személy elnevezését is fel kell tüntetni, tekintettel arra, hogy az igazolvány az eljáró közvetítő közvetítői minőségének felek részére történő megerősítésére szolgál.

A 36. §-hoz

A Kp. 90. § (1) bekezdés b) pontjának 2020. április 1-jétől történő újraszabályozása miatt, amely egyfokú eljárások esetében a bíróság megváltoztatási jogát akkor teszi lehetővé, ha törvény így rendelkezik, szükségessé vált a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény módosítása annak érdekében, hogy egyértelművé váljon, hogy a kisajátítási hatóság döntését a bíróság a törvényben tételesen előírt kivétellel megváltoztathatja.

A 37. §-hoz

A Bnytv. értelmében azon magyar állampolgárok adatait, akinek bűnösségét az EU más tagállamának bírósága jogerősen megállapította, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartása tartalmazza. A Kereskedelmi és Együtműködési Megállapodás Harmadik Rész IX. Címében foglalt előírások szerint az Egyesült Királyságban magyar állampolgárokkal szemben hozott bírósági ítéleteket az Európai Unió tagállamainak bíróságai által hozott ilyen tartalmú ítéletekkel megegyezően kell tárolni (és abból adatszolgáltatás teljesíteni), ezért a Javaslat a Bnytv. III. Fejezetébe új 34/A. §-t illeszt, amely megadja ezen adatkezelés jogalapját.

A fejezetben több helyen kisebb eltéréssel vagy jelzős szerkezetben jelenik meg a tagállamra utalás (pl. érintett tagállam, tagállam bírósága, tagállam központi hatósága), a rendelkezés értelemszerűen valamennyi előfordulási esetre irányadó.

A 38. §-hoz

Az ECRIS keretében történő adatcsere a Bnytv. VI. Fejezetében meghatározott – a 2009/316/IB tanácsi határozaton alapuló – eljárási rend szerint történik. A Kereskedelmi és Együtműködési Megállapodás 646–651. cikke és a LAW-6. melléklet e szabályokat rendeli alkalmazni az Egyesült Királyság vonatkozásában is, erre figyelemmel szükséges egy értelmező rendelkezés beiktatása a Bnytv. VI. Fejezetébe. Ennek értelmében automatikus adattovábbítás, adatigénylés és kérelemre történő adattovábbítás során az Európai Unió tagállamára vonatkozó rendelkezéseket az Egyesült Királyság tekintetében is alkalmazni kell.

A fejezetben több helyen kisebb eltéréssel vagy jelzős szerkezetben jelenik meg a tagállamra utalás (pl. más tagállam, tagállam állampolgára, tagállam központi hatósága), a rendelkezés értelemszerűen valamennyi előfordulási esetre irányadó, csakúgy, mint a törvény mellékletében szereplő formanyomtatványra [amelyre történő utalás a Bnytv. 79. § (1) bekezdésében szerepel, és mivel ez a § az új 80/B. § hatókörébe esik, így a mellékletre is kiterjed az értelmező rendelkezés].

A 39. §-hoz

A Bnytv. hatályos 80/B. §-a a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i 2011/93/EU irányelv 10. cikkének való megfelelést biztosítja azzal, hogy a gyermekekkel való kapcsolattartással járó tevékenység végzésére történő alkalmazás céljából az Európai Unió más tagállamának kijelölt központi hatósága az érintett személyre vonatkozóan a bünygyi nyilvántartási rendszerben, valamint a tagállami ítéletek nyilvántartásában kezelt adatoknak az ECRIS-en keresztül történő kiadására irányuló kérelmet nyújthat be a bünygyi nyilvántartó szervhez, amely a 80/B. § (2) bekezdésében foglalt adatokat tíz munkanapon belül továbbítja.

A fenti irányelvhez hasonlóan rendelkezik a Kereskedelmi és Együtműködési Megállapodás 649. cikk (3) bekezdése, miszerint „a gyermekekkel való közvetlen és rendszeres kapcsolattartást magában foglaló, szakmai vagy szervezett önkéntes tevékenységekre irányuló felvétel céljából benyújtott megkeresések megválaszolásakor az Államok tájékoztatást adnak a gyermekek szexuális zaklatásával vagy szexuális kizsákmányolásával, a gyermekpornográfiával, a gyermekek sérelmére megvalósuló kerítéssel – ideértve az e bűncselekmények bármelyikének elkövetésére való felbujtást, az azok elkövetéséhez nyújtott bűnségélyt vagy az azok elkövetésére irányuló kísérletet is – kapcsolatos bűncselekmények miatt hozott ítéletekről, valamint a gyermekekkel való közvetlen és rendszeres kapcsolattartást magában foglaló tevékenységekből való kizárás fennállásával kapcsolatos információkról”.

Emiatt szükséges a Bnytv. jelenleg hatályos 80/B. §-ának újrászabályozása és szerkezeti áthelyezése. Mivel e tekintetben a Kereskedelmi és Együtműködési Megállapodásra külön kell hivatkozni, ezért az értelmező rendelkezés után, új 80/C. §-ba kerül ez az előírás.

A 40. §-hoz

A bünygyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásában kezelt adatokhoz való automatikus találati hozzáférés a Bnytv. 85. § (1) bekezdése alapján jelenleg két felhatalmazás alapján lehetséges:

- a) a Prümi Szerződésen [kihirdette: a Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Holland Királyság és az Osztrák Köztársaság között a határon átnyúló együttműködés fokozásáról, különösen a terrorizmus, a határon átnyúló bűnözés és az illegális migráció leküzdése érdekében létrejött Szerződés (Prümi Szerződés) kihirdetéséről, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXII. törvény], illetve
- b) az EU kötelező jogi aktusán [a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008. június 23-i 2008/615/IB tanácsi határozat, illetve egyrészt az Európai Unió, másrészt Izland és Norvégia között a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB tanácsi határozat, valamint a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB határozat végrehajtásáról szóló 2008/616/IB tanácsi határozat és melléklete egyes rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és e megállapodás egyes rendelkezéseinek ideiglenes alkalmazásáról szóló 2009. szeptember 21-i 2009/1023/IB tanácsi határozat]

alapuló adatigénylés teljesítése céljából.

A fenti rendelkezés módosítása két okból vált indokoltá.

Egyrészt a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás Harmadik Rész II. Címe a DNS-adatok és az ujjnyomatok automatizált továbbítása tekintetében olyan szabályokat vezet be, amelyek alapján ezen adatok cseréjét az Egyesült Királyságba vagy onnan irányuló adatkérésekre és azok teljesítésére is alkalmazni kell.

Emellett a prümi szabályok szerinti adatcsere – mint technikai megoldás – hamarosan több, nem uniós tagállamot is érinteni fog (pl. a Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezmény keretében további hat ország), így a hatályosnál rugalmasabb megfogalmazásra volt szükség annak érdekében, hogy e rendelkezés a jövőben alkalmazható legyen az előkészítés alatt álló egyezményeken alapuló, Európai Unión kívüli államokkal folytatott hasonló adatcserékre is.

Mindezek alapján a Javaslat úgy rendelkezik, hogy a Bnytv. 85. §-a szerinti adatcsere a továbbiakban három felhatalmazáson alapulhat:

- a) az Európai Unió kötelező jogi aktusán (ez változatlan),
- b) törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződésen (amely magában foglalja a prümi és ahhoz hasonló nemzetközi megállapodásokat, feltéve, hogy azok a belső jognak megfelelően kihirdetésre kerülnek),
- c) a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodáson (amely szintén nemzetközi szerződés, de mivel az uniós jog része, nem kell kihirdetéssel a belső jog részévé tenni).

A 41. §-hoz

A 85. § módosítása mellett a Bnytv. egész VIII. Fejezete tekintetében utalni kell arra, hogy a tagállamokra vonatkozó rendelkezéseket az Egyesült Királyság tekintetében is alkalmazni kell [ld. 85. § (1) és (8) bekezdés]; ezt az előírást tartalmazza az új 86/E. §.

A 42. §-hoz

A Javaslat e §-a a Bnytv. záró rendelkezésébe illeszti a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodásnak való megfelelésre történő utalást.

A 43. §-hoz

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás ideiglenesen 2021. január 1-jével hatályba lépett, ezért szükséges átmeneti rendelkezést megállapítani a folyamatban lévő eljárásokra.

Az a tény, hogy az Egyesült Királyság kilépésére jogilag rendezett keretek között kerül sor, 2020. december 24-én vált bizonyossá, amikor tárgyalói szinten elvi megállapodás született. A Tanács írásbeli eljárás keretében december 29-én határozatot fogadott el az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás aláírásáról; valamint – az Európai Parlament egyetértésére, és a megállapodásnak a Tanács

határozatával történő későbbi megkötésére várva – annak 2021. január 1-jétől való ideiglenes alkalmazásáról. Ezt követően a két fél 2020. december 30-án aláírta a megállapodást.

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás úgy rendelkezik, hogy az 2021. január 1-től ideiglenesen alkalmazandó. Ezért szinte azonnali hatállyal állt elő az a helyzet, hogy lejárt a kilépési megállapodás, és annak szabályait egy új szabályrendszer váltotta fel. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás szabályai tehát azonnal alkalmazandóvá váltak, és 2021. január 1-től az ítéletek továbbítására ez alapján került sor. A Bnytv.-be bevezetni tervezett, hézagpótló szabályok alkalmazását tehát értelemszerűen 2021. január 1-től, visszamenőleges hatállyal kell megállapítani.

A 44. §-hoz

1. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás Harmadik Rész IX. Címe értelmében az egyesült királyságbeli elítélés a tagállami elítélésnek megfelelően kezelendő a belső jogban. A tagállami ítélet fogalma a Bnytv. 11. § (1) bekezdés k) pont nyitó szövegrészában található, ezért itt szükséges a fentiek szerinti kiterjesztő értelmezést megadni.
2. A Bnytv. V. Fejezetét egy ponton, a 76/B. § (2) bekezdésében érinti a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás, ezért a Javaslat e rendelkezést is kiegészíti.
3. A Bnytv. 80/B. §-ának 80/C. §-ban történő újraszabályozása szükségessé teszi a 80. § (2a) bekezdés pontosítását.
4. A Bnytv. adatvédelmi szabályai között (IX. Fejezet) is egyértelművé kell tenni, hogy a 91. § (2) bekezdés az Egyesült Királyság mint adatigénylő vonatkozásában is irányadó.

A 45. §-hoz

Az Fotv. hatálybalépésének eredményeképpen, megkezdődött a földhivatal által vezetett ingatlan-nyilvántartásban osztatlan közös tulajdonban álló földterületek tulajdoni viszonyának felülvizsgálata. Az ellenőrzés eredményeként megállapították, hogy számos, többségében termőföld ingatlan esetén tartalmaz a közhiteles nyilvántartás elhunyt személyt tulajdonosként. Emiatt a tulajdoni viszonyok rendezése érdekében egyre több póthagyatéki eljárás lefolytatására irányuló megkeresés érkezik az önkormányzatokhoz. A Fotv. kapcsán érkezett, rendkívül időigényes, aprólékos kutatómunkát igénylő, póthagyatéki kérelmekkel összefüggő hatósági eljárások esetében a Hetv. 23. § (1) bekezdésének kiegészítése ezért úgy rendelkezik, hogy az ingatlanügyi hatóságtól érkező megkeresés [Hetv. 19. § (1) bekezdés d) pont] esetén a jegyző előtt induló hagyatéki, póthagyatéki eljárásokra vonatkozó leltározási határidő – az egyéb hagyatéki eljárásokra irányadó harminc nap helyett – hatvan napra növekedik.

A 46. §-hoz

A Bjt. 124. § (1) bekezdés d) pontja szerint a fegyelmi vétséget elkövető bíróval szemben kiszabható fegyelmi büntetések közé tartozik a két fizetési fokozattal való visszavetés.

A Bjt. 126. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a bíró a fegyelmi büntetés kiszabása után mennyi ideig áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt. Ezek között a rendelkezések között azonban nem szerepel, hogy a két fizetési fokozattal való visszavetés esetén meddig áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt a bíró, ezért a Javaslat az erre vonatkozó rendelkezéssel kiegészíti a Bjt. szabályozását.

Tekintettel arra, hogy a bíró az egy fizetési fokozattal való visszavetés, valamint a vezetői tisztségből való felmentés jogerős kiszabása után is két évig áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt, ezért a fokozatosság elvére is figyelemmel e két fegyelmi büntetés közé beiktatott két fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés hatályát is két évben indokolt meghatározni.

A 47. §-hoz

A Javaslat a Bjt. 126. § (1) bekezdés b) pontjának módosításához – amely a két fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetés esetében rögzíti, hogy a bíró két évig áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt – kapcsolódóan átmeneti rendelkezéssel egészíti ki a Bjt.-t.

Ezen átmeneti rendelkezés rögzíti, hogy a módosítás hatálybalépését megelőzően kiszabott, két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés alóli mentesítésre is alkalmazni kell az új szabályokat, ha a mentesítésre korábban

nem került sor. Az átmeneti rendelkezés célja, hogy ha korábban ilyen büntetést kiszabtak, azonban a mentesítésre vonatkozó konkrét előírás miatt a mentesítés még nem történt meg, arra sor kerülhessen az új szabályok alapján.

A 48. §-hoz

A Bjt. 62/C. § (3) bekezdése szerint, az érintett szervhez történő beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdéseiben írt rendelkezéseket kell alkalmazni. A Bjt. 58. § (3) és (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a hivatali beosztás megszűnését követően a bírót tényleges bírói álláshelyre, indokolt esetben pályázat nélkül tanácselnöki munkakörbe kell beosztani, illetve kinevezni a bíró hivatali tevékenységét megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg a bíró lakóhelye szerinti szolgálati helyre; a bíró – hozzájárulásával – más szolgálati helyre is beosztható. A Bjt. 8. § (1) bekezdés e) pontja szerint nem kell pályázatot kiírni az 58. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott esetben.

A fentiek értelmében, az utaló szabályok alapján az érintett szervhez történő beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre történő beosztása esetében sem kell pályázatot kiírni.

A Javaslat a Bjt. 8. § (1) bekezdés f) pontjának módosításával a fenti szabályozást erősíti meg.

A fentiek mellett a Javaslat módosítja a Bjt. sarkalatos rendelkezéseit felsoroló 237. § (1) bekezdését, mivel a Bjt. kiegészítésre került a 232/S. §-sal, amely sarkalatos rendelkezéseket tartalmaz.

A 49–51. §-okhoz

A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás részletesen tartalmazza azokat a szabályokat, amelyeket 2021. január 1-je után az Egyesült Királyság viszonylatában alkalmazni kell. A megállapodás közvetlenül alkalmazandó, így azok megisméltése felesleges. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás a büntetőügyekben folytatott együttműködésben legtöbbször már létező eljárásokkal analóg, de mégis sui generis szabályokat vezet be, amelyek kis részben követik a korábbi uniós együttműködési szabályokat. A Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás részletesen szabályozza azonban az elítélésekkel kapcsolatos adatcserét és tájékoztatást, az ítéletek elismerése tekintetében (szemben a kilépési megállapodással) nem tartalmaz rendelkezést. Ezt a célt érvényesítendő, az EUTv. tagállami ítéletek érvényéről rendelkező VIII. Fejezete is kis terjedelmű módosításra szorul. Ahhoz, hogy a bűnügyi információk cseréje továbbra is zökkenőmentesen történjen, az általános bűnüldözési érdek azt diktálja, hogy ezt ne a külföldi ítélet elismerésére vonatkozó eljárás előzze meg. Ezért az egyesült királyságbeli ítéletek esetében továbbra is fennmarad a korábbi eljárási rend, azaz a figyelembe vétel és szükség esetén a megfeleltetés. Ezzel a megoldással elkerülhető a bírósági ügyteher-növekedés, és ezáltal rövid időn belül figyelembe vehetőek lesznek a kiszabott ítéletek, ami pl. a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális jellegű bűncselekmények vonatkozásában fontos szempont.

Kivételes jelleggel tehát tisztázni kell a törvény – Negyedik Rész VIII. Fejezet tekintetében – részben kiterjesztett hatályát, nevezetesen azt, hogy az EUTv.-ben meghatározott konkrét esetekben a külföldi ítélet érvénye vonatkozásában a tagállami ítéletek alatt az Egyesült Királyság ítéleteit is érteni kell. Az EUTv. Negyedik Részében található VIII. Fejezetben tehát a tagállami ítélet, elítélés, határozat, tagállami hatóság, igazságügyi hatóság, tagállam joga alatt az egyesült királyságbeli ítéletet, elítélést, határozatot, hatóságot és jogot is érteni kell. Mivel az Egyesült Királyság uniós tagsága idején a kölcsönös bizalom elve alapján ez a rendszer jól működött, nincs ok feltételezni, hogy a jövőben a megfelelő garanciák elmaradnak az Egyesült Királyságban zajló büntetőeljárások tekintetében, ami a rendszer további fenntartását megkérdőjelezhetővé tenné. Ugyanakkor célszerűségi szempontok egyértelműen ezt a megközelítést, kiterjesztést támasztják alá.

A Brexit-megállapodás részletes szabályai nem teszik szükségessé az EUTv. más helyeken való módosítását, az Egyesült Királyság 2021. január 1-től harmadik országnak minősül, ami kívül esik az EUTv. hatályán. Az Nbjt. 3. §-a, valamint a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás alapján egyértelmű, hogy az Egyesült Királyság által kibocsátott elfogatóparancs nem azonos az európai elfogatóparancssal, így ha egy európai elfogatóparancs, és egy Egyesült Királyság által kibocsátott elfogatóparancs vagy egy harmadik ország kiadatási kérelme ütközik, az eljárásra az Nbjt. rendelkezései az irányadók.

Az ezt megelőző időszak (2020. február 1. – 2020. december 31.) tekintetében pedig a kilépési megállapodás utaló szabálya alapján az EUTv. szabályait kell alkalmazni.

Az 52–54. §-okhoz

A Ptk. módosításának célja az uniós jog és a magyar jog összhangjának megteremtése.

A 2019/770 EU irányelv, továbbá a 2019/771 EU irányelv meghatározza, hogy a hatálya alá tartozó szerződések tekintetében – hibás teljesítés esetén – a fogyasztónak milyen jogorvoslatok állnak rendelkezésére.

E jogorvoslatok megfelelnek a magyar Ptk.-ban szabályozott kellékszavatossági jogoknak, egy kivétellel. A hivatkozott irányelvek nem tartalmazzák a jogosultnak a kötelezett költségére történő saját maga általi kijavításra, vagy más általi kijavíttatásra vonatkozó kellékszavatossági jogát. Tekintettel arra, hogy a hivatkozott irányelvek e tárgykör tekintetében nem engedik szigorúbb vagy kevésbé szigorú rendelkezések alkalmazását, e harmonizációs szint biztosítása érdekében indokolt a magyar szabályozás törvényi szintű kiigazítása is. Olyan kellékszavatossági jog ugyanis nem alkalmazható az irányelvek hatálya alá tartozó szerződések tekintetében, amelyet maguk az irányelvek nem tartalmaznak. Ugyanakkor azon szerződések esetén, amelyek nem tartoznak a hivatkozott irányelvek hatálya alá (például az építési munkákra vonatkozó szerződés), a fogyasztónak továbbra is lehetősége van arra, hogy a hibát a kötelezett költségére maga kijavíthassa vagy mással kijavíttathassa.

Fontos megjegyezni, hogy az irányelvek hatálya alá nem tartozó szerződések esetén a Ptk.-ban meghatározott kellékszavatossági szabályok továbbra is irányadóak, azonban az uniós jogi szabályozás teljes harmonizációs kötelezettségére figyelemmel szükséges a szabályozás hatálya alá tartozó tárgykörök tekintetében a Ptk.-tól eltérően rendelkezni.

Tekintettel arra, hogy a Ptk.-nak a kellékszavatossági jogok rendszerére vonatkozó egyes szabályai az irányelvi rendelkezéseknek való megfelelést is szolgálják, szükséges a kódex jogharmonizációs záradékkal történő kiegészítése is, a hivatkozott irányelvek vonatkozásában.

A fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXXVI. törvény 14. §-a a Ptk. jogharmonizációs záradékát egészíti ki egy új ponttal a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2161 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek [a továbbiakban: 2019/2161 (EU) irányelv] való megfelelés érdekében. A jogrendszeri koherencia megteremtése érdekében a Ptk. jogharmonizációs záradékát érintő módosítások egységesen az előterjesztésben kerülnek szabályozásra.

A 2019/2161 (EU) irányelvre vonatkozó jogharmonizációs záradék elhelyezésének indoka, hogy az irányelv szerint módosított adásvételi szerződés fogalmát továbbra is a Ptk. ültesse át, és kormányrendeleti szinten ne jöjjön létre párhuzamos adásvételi szerződés fogalom. Különös tekintettel arra, hogy a 2011/83 (EU) irányelv módosított 3. cikk (1) bekezdése szerinti hatály továbbra is főszabály szerint az ellenérték fejében nyújtott szerződésekre terjed ki, kivételként nevesítve az adatalapú digitális szolgáltatás nyújtására vagy digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződést.

Az 55. §-hoz

A 2019/770 EU irányelv, továbbá a 2019/771 EU irányelv átültetésével összefüggésben indokolt a szabályozási cél megvalósításához szükséges felhatalmazó rendelkezés elhelyezése a Ptké.-ben, az Európai Unió jogának való megfelelés érdekében.

Az 56., 58. és 60. §-okhoz

Az igazságügyi szakértői névjegyzék adattartalma kiegészítésre került, melynek célja a kirendelő hatóság és a megbízó szélesebb körű tájékoztatása, valamint az elektronikus ügyintézésnek való megfelelés. Erre figyelemmel az igazságügyi szakértők tekintetében a névjegyzékben feltüntetésre kerül a születési név és az eskü letételének időpontja, a gazdasági társaságok nyilvántartott adatai pedig az adószámmal, az elektronikus kézbesítési címmel és az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény szerinti hivatalos elérhetőséggel bővülnek ki. Az igazságügyi névjegyzék adattartalmának kiegészítése szükségessé tette a Szaktv. 11. §-a szerint szabályozott nyilvános tények és adatok körének és nyilvánosságra hozataluk módjának módosítását is, így a Javaslat ezt a módosítást is elvégzi.

A névjegyzéket vezető hatóság a névjegyzékben töröltként nyilvántartott igazságügyi szakértő adatairól – a jogos érdekének igazolása után, törvény által arra feljogosított – harmadik személy részére adatszolgáltatást végez. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a névjegyzéket vezető hatósághoz a névjegyzékből törölt adatok megőrzésének idejét, azaz a jelenlegi tíz évet meghaladóan túl is érkeznek adatszolgáltatási kérelmek, jellemzően a bíróságok (mind büntető, mind polgári ügyekben), illetve a rendőrség részéről, amelyek a korábban eljárt szakértők szakterületeire, személyes adataira, elérhetőségeire, illetve a bejegyzésük időtartamára vonatkoznak az eljárási jogosultságuk megállapítása érdekében. Indokolt ezért az adatok törlésére vonatkozó időtartam húsz évre történő emelése, elősegítve ezzel a közhiteles nyilvántartás igazságszolgáltatásban való hatékony és fokozott közreműködését, és a jogbiztonság fenntartását. A névjegyzéket vezető hatósághoz a névjegyzékből törölt gazdasági társaságok vonatkozásában is érkeznek hasonló, kirendelő hatósági és szakértői adatszolgáltatási kérelmek, ezért a törlésére vonatkozó időtartam húsz évben történő meghatározása a gazdasági társaságok vonatkozásában is indokolt.

Az 57. és 59. §-okhoz

A hatályos törvényi rendelkezés szerint az igazságügyi szakértőt, illetve társaságot törölni kell a névjegyzékből, ha a hatósági kirendelése alapján történő eljárási kötelezettségének felhívás ellenére ismételten nem tesz eleget. A Javaslat jogalkalmazói visszajelzés alapján ezt a szabályt akként módosítja, hogy egyértelművé teszi, hogy az igazságügyi szakértőt, illetve a társaságot csak akkor lehet törölni a névjegyzékből, ha a hatóság ismételten ugyanabban az eljárásban szólítja fel.

A 61. és 62. §-okhoz

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.) értelmében bizonyos felsőoktatási intézmények az állami fenntartásból a KEKVA tv. mellékletében meghatározott alapítványok által fenntartott magán felsőoktatási intézménnyé alakulnak. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok a mindenkor kormányzattól független, magánjogi formában biztosítják a társadalom számára kiemelten fontos közérdekű céljaik megvalósítását. Az alapítvány a vagyonkezelési tevékenységét akár közvetlenül, akár közvetve, a tulajdonában álló jogi személy útján is végezheti. A modellváltás alapján a korábban költségvetési szervként működő egyetemek önálló jogi személyiséggel rendelkező közhasznú szervezetekként működnek tovább.

A KEKVA tv. az igazságügyi szakértői tevékenység végzésére feljogosított alábbi igazságügyi szakértői intézeteket érinti a KEKVA tv. 1. melléklete alapján, tekintve, hogy az orvostani intézetek a modellváltó egyetemek szervezeti egységeként (és nem azok mellett) működnek:

- 4. Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány – a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Igazságügyi Orvostani Intézete kapcsán,
- 18. Nemzeti Egészségügyi és Orvosképzésért Alapítvány – Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Orvostani Intézete kapcsán,
- 26. Szegedi Tudományegyetemért Alapítvány – Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Igazságügyi Orvostani Intézete kapcsán,
- 31. Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány – a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Igazságügyi Orvostani Intézete kapcsán.

Mindezek alapján a KEKVA tv.-vel való összhang megteremtése érdekében szükséges a Szaktv. 2. § 5. pontjában foglalt értelmező rendelkezés pontosítása az igazságügyi szakértői intézet definiálása kapcsán. A „állami szerv” minősítés ugyanis bár bizonyos szakértői intézetekre továbbra is alkalmazható (NAV, illetve NBSZ szakértői intézete), a modellváltó orvosi egyetemekre tekintettel, azok jogállásának változása miatt már nem lesz helytálló. A pontosítást az is indokolja, hogy az orvostani intézetek a jövőben nem az egyetemek mellett, kvázi különálló jogi személyként, hanem minden esetben az egyetem szervezeti egységeként működnek majd.

A gyakorlati tapasztalatok alapján a jogalkalmazói munka megkönnyítése érdekében a Javaslat pontosítja az igazságügyi szakértőt kirendelő hatóság fogalmát, és egyértelművé teszi, hogy a vonatkozó jogszabályban meghatározott feltételek teljesülése esetén a közjegyző és a végrehajtó is kirendelő hatóságnak minősül.

A Javaslat hatályon kívül helyezi a szakértők meghatározott adatait és a tevékenységükkel kapcsolatos egyes tényeket és körülményeket tartalmazó elektronikus felületre vonatkozó szabályokat és felhatalmazó

rendelkezéseket. Mivel az érintett adatokat tartalmazó névjegyzék elektronikus formában történő vezetését kormányrendelet rögzíti, és a névjegyzék meghatározott adatainak nyilvánosságát maga a Szaktv. írja elő, az elektronikus felület és a kapcsolódó miniszteri rendeleti szabályozás indokolatlan és szükségtelen.

Ezenfelül a Javaslat jogalkalmazói visszajelzés alapján az eljárás gyorsítása érdekében hatályon kívül helyezi a Szaktv. azon rendelkezését, mely a névjegyzékbe vételi eljárás során kötelezően előírja a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara véleményének beszerzését. Mivel a névjegyzékbe történő felvétel objektív törvényi feltételeken alapul, a módosítással lehetővé válik, hogy a névjegyzéket vezető hatóság a felvételi kérelmeket akár sommás eljárás keretében is elbírálja.

A 63. §-hoz

A kézbesítési rendelet 19. cikk (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy amennyiben az eljárást megindító irat kézbesítésének a kézbesítési rendelet alapján volt helye, az alperes nem jelent meg, és így hoztak vele szemben határozatot, akkor a bíróság mentesítse az alperest a jogorvoslati határidő elmulasztásának következményei alól, meghatározott feltételek fennállása esetén. A tagállamok megjelölhetik, hogy a határozat időpontjától számított milyen határidőn belül élhet az alperes e lehetőséggel, ez azonban egy évnél rövidebb nem lehet. A magyar jogban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 182. § (5) bekezdése szabályozza e lehetőséget, egy éves határidőt megállapítva. Mivel az új kézbesítési rendelet 22. cikk (4) bekezdése ezt a szabályt megőrzi, a Pp. 182. § (5) bekezdés a) pontjában is szükséges az új kézbesítési rendeletre történő hivatkozást átvezetni.

A 64. §-hoz

A kézbesítési rendelet 19. cikk (2) bekezdése alapján, a tagállamok nyilatkozatától függően, amennyiben az eljárást megindító irat kézbesítésének a kézbesítési rendelet alapján volt helye, és a kézbesítés igazoló okirat nem érkezett vissza, a bíróság érdemben határozhat az ügyben, meghatározott feltételek fennállása esetén. A magyar jogban a Pp. 227. § (6) bekezdése teszi lehetővé a bíróság számára érdemi döntés meghozatalát. Mivel az új kézbesítési rendelet 22. cikk (2) bekezdése szintén megtartja ezt a szabályt, a Pp. 227. § (6) bekezdés a) pontjában is szükséges az új kézbesítési rendeletre történő hivatkozást átvezetni.

A 65. §-hoz

A Pp. jogharmonizációs záradékának az új rendeletekre tekintettel történő módosítása.

A 66. §-hoz

A Pp. jogharmonizációs záradékából szükséges elhagyni a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelvre való utalást, mivel a Pp. egy rendelkezése sem szolgálja az annak való megfelelést.

A 67. §-hoz

A zár alá vétel kapcsán egyértelműsítésre kerül, hogy annak megszüntetésének esetei a lefoglalásnál is irányadóak, ezért szükséges a szakasz címének pontosítása, illetve a zár alá vétel kapcsán egyértelműsítésre kerül, hogy annak megszüntetése esetei a lefoglalásnál is irányadóak.

A 68. §-hoz

A módosítás egyértelművé teszi, hogy a végrehajtást elrendelő végzés ellen is önálló jogorvoslatnak van helye.

A 69. §-hoz

A módosítások egyértelművé teszik, hogy a biztosítási intézkedésről szóló végzés ellen is helye van önálló jogorvoslatnak, továbbá rögzítésre kerül az esetleges fellebbezés halasztó hatályának kizárása.

A 70. és 71. §-okhoz

A Kp. módosítása a Kúria végzések elleni fellebbezési eljárásaiban változtat az eljáró bíróság összetételére vonatkozó szabályokon. A Kúria az ügydöntő, vagyis a keresetlevelet visszautasító vagy eljárást megszüntető végzések kivételével egyesbíróként jár el, azonban az ügy bonyolultságára tekintettel ebben az esetben is lehetőséget teremt a tanács elé utalásra. Az ügydöntő határozatok esetében a Kp. 8. § (6) bekezdése szerint háromtagú tanácsban jár el.

A 72. §-hoz

Az azonnali jogvédelem iránti kérelmet elbíráló határozat elleni fellebbezést a módosítást követően a Kúria a Kp. 114. § (1) bekezdése szerinti, a felterjesztéstől számított harminc napos határidőn belül bírálja el. A módosítást követően a Kúria előtt általában, így a törvényszék végzése ellen benyújtott fellebbezési eljárásokban is kötelezővé válik a jogi képviselő. Technikai módosításként a Kp. belső koherenciájának megteremtése érdekében szükséges elhagyni a Kp. 115. § (1) bekezdéséből a felülvizsgálat szabályai közül a keresetlevelet visszautasító vagy eljárást megszüntető végzésekre történő utalást, tekintettel arra, hogy mindkét döntéstípus esetén fellebbezést ír elő a Kp. és azt a Kúria bírálja el, így a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

A 73. §-hoz

A kézbesítési rendelet hazai végrehajtásához kapcsolódó rendelkezéseket a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 77. §-a állapítja meg. Az új kézbesítési rendelet ezek jelentős részét nem érinti, így az áttevő és az átvevő intézmények, illetve a központi szerv kijelölése változatlan marad, nem módosulnak, továbbá érdemben a kézbesítés foganatosítására és az egyes kézbesítési módok alkalmazási feltételeire vonatkozó rendelkezések sem [lásd Nmjt. 77. § (1)–(4) bekezdés és (7)–(11) bekezdés].

Az új kézbesítési rendelet egyik lényeges újdonsága, hogy a címzett lakcímének megállapításához való segítségnyújtást is előírja. E feladatnak a tagállamoknak a saját választásuk alapján a rendelet 7. cikk (1) bekezdésében felsorolt módok legalább egyikén kell eleget tenniük. A Javaslat szerint Magyarország két mód alkalmazását vállalná [lásd Nmjt. 77. § (5) bekezdés]. Egyrészt erre irányuló jogsegélykérelem esetén az igazságügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) végezne lakcímkutatást, hasonlóan több, kétoldalú polgári jogsegélyszerződéshez. A másik vállalt mód szerint a magyarországi lakcím beszerzésére vonatkozó lehetőségekről szóló tájékoztatást nyújtana a miniszter az európai igazságügyi portálon, megjegyzendő, hogy ez utóbbi már most is megvalósul.

Az új kézbesítési rendeletnek az elektronikus kommunikációra vonatkozó későbbi alkalmazási időpontja miatt a kézbesítési rendelet egyes rendelkezései (4. és 6. cikk) továbbra is hatályban maradnak, ebből következően az ezekben meghatározott notifikációs feladatokat is ezek alapján kell meghatározni, így az Nmjt. 77. § (6) bekezdése is ennek megfelelően került átfogalmazásra a Javaslatban, érdemi módosítás nélkül.

A 74. §-hoz

A bizonyításfelvételi rendelet hazai végrehajtásához szükséges rendelkezéseket az Nmjt. 81. §-a állapítja meg. Az új bizonyításfelvételi rendelet ezek jelentős részét nem érinti, így a megkeresések teljesítésére illetékes bíróságok és a központi szerv kijelölése változatlan marad, nem módosul, továbbá érdemben az új bizonyításfelvételi rendelet hatályán kívül eső közvetlen bizonyításfelvétel szabályozása sem [lásd Nmjt. 81. § (1), (4) és (6) bekezdés].

Az új bizonyításfelvételi rendelet egyik újítása, hogy a 2. cikk 1. pontja a bíróság fogalmát kiterjeszti a rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő, a tagállamok által kijelölt egyéb hatóságokra is. Az (5) preambulumbekkezdés szerint a fogalomba tartoznak különösen az olyan hatóságok, amelyek egyéb uniós jogi aktusok alapján bíróságnak minősülnek. Magyarországon egyrészt ilyenek a közjegyzők, az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló, 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazásában, illetve a gyámhatóságok a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban

a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában. Ennek megfelelően a Javaslat e két hatóságtípust nevesíti [Nmjtv. 81. § (2) bekezdés].

Az új bizonyításfelvételi rendeletnek az elektronikus kommunikációra vonatkozó későbbi alkalmazási időpontja miatt a bizonyításfelvételi rendelet 6. cikke továbbra is hatályban marad, ami alapján kell majd meghatározni az új bizonyításfelvételi rendelet szerinti formanyomtatványok fogadásának technikai módját, ez azonban a bizonyításfelvételi rendeletre történő kifejezett hivatkozás megőrzését nem igényli [Nmjtv. 81. § (5) bekezdés].

Az új bizonyításfelvételi rendelet a közvetlen bizonyításfelvétel közvetlen eseteként nevesíti a távközlési technológia alkalmazásával történő meghallgatást, így az ilyen kérelmek fogadására jogosult szerv kijelölése is szükséges, amely ugyanaz, mint általánosságban is a közvetlen bizonyításfelvétel esetében, vagyis a miniszter [Nmjtv. 81. § (4) bekezdés].

A 75. §-hoz

A bizonyításfelvételt szabályozó két- és többoldalú jogsegélyszerződéseink közvetlenül (bár bizonyos esetekben engedéllyel) lehetővé teszik a konzuli tisztviselő általi bizonyításfelvételt más állam területén. Az új bizonyításfelvételi rendelet 21. cikke is biztosítja e bizonyításfelvételi mód alkalmazhatóságát, a konzuli tisztviselő küldő államának belső jogától függően. Ugyanakkor a magyar belső jog ilyen bizonyításfelvételt biztosító rendelkezést nem tartalmaz, viszont indokolt lenne, ha uniós viszonylatban is alkalmazható lenne majd egy a harmadik államok viszonylatában alkalmazható megoldás. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy az ilyen konzuli közreműködésre szükségesek lennének bizonyos minimumszabályok, ezért az Nmjtv.-nek a Javaslat által beillesztett 81/A. §-a ezeket is megállapítja.

Azokra az esetekre, amikor a vonatkozó nemzetközi vagy külföldi jogforrás nem térne ki erre, az új bizonyításfelvételi rendelet mintájára, célszerű egyrészt rögzíteni, hogy a konzuli tisztviselő kényszerrel nem alkalmazhat a külföldi állam területén a meghallgatandó személlyel szemben, másrészt indokolt a meghallgatásban való közreműködés lehetőségét csak a magyar állampolgárokra korlátozni.

A 76. és 77. §-okhoz

Az Nmjtv. jogharmonizációs záradékának módosítása, annak figyelembevételével, hogy a kézbesítési és a bizonyításfelvételi rendeletek egyes rendelkezései továbbra is hatályban maradnak majd.

A 78. §-hoz

Az Üttv. 46. §-ában az ügyvédi tevékenységet gyakorlók által végzett elektronikus okirati formába alakítás során alkalmazandó hitelesítési módokra vonatkozó szabály úgy módosul, hogy minősített elektronikus aláírás használata csak a kiegészítő tevékenységként végzett, az Üttv. 3. § (1) bekezdés I) pontjában meghatározott, a nem az ügyvédi tevékenység gyakorlója által készített papíralapú dokumentum elektronikus okirati formába alakítása során kötelező, minden más esetben – a felhasználás jellegétől függően – más elektronikus hitelesítési megoldás is alkalmazható.

Ha az ügyvéd az elektronikus másolaton az Üttv. 18. § (1) bekezdés szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus aláírását és időbélyegzőt helyez el, az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az elektronikus okirat a papíralapú okirattal az időbélyegzőben megjelölt időpontban mindenben megegyezett. Ha az ügyvéd az általa ellenjegyzett papíralapú okiratot ennek megfelelően alakítja elektronikus formába, az elektronikus okirat is ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratnak minősül.

A 79. §-hoz

Szövegcsere módosítás rendelkezik arról, hogy kegyelmi mentesítés esetén a felfüggesztett szabadságvesztés büntetéshez kapcsolódó, az ügyvédi tevékenység gyakorlásához előírt várakozási időre vonatkozó szabályt nem kell alkalmazni.

A módosítás ezen felül bővíti azoknak a kiemelt szabályzatoknak a körét, amelyek esetében a miniszter előzetes törvényességi felügyeletet gyakorol és a jóváhagyása a továbbképzési szabályzat, illetve annak módosítása érvényességi feltételévé válik.

A 80. §-hoz

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXIX. törvény új pertípusként nevesítette a Pp.-ben a kapcsolattartási pereket, amelyekre a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránti per szabályait rendeli alkalmazni. Tekintettel arra, hogy a kapcsolattartás szabályozása vagy megváltoztatása szorosan összefügg a szülői felügyelet gyakorlásának kérdésével, indokolt a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény kiegészítésével ebben a pertípusban is biztosítani költségfeljegyzési jog kedvezményét.

A 81. §-hoz

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 97. § (1) bekezdés szerint a kormánytisztviselő köteles és jogosult a Kormány, a kormányzati igazgatási szervet vezető, irányító vagy felügyelő miniszter, illetve a munkáltatói jogkör gyakorlója által előírt képzésben, továbbképzésben, átképzésben vagy közigazgatási vezetőképzésben részt venni. Ezt a szabályt alkalmazni kell a közigazgatási államtitkára és a helyettes államtitkára is (szakmai felsővezetők).

A módosítás célja, hogy – az eredeti jogalkotói szándéknak megfelelően – a kötelező képzés kizárólag központi kormányzati igazgatási szervek szakmai vezetőit és ügyintézőit érintse, a szakmai felsővezetőkre ne terjedjen ki.

A 82. §-hoz

A fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXXVI. törvényt érintő, a Ptk. jogharmonizációs záradékának egységes újraszabályozása miatt, továbbá a jogrendszeri koherencia biztosítása érdekében az érintett rendelkezés hatályba nem lépéséről rendelkezik.

A 83. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 84. §-hoz

Sarkalatossági záradék.

A 85. és 86. §-okhoz

Az Európai Unió jognak való megfelelést szolgáló rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás az egyes köznevelést érintő törvények módosításáról szóló 2021. évi LII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolást a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján közzé kell tenni.

A Kormány eleget tesz az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) döntésének és pontosítja, garanciális elemekkel is kiegészíti az óvodakezdéssel és iskolakezdéssel kapcsolatos eljárásokat. A további módosítások a köznevelés és szakképzés szétválása miatt szabályozást igénylő jogintézményeket, továbbá a honvéd

kollégiumok újrászabályozását célozzák. Ezen túlmenően szabályozásra kerül a hétköznapi szóhasználatban kórházpedagógiaként említett jogintézmény, a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók ellátása.

Az 1. típusú diabéteszes gyermekek, tanulók ellátása új elemmel egészül ki. A módosítás megteremti az 1-es típusú diabéteszes gyermekek, tanulók nevelési-oktatási intézményben történő akut esetben történő ellátásának lehetőségét. A feladatot ellátó személyek ezért egy újonnan megállapított pótléokra lesznek jogosultak.

A tankönyvek kiadására, előállítására és terjesztésére irányuló speciális szabályok azt célozzák, hogy az iskolákba a nemzeti oktatáspolitikának és az aktuális iskolai követelményeknek megfelelő, jó minőségű tankönyvek kerüljenek.

A további módosítások egyértelműen meghatározzák, hogy mikor jön létre az óvodai jogviszony és mikortól gyakorolhatóak a jogviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek. Az óvodai jogviszony kezdetének és a szüneteltetésének meghatározása a gyermekek jogviszony folytonossága miatt fontos. A módosítás által az óvoda kötelezettségüket külföldön teljesítő óvodás korú gyermekek óvodai jogviszonyának nyomon követése a köznevelési információs rendszerben feltüntetett státusz szerint továbbra is lehetővé teszi a korábbi oktatási azonosítóval a hazai óvodai jogviszony folytatását. Az „óvodakötelezettség” teljesítésével kapcsolatban a módosítás egyes speciális esetekben (tartósan beteg gyermek esetében) a főszabálytól eltérő szabályokat vezet be.

A módosítás pontosítja azok körét, akik a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésében való részvételét kezdeményezhetik, így jelenik meg az eljárás kezdeményezésére jogosított gyámhivatal is.

A módosítás a tankötelezettség megkezdésével kapcsolatos eljárási szabályok módosítását is tartalmazza.

Az előkészített javaslat nemcsak a sajátos nevelési igényű, hanem a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre is irányul.

Az óvodai nevelés során megvalósuló fejlesztés intenzitásának és hatékonyságának javítása szükség szerint kiterjed a koraszülött gyermekekre is.

A módosítás további szükségessége egyes adatvédelmi szabályok pontosítása, illetve jogszabályi dereguláció és jogharmonizáció.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az ellátás speciális volta miatt indokolt a „tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló” fogalom pontosítása, besorolása és meghatározása. A hétköznapi szóhasználatban csak kórházpedagógiaként emlegetett tevékenység célja a tartós kórházi ápolás, egészségügyi ellátás alatt álló gyermekek, tanulási elmaradásának csökkentése, megszüntetése, fejlesztési és oktatási tevékenység speciális módszerek alkalmazásával, a gyermekek, tanulók oktatási rehabilitációja.

A 2. §-hoz

A szakképzési és a köznevelési ágazat szétválasztása előtt a versenyekkel kapcsolatos rendelkezések a szakiskolákra és szakgimnáziumra is vonatkoztak. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.) hatálya a szakgimnáziumokra és szakiskolákra nem terjed ki, ugyanakkor a jelzett tevékenységek a köznevelésben is megjelennek, így a vonatkozó szabályozást az Nkt.-ban is szükséges megjeleníteni.

A 3. §-hoz

A szakképzési és a köznevelési ágazat szétválasztása előtt a versenyekkel kapcsolatos rendelkezések a szakiskolákra és szakgimnáziumra is vonatkoztak. Az Szkt. hatálya a szakgimnáziumokra és szakiskolákra nem terjed ki, ugyanakkor a jelzett tevékenységek a köznevelésben is megjelennek, így a vonatkozó szabályozást az Nkt.-ban is szükséges megjeleníteni.

A 4. §-hoz

A szabályozás a Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) részéről fenntartani tervezett önálló honvéd kollégiumok miatt vált szükségessé. Tartalmilag azonban nem jelent újdonságot, mivel a HM által fenntartott intézményekre vonatkozóan korábban is szerepeltek kivételi szabályok a törvényben. Ezek a kivételi szabályok a szakképzés és a köznevelés rendszerének szétválasztása okán kerültek hatályon kívül helyezésre, mivel a HM jellemzően szakképző iskolákat tartott fenn. Az ezekhez kapcsoló önálló honvéd kollégiumok létrehozásának igénye miatt a honvéd kollégiumok specialitásaihoz igazodóan szükség van a kivételi szabályok ismételt bevezetésére az Nkt.-ba is.

Az 5. §-hoz

A családi pótlékra jogosult személy nem minden esetben azonos a gyermek, tanuló szülőjével, törvényes képviselőjével. A családok támogatásáról szóló 1998. LXXXIV. törvény alapján bizonyos számú hiányzás után az óvodának, iskolának értesítenie kell a gyermek után családi pótlékra jogosult személyt a hiányzások miatti jogkövetkezményre, ezért szükséges, hogy az óvoda, iskola nyilvántartsa ezt a személyt, ha az nem esik egybe a gyermek szülőjével, törvényes képviselőjével.

A rendelkezés lehetővé teszi az óvoda és az iskola, valamint a hatóság között az adatátadást abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő önkéntesen nem adja meg a családi pótlékra jogosult személy adatait.

Az adatkezelési felhatalmazások megteremtése szükséges a szakszolgálati feladatellátás és a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátása miatt.

A 6. §-hoz

A tankötelezettség megkezdésével kapcsolatos eljárási szabályok vonatkozásában az alapvető jogok biztosának jelentésére figyelemmel tartalmazza a módosítás, hogy a szülő mellett a tankötelezettség halasztásának megkezdését a gyámhatóság is kezdeményezhesse, amennyiben olyan információi vannak, hogy ez a gyermek érdekét szolgálja. További módosítás, annak érdekében, hogy a felmentésre induló eljárás a tanév kezdetéig befejeződjön, a felmentést engedélyező szerv eljárása a korábbi 60 nap helyett 50 nap lesz. A módosítás törvényi szintre emeli azokat a szempontokat, amelyeket az eljárás során a gyermek helyzetével kapcsolatban vizsgálni kell. A módosítás emellett a jelenlegi fejlesztéseket egészíti ki – a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló – célzott foglalkozásokkal, melyeket ezen fejlesztéseken túl kell megvalósítani, azaz a garanciarendszer megszervezése az óvodai nevelés során megvalósuló fejlesztés intenzitásának és hatékonyságának javításával valósul meg.

A 7. §-hoz

A módosítás koherenciát teremt az Nkt. és az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény között.

A 8. §-hoz

Az óvodába járás hároméves kortól kötelező. A módosítás egyértelműen meghatározza, hogy mikor jön létre a jogviszony és mikortól gyakorolhatóak a jogviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek.

A 9. §-hoz

A felnőttoktatásban alkalmazott óraszámok a középiskolákban a felnőttek számára legalább egy idegen nyelv eredményes tanulását teszi kötelezővé.

A 10. §-hoz

A módosítás megteremti az 1-es típusú diabéteszes gyermekek, tanulók nevelési-oktatási, többcélú intézményben történő akut esetben történő ellátásának lehetőségét. A feladatot ellátó személyek ezért egy újonnan megállapított pótlékra lesznek jogosultak. A diabétesz ellátási pótlék alapja – a foglalkoztatott besorolásától függetlenül, egységesen – a felsőfokú végzettségi szinthez kapcsolódó illetményalap.

A 11. §-hoz

A módosítás a törvény belső koherenciáját megeremtő és deregulációt célzó módosítás, amelynek indoka, hogy a pedagógusigazolványhoz kapcsolódó kedvezmények köre nem igényli egy Nemzeti Egységes Kártyarendszer (a továbbiakban: NEK) típusú kártya kibocsátását.

A 12. §-hoz

Kiegészítő szabály az 1-es típusú diabéteszes gyermekek, tanulók nevelési-oktatási, többcélú intézményben történő akut esetben történő ellátásához. A módosítás a feladatot ellátó személyek speciális pótlékának mértékét szabályozza.

A 13. §-hoz

A jelenlegi szabályozás lehetővé teszi a közalkalmazotti jogviszonyban álló pedagógusok számára olyan célfeladat kijelölését, amely közszolgálati tisztviselők által ellátható, tehát a célfeladatot meghatározó államigazgatási szerv alaptevékenységébe tartozó feladat. Az Európai Unió operatív programjainak azonban részét képezik olyan, sajátos feladatok is, amelyek kifejezetten pedagógus-munkakörbe tartozó feladatok, amelyeket maga az államigazgatási szerv nem láthat el. Az uniós projektek eredményes, túlzott adminisztrációt mellőző lebonyolítása érdekében ezért a célfeladat-tűzés és célfeladat megállapítás lehetőségét indokolt kiterjeszteni erre az esetre is.

A 14. §-hoz

A külföldi, nemzetközi nevelési-oktatási intézmények központi költségvetési támogatásra való jogosultságát a mindenkor évi költségvetési törvények már hosszú ideje azonosan szabályozzák. Ezért indokolt a szabályozást az ágazati törvényben elhelyezni, egyben pontosítani, kiegészíteni, emellett a nemzetközi megállapodások megalapozhatják a magyar állami finanszírozást.

A 15. §-hoz

A gyakorlati tapasztalatok indokolták a módosítást, amelynek oka, hogy a tartósan külföldön tartózkodó óvodaköteles korú gyermek óvodai jogviszonyát szüneteltetéssel szükséges fenntartani a gyermek tankötelezettségéig. A módosítás megeremti annak szabályozását, hogy a költségvetési törvényben meghatározott normatív támogatást ezen gyermekek esetében az adott intézmény a szüneteltetés idejére nem veheti igénybe. A rendelkezés megeremti annak a lehetőségét, hogy a huzamosabb időre külföldre távozó gyermek óvodai jogviszonya szüneteljen a tankötelezettség bekövetkezéséig. A jogszabály belső koherenciáját is megeremti a módosítás, mivel a köznevelési intézmény által kezelt adatoknál, az óvodások esetében is szerepel a szünetelés.

A 16. §-hoz

A tankönyvellátás (ezen belül különösen az ingyenes tankönyvjuttatás) az állam köznevelési politikájának kiemelt alappillére. A tankönyvellátás egész folyamatának költséghatékonyága ugyanakkor elengedhetetlen ahhoz, hogy a lehető legteljesebben meg tudjon valósulni az a cél, melyet a döntéshozók a tankönyvellátás közfeladatként való meghatározása és a folyamat legvégén az ingyenes tankönyvek biztosítása révén elérni szándékoztak.

A 17. §-hoz

Az OH tankönyvfejlesztésért felelős szervként állítja elő a szükséges tankönyveket és gondoskodik azok engedélyeztetéséről egy jól szabályozott és ellenőrzött folyamat keretében.

A 18. §-hoz

A nem állami fenntartású szakgimnázium és szakiskola esetében a költségvetési hozzájárulás igénybevételének feltétele, hogy a fenntartó szakképzési megállapodást kössön az oktatásért felelős miniszterrel. A rendelkezés a megállapodás részletszabályainak és követelményeinek kidolgozására ad felhatalmazást. Ezen túlmenően az egyes időpontokban, más jogszabályi felhatalmazás alapján megszerzett, esetleg eltérő megnevezésű, de tartalmában megegyező képzések megfeleltetése szükséges.

A 19. §-hoz

Az új típusú pedagógusigazolvánnyal kapcsolatos felhatalmazó rendelkezést állapítja meg.

A 20. §-hoz

A költséghatékony és zavartalan tankönyvellátás biztosításához szükséges kiegészítő szabály, a tankönyvelőállítási feladatokban közreműködő társaság kijelölésére vonatkozó felhatalmazó rendelkezés. A tankönyvek kiadására, előállítására és terjesztésére vonatkozó speciális szabályok azt célozzák, hogy az iskolákba a nemzeti oktatáspolitikának és az aktuális iskolai követelményeknek megfelelő, jó minőségű tankönyvek kerüljenek.

A 21. §-hoz

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény a technikumokat és a szakképző iskolákat 2025. december 31-éig az OKJ-s vizsgák esetében akkreditált vizsgaközpontként megfeleltette, azonban a szakgimnáziumok és szakiskolák esetében is szükséges ez a megfeleltetés.

A 22. §-hoz

Kiegészítő szabály az 1-es típusú diabéteszes gyermekek, tanulók nevelési-oktatási, többcélú intézményben történő akut esetben történő ellátásához. A diabétesz ellátási pótlék alapja – a foglalkoztatott besorolásától függetlenül, egységesen – a felsőfokú végzettségi szinthez kapcsolódó illetményalap.

A 23. §-hoz

A tankötelezettség megkezdésével kapcsolatos eljárási szabályok vonatkozásában az elmúlt két év eljárási során szerzett tapasztalatok alapján a hatályos szabályozás és az eljárás egyes részeinek módosítása. A módosítás megteremti annak a lehetőségét is, hogy különös méltánylást érdemlő esetben, az óvodakötelezettség alóli felmentésre irányuló kérelem annak az évnek az augusztus 31. napjáig is benyújtható legyen, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti. A fentiek mellett az AB által megfogalmazott elvárást (időben szülessen jogerős döntés) a módosítás megfelelően biztosítja. Ezen túlmenően a módosítás pontosító megfogalmazásokat tartalmaz. Az Nkt. 49. § (1) bekezdésének szövegcsere módosítására azért volt szükség, mert a 3 éves kortól kötelező óvodába járással összefüggésben az óvodába történő felvétel és jogviszony létesítés szabályait az általános iskolai felvétellel és jogviszony létesítéssel azonos módon indokolt megfogalmazni. Ezen kötelezettség teljesítése érdekében ma már nem az a főszabály, hogy az óvodába történő felvétel folyamatos, hanem a végrehajtási rendeletben meghatározott időintervallumon belül, a fenntartó által meghatározott időpontban kell beiratkozni az óvodába. A módosítás további része a szakgimnázium mellett a szakiskolára és a szakgimnáziumi kapcsolódó (iskolarendszeren kívüli) képzésekre is kiterjeszti az Sztkt.-tól eltérő szabályokat. Az oktatásért felelős miniszter hatáskörébe tartozó programkövetelmények speciális személyi és tárgyi feltételrendszert tartalmaznak, továbbá a vizsgatételek, vizsgafeladatok a korábbi gyakorlatnak megfelelően központi kiadásúak. A szakiskolában a vizsgafeladatok végrehajtása a sajátos nevelési igényű tanulók esetében kiegészítő személyzetet igényelhet. A külföldi intézmények vonatkozásában a módosítás célja: a jogalkalmazási tapasztalatok alapján célszerű egyértelművé tenni, hogy az oktatásért felelős miniszter minden esetben az összes körülmény, benyújtott dokumentum ismeretében diszkrecionális jogkörében mérlegeli azt, mit fogad el külföldi, illetve nemzetközi elismerésnek, illetve, külföldi, nemzetközi elismert tantervnek. A miniszteri engedély megadása nem automatikus, a tervezett működés feltételek igazolásán túl a nevelés-oktatás tartalmi vonatkozásában is egyértelműen azonosíthatónak kell lennie a külföldi állam, nemzetközi szervezet akkreditációjának, az intézményben használt pedagógiai programnak, továbbá az intézmény működése nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel. Az engedélyezés során a miniszter jogköre kiterjed arra is, hogy mely külföldi állam, nemzetközi szervezet akkreditációjáról van szó, továbbá a külföldi állam, nemzetközi szervezet által akkreditált tanterv alapján folyhat-e oktatás Magyarországon vagy sem. A külföldi állam által Magyarországon létesített nevelési-oktatási intézmény alapítása alapvetően a magyar jogszabályok szerint történik, de a módosítás pontosítja a felsorolást az alapítás tekintetében azzal, hogy lehet olyan, a külföldi állam joga szerinti sajátos szabály, követelmény, amelyet alkalmazni szükséges ahhoz, hogy a külföldi állam sajátjának ismerje el külföldön működő nevelési-oktatási intézményét. Az Nkt. 90. § (3) bekezdésének módosítása egyértelművé teszi, hogy az oktatásért felelős miniszter nemcsak nyilvántartásba

veszi az érintett intézményt, hanem a működést is engedélyezi. A módosítás további célja az Nkt. és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) közötti összhang megteremtése.

A 24. §-hoz

A módosítások a jogszabályi koherencia megteremtését szolgálják. Ezen túlmenően a pedagógusigazolványra vonatkozó módosítás a deregulációt és az egyszerűsítést célozza a pedagógusigazolvány kiállításával kapcsolatban. Az Nkt. 49. § (2) bekezdését azért kell hatályon kívül helyezni, mert nincs teljes összhangban az Nkt. 49. § (3) bekezdésével. A (3) bekezdés szerint ugyanis abba az óvodába kell felvenni a gyermeket, amelynek körzetében életvitelszerűen lakik, a (2) bekezdés ugyanakkor arról rendelkezik, hogy a gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik vagy ahol szülője dolgozik. Ez a rendelkezés még akkor született, amikor nem volt kötelező 3 éves kortól óvodába járni, sőt még öt évesen is lehetett felmentést kapni. Az elavult szabályt tehát deregulálni szükséges. Az Nkt. 49. § (2) bekezdésének további rendelkezései pedig nem igényelnek törvényi szintet.

A 25. §-hoz

A tanárképző központ főigazgatójának feladatai speciálisak, ezért indokolt, hogy személyének kiválasztásakor vagy az oktatói, kutatói tapasztalatokat vagy a köznevelésben szerzett tapasztalatokat és a szakterületén elért tudományos tevékenységet lehessen figyelembe venni.

Az Nftv. jelenleg a kancellárok feladataként nevesíti a pedagógus továbbképzés igazgatási jellegű koordinációját. Az alapítványi fenntartásba kerülő (modellváltó) egyetemek kapcsán megvizsgálásra került a feladatok ellátása és ennek eredményeként a jövőben az egyetem fenntartójától függetlenül a pedagógus-képzés igazgatási feladatainak ellátása a főigazgató feladatkörébe kerül.

A 26. §-hoz

Technikai pontosítás az Nftv. 37. § (1) bekezdés c) pontjával való összhang megteremtése érdekében.

A 27. §-hoz

A bevezetésre kerülő pedagógusigazolvány – a diákigazolványtól eltérően – formáját tekintve nem minősül majd NEK kártyának.

A 28. §-hoz

A fejlesztés keretében készülő „oktatási mérföldkövek szolgáltatás” fogja biztosítani az ügyfelek számára az azonosítási szolgáltatást. A módosítás az ehhez szükséges szabályozást teremti meg.

A 29. §-hoz

Szakmai és adatvédelmi szempontból szükséges a szabályozás kiegészítése. A Magyar Államkincstárnak a finanszírozás jogszerű igénybevétele ellenőrzése során szükséges a hozzáférése beazonosítható módon azoknak a pedagógusok adatához, akik a sikeres pedagógusminősítési eljárás következtében a következő év január 1-jétől magasabb fokozatba kerülnek át.

A rendelkezés további adatkezelési felhatalmazásokat állapít meg figyelembe véve a feladatok végrehajtásához szükséges mértéket is. A Nemzeti Pedagógus Kar négyévenkénti tisztújító választásai során szükséges a választásban részt vevők jogosultságát ellenőrizni oly módon, hogy a választó által megadott munkahelyre vonatkozó adatokat összeveti az alkalmazotti nyilvántartás adataival, ezzel biztosítva, hogy a választásban csak arra jogosultak vehessenek részt. A módosítás tartalmazza az adatkezelés célhoz kötöttségének követelményét is. Az egyik új rendelkezés a Tisztaszoftver program használatához biztosítja a személyes adatok kezelését, amely személyes adatok kezelése feltétlenül szükséges az érintett szoftverek jogszerű letöltéséhez. A következő módosítás azért ad adattovábbítási felhatalmazást, hogy a Nemzeti Köznevelési Portál és a Tankönyvkatalógus szolgáltatásainak arra jogosultak által történő igénybevétele ellenőrizhető legyen.

A 30. §-hoz

A pedagógusminősítési nyilvántartás alrendszere további két nyilvántartott adattal egészül ki. A szakértői képzéseket a köznevelési szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről szóló 15/2015. (III. 13.) EMMI rendelet 3. § (5) bekezdése, és a 4. § (1) bekezdése, valamint a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 10/D. §-a alapján az OH látja el.

A minősítések és tanfelügyeleti lebonyolításához szükségesek a szakértői képzések adatai, mert ennek sikeres elvégzése alapján lehet szakértő a minősítési és tanfelügyeleti eljárásokban a pedagógus.

A pedagógusminősítések során a minősítést végző szakértő heti egy napra mentesül a munkahelyén való munkavégzés alól. A heti egy nap megválasztását a szakértőnek az intézményvezetővel kell egyeztetnie, hogy a köznevelési alapfeladat ellátását ne veszélyeztesse a szakértői munka. A szakértői nap kiválasztásához és az OH rendszerében való rögzítéshez szükséges a munkáltató adatainak rögzítése a pedagógusminősítési nyilvántartásban.

A szülőt bejelentési kötelezettség terheli, ha gyermeke óvodakötelezettségét vagy tankötelezettségét külföldön teljesíti. Ez a rendelkezés megteremti annak a lehetőségét, hogy az OH a szülő által bejelentett adatokat nyilvántartsa, annak érdekében, hogy az óvodakötelezettség vagy a tankötelezettség teljesítése nyomon követhető legyen.

A 31. §-hoz

Az integrált nyomonkövető rendszerből egyes adatok megismerését teszi lehetővé a gyermeket, tanulót nevelő pedagógusok számára, a rendelkezés meghatározza a megismerhető adatok körét is.

A 32. §-hoz

A pedagógus szakmai kompetenciájának megítéléséhez, fejlesztéséhez szükséges információk nyilvántartása jogalapjának megteremtése. A nyilvántartás teljeskörűsége érdekében szükséges adat nyilvántartásának előírása.

A 33. §-hoz

Egyes adatok nyilvántartása nem szükséges, így azok deregulációjára vonatkozik a módosítás.

A 34. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás

a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi LIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A már régóta törvényi szinten definiált személyes érintkezéssel járó, távoktatás mellett meghatározásra kerül a távolléti oktatás, amely egyben a felsőoktatás nemzetköziesítését is támogatja.

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és az innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFltv.) egyik legfontosabb feladata, hogy a megfelelő szabályozási környezet biztosításával elősegítse az innováció támogatásának mint kiemelt állami feladatnak a hatékonyságát. Ezzel összhangban a KFltv. szabályozásának továbbra is fontos eleme kell, hogy legyen a szellemi tulajdon-kezelési szabályzatok megléte, továbbá az erről való beszámolási kötelezettség teljesítése a fenntartó, továbbá a finanszírozást biztosító szakpolitika irányába.

A szellemi tulajdon hasznosítása, a sikeres innováció gyakorlatilag elképzelhetetlen a szellemi alkotásokat létrehozó kutató-oktató feltalálók személyes közreműködése nélkül. Figyelemmel az egyetemi kutatás-fejlesztés finanszírozása tekintetében az állami szerepvállalásra, továbbá az egyetemi-ipari kapcsolatok javítása érdekében tett intézkedésekre célszerű megfelelő szabályozási környezetet teremteni.

Ahhoz, hogy a tudományos és innovációs parkok katalizáló tényezőként jelenjenek meg a tudásvagyon üzleti hasznosításában, valamint erősíteni tudják az együttműködéseiket, szükséges a vállalkozás alapításban való mozgástér megteremtése. A tudásvagyon gazdasági hasznosításának egyik meghatározó feltétele, hogy az egyetemek és a vállalkozások között jól működő kapcsolat legyen. Magyarország egyetemi központjaiban olyan innovációs ökoszisztémát és támogatási rendszert kell teremteni, amely elősegíti, hogy az egyetemi tudásbázis köré technológiaintenzív vállalatok települjenek és a kialakuló együttműködésekben a felsőoktatási intézmények részesedésszerzése vagy saját vállalkozás alapítása biztosított legyen.

A hazai szellemi alkotások minél nagyobb arányú hasznosítása érdekében javítani kell a kreatív gondolkodású honfitársaink motivációját, hogy újszerű elgondolásaikat, találmányaikat a hasznosítás érdekében másokkal megosszák, továbbá, ha a megoldásban üzleti vagy más siker reménye is rejlik, arra járulékfizetési szempontból kedvezőbb megítélés alá kerülnek, elősegítheti az új ötletek minél nagyobb arányú hasznosulását.

A törvényjavaslat az időközben született jogszabály-módosításokra és a jogalkalmazás során felmerült szempontokra tekintettel módosítja a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényt, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényt, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt, a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvényt, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvényt, valamint az Erzsébet-táborokról szóló 2020. évi LXIV. törvényt.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1–2. §-hoz

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2009. január 1-jei hatállyal beiktatott új 43/D. § (1) bekezdése kimondja, hogy a központi költségvetési intézményként működő kutatóintézeteknél összeférhetetlen az olyan munkavégzésre irányuló további jogviszony, amelynek keretében a közalkalmazottat foglalkoztató munkáltató üzleti titkát képező módszerek, eljárások, ismeretek, know-how-k alkalmazására, hasznosítására kerülne sor. Ugyanakkor nehezen képzelhető el olyan hasznosító vállalkozás, ahol ezekre az ismeretekre ne lenne szükség. A Kjt. 41. §-ába később beiktatott (5) bekezdés kimondja, hogy a költségvetési kutatóhely által foglalkoztatott közalkalmazott a hasznosító vállalkozásnak – a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával – tagja vagy vezető tisztségviselője lehet, illetve azzal munkavégzésre irányuló további jogviszonyt létesíthet, de a két rendelkezés viszonya továbbra is problémás: a jogszabály megfogalmazása miatt a Kjt. 43/D. §-nak rendelkezései alól a 41. § (5) bekezdése ugyanis nem ad felmentést. Emiatt a felsőoktatási intézmények, illetve a kutatók jogbizonytalanságot élhetnek meg. A KFltv. új 34/A. §-a szerint valamennyi költségvetési kutatóhely által, illetve felsőoktatási intézmény által elfogadandó átláthatósági szabályzatok megfelelő garanciát jelentenek a kutatóhelyek érdekeinek védelmére, ennek megfelelően nem indokolt ezen korlátozó rendelkezések fenntartása a költségvetési kutatóhelyek tekintetében.

A 3. §-hoz

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) értelmében a felszolgálati díjra vonatkozó speciális járulékfizetési szabályok megszűntek. A törvényjavaslat alapján ezért a felszolgálati díj címen szerzett jövedelem teljes összege figyelembevételre kerül a nyugellátás kiszámítása során.

A Tbj. 27. § (2) bekezdése 2020. augusztus 1-jétől járulékfizetési alsó határt vezetett be a munkaviszonyra és a vele egy tekintet alá eső jogviszonyokra. A törvényjavaslat az egységes jogalkalmazás érdekében rögzíti, hogy ilyen esetben a nyugellátás kiszámítása során a járulékfizetési alsó határnak megfelelő összeget kell jövedelemként figyelembe venni.

A 4. §-hoz

A törvényjavaslat szerint a nyugdíjak továbbra is az EGT-államokkal megegyező módon folyósíthatók az Egyesült Királyságba.

Az 5. §-hoz

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény értelmében a kérelmével az ügyfél a döntés véglegessé válásáig rendelkezhet. Kétfokú közigazgatási eljárás esetén a nyugellátást igénylőnek lehetősége volt arra, hogy a fellebbezési határidőn belül a nyugdíj iránti igényt visszavonja, ha a határozatban foglaltak ismeretében úgy döntött, a nyugellátásra mégsem tart igényt. A törvényjavaslat ezt a lehetőséget biztosítaná az egyfokú nyugdíjbiztosítási eljárások keretében is.

A 6. §-hoz

Mivel a mulasztási bírságot elsősorban korábbi időszakra vonatkozóan nem teljesített adatszolgáltatás miatt szabják ki, nem indokolt, hogy a foglalkoztató alaptevékenysége miatt esetlegesen kiszabott szankciók megállapítása során súlyosító körülménynek számítson. Ezért a javaslat szerint a mulasztási bírság kiszabását nem kell bejegyezni a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába.

A 7. §-hoz

A javaslat a jogalkalmazóktól érkezett jelzéseknek megfelelően kiegészíti a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásból történő adatigénylés szabályait.

A 8. §-hoz

A biztosítottak egyre nagyobb létszámú csoportjait érintő adategyeztetési eljárások során szolgálati idő, jogosultsági idő megállapításáról is születik döntés. A törvényjavaslat egységes szabályrendszert biztosít a korábbi döntésekben tévesen megállapított szolgálati idő, jogosultsági idő újra megállapításához. Garanciát jelent a biztosítottak számára, hogy a határozattal megállapított szolgálati idő, jogosultsági idő csak egy alkalommal, legfeljebb a határozat véglegessé válásától számított öt éven belül csökkenthető. A rendelkezés nem a korábbi döntés felülvizsgálatát teszi lehetővé, hanem az alapul fekvő anyagi jogi jogosultság újraértékelését.

A 9. §-hoz

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 64. § (2) bekezdésének általános szabályára tekintettel – amely szerint az igényeket ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni – a törvényjavaslat átmeneti rendelkezéseket ad a felszolgálati díj beszámításával kapcsolatos módosításhoz.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet módosításával 2020. január 1-jétől már nem szűnik meg az egyetlen, de tartósan beteg vagy fogyatékos árvára tekintettel megállapított özvegyi nyugdíj, ha az árva már nem minősül tartósan betegnek vagy fogyatékosnak. A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a korábban emiatt megszüntetett özvegyi nyugdíjasok az ellátásukat kérelemre újra megkapják.

A 10–11. §-hoz

A törvényjavaslat szövegcsere módosító rendelkezései és hatályon kívül helyező rendelkezései többek között biztosítják, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitációs díjat és fejlesztési foglalkoztatási díjat a jövőben csak akkor kelljen a nyugdíjszámítás során figyelembe venni, ha az az igénylőre nézve kedvezőbb, a biztosított évente kétszer is kérhesse adategyeztetési

eljárás lefolytatást. A javaslat illetékmentessé teszi a tartozás mérséklése, elengedése vagy fizetési kedvezmény engedélyezése iránti kérelmet is, ezáltal a jövőben egyik nyugdíjbiztosítási ügyben sem kell illetéket fizetni, egyúttal megteremti a teljes összhangot az illetékekről szóló törvény hatályos rendelkezéseivel.

A 12. §-hoz

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvénynek (a továbbiakban: Ebtv.) és a végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendeletnek a keresetre és keresőtevékenységre vonatkozó fogalom-meghatározásából következően a csecsemőgondozási díj folyósításának valójában jelenleg is egyetlen korlátja van, a keresőtevékenység folytatása, és nincs jelentősége annak, hogy a jogosult a keresetét részben vagy egészben kapja-e meg. A javaslat ezzel összefüggésben pontosító rendelkezést tartalmaz.

A 13. §-hoz

A gyermekgondozási díj melletti munkavégzés esetén a szülők napközbeni ellátást biztosító intézményben helyezhetik el gyermeküket anélkül, hogy ez korlátozná a részükre járó ellátás folyósítását. A javaslat e lehetőséget biztosítja azoknak a szülőknek is, akik az ellátás mellett nappali tagozaton folytatják tanulmányaikat.

A 14. §-hoz

A hallgatói gyermekgondozási díj összege a minimálbérhez, illetve a garantált bérminimumhoz van kötve. A javaslat e szabályokat teszi rugalmasabbá, hogy alkalmazhatók legyenek a minimálbér és a garantált bérminimum évközi módosítására. A 2021. február 1-jei minimálbéremeléssel kapcsolatos felülvizsgálatot az érintett szervek a minimálbérhez kapcsolódó jogosultságok felülvizsgálatáról szóló 21/2021. (I. 28.) Korm. rendelet 1. §-a alapján már elvégezték.

A 15. §-hoz

Az Ebtv. esetében a szövegcsere módosító rendelkezések az ellátások közötti választás szabályaira, a nevelőszülőnek, illetve a nagyszülőnek járó gyermekgondozási díjra, a minimálbér évközi módosítására és a méltányosságból megállapítható gyermekgondozási díj összegének meghatározására vonatkozóan tartalmaznak pontosításokat.

A 16–19. §-hoz

A tervezet szerint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 2021. január 1-jén hatályba lépett módosításával összhangban lehetővé válik, hogy a tizennyolcadik életévét betöltött, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy a saját jogon járó családi pótlék mellett kereseti korlát nélkül végezhesen keresőtevékenységet.

A módosítás továbbá egyértelművé teszi a családi pótlékra és így az arra jogosult gyermek után igénybe vehető családi kedvezményre vonatkozóan, hogy a köznevelési intézmény tanulója mellett a szakképző intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulóra is kiterjed a szabályozás hatálya.

A 20–21. §-hoz

A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Köt.) szerinti fogadó szervezet a családpolitikáért felelős miniszternek köteles bejelenteni az önkéntesek foglalkoztatását, és a bejelentett adatokban bekövetkező változásokat. Ezt a bejelentést a miniszter által e célra rendszeresített honlapon, valamint a kormányzati portálon közzétett adatlapon vagy elektronikus úrlapon kell teljesíteni. A miniszter a bejelentett adatokról nyilvántartást vezet, és a nyilvántartásban szereplő adatokat a Köt.-ben meghatározott módon közzéteszi.

2020. július 1-je óta, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) módosítását követően már nem a Civil Információs Portálon, hanem a Közérdekű Önkéntes Szervezeti Regiszter oldalán kell vezetni a Köt. szerinti nyilvántartást. Ezen a felületen teljesíthetik továbbá a fogadó szervezetek a Köt. 11. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettségüket is. A módosító rendelkezés a Köt. rendelkezéseit összhangba hozza a Civil tv. módosításával, és a Civil Információs Portál helyett a Közérdekű Önkéntes Szervezeti Regisztert nevesíti.

A 22. §-hoz

A védelmi ipari stratégiai változásokra, valamint a tulajdonosi jogokat gyakorló személyének változására való tekintettel szükséges a módosítás megvalósítása.

A 23., 26–27. §-hoz

A javaslat szerint a négy vagy több gyermeket nevelő anyák adóalap-kedvezményére jogosult személyek esetében nem kell csökkenteni a szolgálati járandóság folyósított összegét a személyi jövedelemadó mértékének megfelelően.

A 24–25. §-hoz

A javaslat szerint a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, az átmeneti bányászjáradék és a táncművészeti életjáradék szüneteltetése szempontjából figyelembevételre kerülő éves keretösszeget meg kell emelni, ha a minimálbér év közben emelkedik, a már elrendelt szüneteltetéseket pedig a megemelt keretösszegnek megfelelően felül kell vizsgálni.

A 28. §-hoz

A felsőoktatási intézmény a tanulmányi rendszerében tárolt vagy kezelt adatok ellenőrzését a Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatások és a Központi Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatások használatával, díjmentesen végzi el.

A szabály alapján maga a felsőoktatási intézmény is készít elektronikus rangsort szakonként az egyes középiskolákról, amelyet a tanulmányi rendszerben tesz közzé.

A 29. §-hoz

A módosítás megteremti az összhangot a klinikai központban egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló oktató egészségügyi és oktatási jogviszonyai között.

A 30. §-hoz

A módosítás révén és az elmúlt évek tapasztalatai alapján a törvény a felsőoktatási felvételi eljárást egészében elektronikussá teszi.

A 31. §-hoz

Az informatikusok esetében gyakori, hogy munkaerőpiac már a hallgatók tudását is olyan magasra értékeli, hogy oklevél megszerzése nélkül kiléphetnek a képzésből.

Az új szabályozás az informatika képzési terület szakjai esetében lehetővé teszi, hogy önköltséges képzés keretében felvételi eljárás nélkül is folytathassák tanulmányaikat azok, aki számára például a tudás elmélyítése vagy az adott munkahelyen vezetői munkakörbe történő kinevezés céljából ez szükséges.

A 32. §-hoz

A koronavírus okozta világjárvány miatt különösen fontossá vált, hogy digitálisan is elérhetők legyenek a felsőoktatással kapcsolatos információk, így a szabály az intézmény összes kurzusának, moduljának és tárgyleírásának közzétételét rendeli el a tanulmányi rendszeren keresztül.

A 33. §-hoz

A koronavírus okozta világjárványra tekintettel lehetővé vált, hogy a külföldi bizonyítványról, oklevélről az eljáró felsőoktatási intézmény a kérelmező származási országának oktatásért felelős minisztériuma által kiállított igazolás hiteles fordítása alapján hozza meg a döntését (tehát már akkor kezdeményezheti az eljárást, amikor a külföldi bizonyítvány, oklevél még nincs a birtokában).

A képesítések elismerésére vonatkozó szabályok alapján utóbb a kiállított bizonyítványt, oklevelet a hallgatónak be kell mutatnia.

A jelen módosítás ennek a kötelezettségnek az elmulasztása esetében határoz meg szankciót.

A 34. §-hoz

A szabályozás szerint a távolléti oktatás keretében folytatott képzésre történő beiratkozáshoz nem szükséges külön jogszabályban meghatározott beutazásra és tartózkodásra jogosító engedély, ám ha személyes érintkezést igénylő, tehát jelenléti oktatási formára tér át a felsőoktatási intézmény, úgy a képzés folytatásához az engedélyt szükséges bemutatni.

A 35. §-hoz

A KFltv. módosításával 2019. január 1-jétől a közfinanszírozású kutatóhelyek korlátozásoktól mentes rendelkezési jogot kaptak a szellemi alkotásokhoz kapcsolódó azon jogok tekintetében, amelyeket a kutatóhely jogszabály erejénél fogva vagy valamely jogügylet folytán megszerez. A nem állami fenntartású felsőoktatási intézményekben a fenntartó számára kell biztosítani a lehetőséget, hogy – a hasznosítási célok teljesülésének figyelembevételével – döntsön arról, hogy a szellemi tulajdon-jogok és hasznosító vállalkozásban szerzett részesedés kapcsán a rendelkezési jogok kit illessenek meg. E jogosultsági kérdéseket a szellemi tulajdon-kezelési szabályzatokban is rögzíteni kell.

A 36. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy a felsőoktatási intézmények versenyképességének, kutatás-fejlesztési-innovációs teljesítményének erősítése kiemelt cél, melynek fontos letéteményesei lesznek a Tudományos és Innovációs Parkok indokolt, hogy az intézményi társaságok által a kutatás-fejlesztési és innovációs vállalkozási tevékenység is végezhető legyen.

A 37. §-hoz

Egyes új fogalmak, valamint a távoktatás, távolléti oktatás elkülönítése miatt szükséges a módosítás.

Továbbá a jogalkalmazásban problémaként jelentkezik, hogy a székhely szerinti településen a központi ügyintézés helyétől eltérő helyeken működő szervezeti egységek telephelyként nem rögzíthetők a felsőoktatási intézmény alapító okiratában. A telephely fogalmának pontosítása indokolt annak érdekében, hogy az adózás rendjéről szóló törvény szerinti telephely fogalommal összhangba kerülhessen.

A 38. §-hoz

A modellváltó felsőoktatási intézmények számviteli elszámolását érintő módosítás, továbbá megfelelő felkészülési időt szabályozó átmeneti rendelkezés.

A 39. §-hoz

A szakasz a mellékletben szereplő módosításokra utal: az érintettek adatainak ellenőrzése és pontosítása céljából szükséges, hogy a felsőoktatási intézmények is értesüljenek a hallgatóikra és alkalmazottjaikra vonatkozóan a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból kikerülés időpontja és oka adatokról.

Kötött felhasználású diákhitel kifizetése a felsőoktatási intézmények részére történik, ennek megfelelően az intézmények részére a diákhitel könyveléséhez, illetve adminisztrációjához szükséges adatokat át kell adnia a Diákhitel Központnak. A tanulmányi rendszerek és az intézmények képviselői továbbá jelezték, hogy amennyiben ezen adatok kezelésére a jövőben nem lesz jogalapjuk, nem tudják a diákhittel kapcsolatos adminisztrációt ellátni. Az intézmények jelentős költségráfordítással építették ki a diákhitel adminisztrációjával kapcsolatos belső folyamataikat.

A 40. §-hoz

A módosítások elvi élel különböztetik meg a törvényben már korábban is szereplő távoktatás fogalmát (amely esetében a tanórák, így a személyes érintkezést igénylő tanórák száma elérheti a nappali képzés tanóráinak 30%-át), és elkülönítik a személyes érintkezést nem igénylő távolléti oktatás fogalmától.

A 41. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

A 42. §-hoz

A szellemi tulajdon-kezelési szabályzatok megléte, valamint a kutatóhelyi éves beszámolások rendszerének egységesítése garanciális elemet jelent a kutatási tevékenységre költött költségvetési források megfelelő ellenőrzésére, illetve visszajelzést ad az államigazgatási szakpolitika számára a szabályozási célok teljesüléséről.

A módosítás értelmében az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat irányítása alatt működő kutatóhelyek a hatályos szabályozással összhangban az irányítószerv Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Titkárság számára készítenek éves jelentést a kutatóhelyen létrehozott szellemi alkotásokra vonatkozó hasznosítási célok megvalósulásáról.

A 43. §-hoz

A Kjt. kutatói összeférhetlenségre vonatkozó szabályainak megfelelő módosítása lehetővé teszi, hogy egy új, rugalmasabb szabályzás valamennyi kutatóhely kutatójára egységes elvek alapján kerülhessen megállapításra.

A 44. §-hoz

A hasznosító vállalkozás definíciójának valamennyi felsőoktatási intézményben létrehozott szellemi alkotásokat hasznosító vállalkozásra történő kiterjesztésével egyidejűleg célszerű a pályázati támogatási lehetőségeket is kiterjeszteni erre a kedvezményezett körre is.

A 45. §-hoz

Az egységes szabályozás az egyetemi-ipari kapcsolatokban kiszámítható kereteket teremt és megkönnyíti a vállalkozások számára a felsőoktatási intézményekkel történő kutatási együttműködések létrehozását.

A 46. §-hoz

A szakkollégiumokkal számos pályázaton indulnak a felsőoktatási intézmények és diákkotthonok is, ezért megkeresik az Oktatási Hivatalt, mint a közhiteles nyilvántartást vezető szervet, hogy igazolja a szakkollégium nevét, címét és képviselőjét, így tehát a korábban a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben meglévő felhatalmazással egészül ki az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény.

A 47. §-hoz

A nemzeti felsőoktatásról szóló törvény 2020. évi módosításával az Országos Tudományos Diákköri Tanács jogi személyiséget nyert. Jelen módosítás rendelkezik arról, hogy az Oktatási Hivatal a jogi személyiséggel felruházott testület mely adatait veszi nyilvántartásba.

A 48. §-hoz

A jogszabályi rendelkezések jelenleg csupán a szellemi tulajdonjogokra vonatkozóan engedélyezett felhasználási, illetve hasznosítási jog ellenértékét (azaz a licenciadíjat) nevesítik járulékalapot nem képező összegként. Ugyanakkor a találmányi díj, valamint az egyéb iparjogvédelmi oltalmi formák esetében a munkavállalót megillető díjazás jogi természete ezzel sok tekintetben megegyezik, hiszen iparjogvédelmi oltalom alatt álló szellemi alkotások létrehozóit a munkáltatóra való törvényi jogátszállás következtében megillető díjról van szó.

A gazdaság versenyképességének növelése céljából kiemelt jelentőségű ez utóbbi körbe tartozó innovációs tevékenység támogatása is, így a járulégmentesség valamennyi iparjogvédelmi oltalmi formára, valamint a know-how-ra is kiterjed.

A 49. §-hoz

A módosítás jogtechnikai pontosítást tartalmaz.

Az 50. §-hoz

A módosítás jogtechnikai pontosítást tartalmaz.

Az 51. §-hoz

A módosítás jogtechnikai pontosítást tartalmaz.

Az 52. §-hoz

A módosítás jogtechnikai pontosítást tartalmaz.

Az 53. §-hoz

A módosítás az Universitas Miskolcinenkis Alapítványról, az Universitas Miskolcinenkis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény alapján az Alapítvány társasági részesedésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

Az 54. §-hoz

A módosítás tulajdonosi joggyakorlásról rendelkezik.

Az 55. §-hoz

Az Universitas Miskolcinenkis Alapítványról, az Universitas Miskolcinenkis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény vonatkozásában új mellékletéről rendelkezik.

Az 56–57. §-hoz

Pontosító rendelkezést tartalmaz.

Az 58. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

Az 59. §-hoz

A családokért felelős tárca nélküli miniszter – a Kormány gyermektáboroztatási programjának alakításáért felelős miniszterként – elkötelezett az Erzsébet-táborokban mint Magyarország legnagyobb táboroztatási programjában részt vevő gyermekek személyes adatainak biztonságos kezelése mellett.

Az Erzsébet-táborokról szóló 2020. évi LXIV. törvény 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának megfelelően, az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) mint táborszervező, az Erzsébet-táborok megszervezése, működtetése, valamint a táborozók egészségének védelmét és biztonságát szolgáló táboroztatás megvalósítása céljából kezeli az Erzsébet-táborokban részt vevő gyermekek természetes személyazonosító adatait, Társadalombiztosítási Azonosító Jelét (a továbbiakban: TAJ), valamint a személyi azonosítójukat is.

A javaslat értelmében az Alapítvány a gyermekek személyi azonosítóját a jövőben nem kezelné, egyebekben a gyermekek azonosítása a jövőben a TAJ alapján vagy a természetes személyazonosító adatok alapján álnevesítéssel kialakított belső azonosító formájában történne, ezzel is erősítve a személyes adatok védelmének gyakorlatát.

Az Alapítvány által kezelt adatok közül a TAJ egyrészről személyes adat, hiszen az érintettel közvetlenül kapcsolatba hozható, továbbá a TAJ alapján az érintett ténylegesen azonosítható, illetve annak lehetősége fennáll; másrészt különleges adat abban a vonatkozásban, ha az adott azonosító számhoz egészségi állapotra vonatkozó személyes adat kapcsolódik; harmadrészt a nemzeti adatvagyon része.

A TAJ személyes adat minősége mindaddig fennáll, amíg a TAJ kapcsolata az érintett gyermekkel helyreállítható, tehát ha az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításához szükségesek.

A törvényjavaslat értelmében az Erzsébet-táborokban részt vevő gyermekek személyes adatainak magas szintű védelme érdekében az Alapítvány mint táborszervező a jövőben a gyermekek TAJ-át egyirányú kódolással, avagy ún. hash-eléssel (karaktersorozatokkal) képzett pszeudonim (álnevesített) belső azonosító formájában tárolná. A gyermekek TAJ-ából képzett kód eredeti tartalma a kódolási mód ismeretében sem lenne visszaállítható.

Olyan gyermekek esetében, akik nem rendelkeznek TAJ-jal, az Alapítvány az azonosítást követően a gyermeket a természetes személyazonosító adatai alapján álnevesített belső azonosító alapján tartja nyilván, biztosítva a személyes adatok védelmét.

Az álnevesítés (pszeudonimizáció) a gyakorlatban a jelentkező gyermekek közvetett azonosítását teszi lehetővé, megvalósítva egyúttal a gyermekek személyes adatainak magasabb szintű védelmét.

A táboroztatási programban részt vevő gyermekek egészségének magasfokú megőrzéséhez, az esetlegesen szükségessé váló orvosi ellátás biztosításához a TAJ kezelése, korlátozott időtartamban, a továbbiakban is megtörténik.

A 60. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

A 61. §-hoz

A módosítás jogtechnikai pontosítást tartalmaz.

Végső előterjesztői indokolás

az Európai Unió Bírósága C-66/18. számú ügyben hozott ítéletének végrehajtása érdekében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) minden Magyarországon működő intézmény számára előírta, hogy hazánkban kizárólag magyar engedély birtokában lehessen felsőoktatási tevékenységet folytatni. Az Európai Bizottság ezzel összefüggésben indított kötelezettségzegés megállapítása iránti keresetet az Európai Unió Bíróságánál Magyarországgal szemben. A Bíróság tavaly októberi ítéletében helyt adott a keresetnek. A törvenymódosítás az ítéletben foglaltak végrehajtása érdekében az Nftv. külföldi felsőoktatási intézmények magyarországi működésére vonatkozó, 76–77. §-aiban foglalt rendelkezéseinek módosítását kezdeményezi. Annak érdekében, hogy a vita lezárható legyen, a törvényjavaslat egy más európai országban már bevált, hatályos jogszabály magyar jogrendbe történő átültetésére tesz javaslatot. A javaslat a bajor jogot alapul véve eltérő szabályozást tartalmaz az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésben részes államban (EGT-állam) székhellyel rendelkező, államilag elismert, külföldi felsőoktatási intézmények és az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésben nem részes államban (nem EGT-állam) székhellyel rendelkező külföldi felsőoktatási

intézmények Magyarországi működésére. Az új előírást nemzetközi összehasonlító vizsgálatok eredményére építve, a bajorországi szabályozás (Bayerisches Hochschulgesetz) mintájára, a felsőoktatási tevékenység folytatására vonatkozó szakasz feltételeit lefordítva és tükröztetve emelheti be az Országgyűlés a hazai rendelkezések közé. A kormány a javaslat tartalmáról tájékoztatta az Európai Bizottságot, amely ezzel kapcsolatos kifogást nem jelzett. Mivel a rendelkezések más tagállamban hatályos, az uniós testületek, intézmények által sem kifogásolt szabályozás átvételét jelentik, a kiigazított felsőoktatási törvény vonatkozó szakasza vélhetően minden további próbát kiáll majd. A Magyarországon működő egyetemek jelenleg is teljesítik a pontosított elvárást, vagy annak különösebb nehézség nélkül képesek lehetnek megfelelni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A törvénymódosítás szerint a nem EGT-államban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény akkor folytathat Magyarországon oklevelet adó képzési tevékenységet, ha a Magyarországon nyújtott képzés a magyar felsőoktatási intézmények képzésével egyenértékű, az általa Magyarországon nyújtott képzés felvételi követelményei megfeleltethetők az intézmény képzésével egyenértékű képzést nyújtó államilag elismert felsőoktatási intézményre vonatkozó felvételi követelményeknek, szerepel Magyarország Kormánya és a külföldi felsőoktatási intézmény székhelye szerinti állam kormánya által kötött – a felsőoktatási végzettségek, fokozatok egyenértékűségéről szóló – nemzetközi szerződésben, és a felsőoktatási intézmény képzési tevékenységre való jogosultságát az Oktatási Hivatal kérelemre engedélyezi. Tekintettel arra, hogy a külföldi felsőoktatási intézmény Magyarországon folytatott képzési tevékenységéért a külföldi felsőoktatási intézmény felelős, a törvénymódosítás egyértelművé teszi, hogy a nem EGT-tagállamban székhellyel rendelkező külföldi felsőoktatási intézmény esetében az oklevelet adó képzési tevékenysége folytatására, az intézményben folyó oktató és kutató munkára, valamint annak ellenőrzésére, az intézmény működésére az intézmény székhelye szerinti állam előírásait kell alkalmazni. Az egyértelmű jogalkalmazás érdekében kimondja továbbá, hogy a képzésre tekintettel a felsőoktatási intézmény székhelye szerinti államban elismert végzettséget tanúsító oklevelek és fokozatok adhatóak.

2. §

A törvényjavaslat szerint az EGT-államban székhellyel rendelkező, államilag elismert külföldi felsőoktatási intézmény akkor folytathat Magyarországon oklevelet adó képzési tevékenységet, ha az általa Magyarország területén folytatni kívánt képzés és az arra tekintettel kiállított oklevél a székhelye szerinti EGT-államban államilag elismert felsőoktatási fokozatot adó képzésnek minősül, és a felsőoktatási intézmény oklevelet adó képzési tevékenységre való jogosultságát az oktatási hivatal kérelemre megállapítja.

3. §

Átmeneti rendelkezés meghatározására kerül sor.

4–5. §

A rendelkezés a rövidebb szövegmódosító, valamint hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmazza.

6. §

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás

az egyes törvényeknek a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló irányelvvel összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) módosításának célja jogharmonizációs kötelezettség teljesítése, melynek keretében a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: RED II) rendelkezései kerülnek átültetésre.

A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény, a Vet., a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény, a megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló 2010. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Büat.), valamint az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosításának célja jogharmonizációs kötelezettség teljesítése, melynek keretében az Európai Unió Tiszta Energia Csomagjának részét képező RED II rendelkezései kerülnek átültetésre. Ehhez kapcsolódóan szükséges továbbá a természet védelméről szóló 1996. LIII. törvény, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény jogharmonizációs záradékkal való kiegészítése is.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***Az 1. §-hoz**

Jogharmonizációs záradék.

A 2. §-hoz

A RED II 24. cikk (8) bekezdésének való megfelelést szolgálja, mely megköveteli a villamosenergiaelosztórendszer-üzemeltetőktől, hogy az általuk kiszolgált területen a távfűtési rendszerek üzemeltetőivel együttműködve legalább négyévente mérjék fel annak lehetőségét, hogy a távfűtési vagy -hűtési rendszerek kiegyenlítő más rendszerszintű szolgáltatásokat nyújtsanak. Az elosztók vonatkozásában ez a kötelezettség a Vet.-ben kerül rögzítésre, melynek értelmében az elosztói rugalmassági szolgáltatások piacának fejlettségére vonatkozó elemzésben kell négyévente a felmérés eredményét közzétenni. Ezzel összefüggésben a távhőtermelők és távhőszolgáltatók számára is indokolt kötelezettség előírása az elosztókkal történő együttműködés érdekében.

A 3. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 4. §-hoz

A rendelkezés új fogalmak bevezetéséről gondoskodik a RED II-nek megfelelően.

Az 5. §-hoz

A származási garancia kiállítására vonatkozó szabályok módosítását szolgálja.

A 6. §-hoz

A RED II 2. cikk 13. pontja miatt szükséges a pontosítás.

A 7. §-hoz

Az utóbbi időszak tapasztalatai alapján megállapításra került, hogy a villamosenergia-rendszerben (a továbbiakban: VER) szükség van valamilyen rugalmas fékre az időjárásfüggő naperóművek beépülési ütemének és az ebből fakadó VER szintű problémák kontrollálhatósága érdekében. A kontrollálhatóság célja az energiasztratégia 2030. évre vonatkozó napelemes célérték teljesítése úgy, hogy arra a VER fejleszthetőségével összhangban kerüljön sor, megfelelő felkészülési ütemet hagyva a VER rugalmasságának növelésére és a hatékony piaci körülmények megteremtésére.

Kapcsolódik a módosításra kerülő Vet. 35. § (8) bekezdése szerinti új, szabad kapacitások kiosztására irányuló eljárás szabályainak kialakításához. A Vet. 35. § (8) szerinti eljárásrend alapján ugyanis a hálózati engedélyesek által a közzétételi eljárás során megállapított szabad kapacitások mellett az átviteli rendszerirányító egy olyan értéket tesz majd közzé, amely meghatározza az időjárásfüggő termelőknek a VER szintjén kiosztható csatlakozási kapacitás legmagasabb mértékét a VER üzembiztos működtetésének biztosítása érdekében. A kapacitások új graduális beépülésének szabályai a kiszolgáltatásra csatlakozó termelők (pl. háztartási méretű kiserőmű) nem vonatkoznak.

A 8. §-hoz

A RED II 24. cikk (8) bekezdésének való megfelelést szolgálja, mely megköveteli a villamosenergiaelosztórendszer-üzemeltetőktől, hogy az általuk kiszolgált területen a távfűtési rendszerek üzemeltetőivel együttműködve legalább négyévente mérjék fel annak lehetőségét, hogy a távfűtési vagy -hűtési rendszerek kiegyenlítő más rendszerszintű szolgáltatásokat nyújtsanak. Az elosztók vonatkozásában ez a kötelezettség a Vet.-ben kerül rögzítésre, melynek értelmében az elosztói rugalmassági szolgáltatások piacának fejlettségére vonatkozó elemzésben kell négyévente a felmérés eredményét közzétenni. Ezzel összefüggésben a távhőtermelők és távhőszolgáltatók számára is indokolt kötelezettség előírása az elosztókkal történő együttműködés érdekében.

A 9. §-hoz

A rendelkezés rögzíti, hogy a közép- vagy nagyfeszültségű hálózatra csatlakozni kívánó termelők részére a hálózati engedélyesek a közzétett szabad kapacitásokat külön kapacitás kiosztási eljárás során osztják ki. A kiosztási eljárás részletes szabályait az üzemi szabályzat és az elosztói szabályzat tartalmazza, a termelők részére kiosztható szabad kapacitások meghatározásának módjára vonatkozó szabályokat pedig a Vet. végrehajtására kiadott jogszabály, valamint az üzemi és elosztói szabályzatok határozzák meg.

A 10. §-hoz

A megújuló-energiaközösség törvényi szintű meghatározását szolgálja a rendelkezés.

A 11. §-hoz

A megújuló-energiaközösségek nyilvántartásba vételi eljárásában állapít meg speciális rendelkezést az energiaközösségekhez képest.

A 12. §-hoz

A RED II 15. cikk (8) bekezdésének megfelelően a Hivatal feladatkörét bővíti.

A 13. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezés a nagy- vagy közép-feszültségű hálózatra történő termelői csatlakozás megtagadásának feltételei, valamint a nagy- vagy közép-feszültségű hálózatra csatlakozni kívánó termelők részére kiosztható szabad kapacitások meghatározásának módjára vonatkozó szabályok megalkotására.

A 14. §-hoz

Átmeneti szabályokat állapít meg. A rendelkezés rögzíti a Hivatal, az átviteli rendszerirányító, valamint az elosztók által ellátandó feladatok első időpontját. A szabályozás célja, továbbá, hogy a folyamatban lévő csatlakozási igényeket is a Vet. 35. § (8) bekezdése szerinti transzparens új eljárásrend keretei közé terelje.

A 15. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 16. §-hoz

A Hivatal által ellátott feladat személyi hatályát bővíti a termelő-fogyasztóval, az együttesen eljáró termelő-fogyasztókkal, valamint a megújulóenergia-közösséggel.

A 17. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 18. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 19. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 20. §-hoz

Az (1) bekezdés: a biomasszából előállított tüzelőanyag bekerülése miatt szükséges kiegészíteni a rendelkezést.

A (2) bekezdéshez: a módosítás az irányelv átültetéséhez szükséges, a biomasszából előállított tüzelőanyaggal egészíti ki a megújuló energia forrásait.

A (3) bekezdés: a RED II a kukoricafélék helyett gumós növényeket használ a fogalom meghatározásához, amelynek átvezetése szükséges a törvényben.

A (4) bekezdés: a RED II kiegészítette a fogalmat a takarmány- és takarónövény fogalmával, amelynek átvezetése szükséges a törvényben

A 21. §-hoz

Az elektronikus ügyintézés kötelezővé tételéről szóló rendelkezés.

A 22. §-hoz

A biomasszából előállított tüzelőanyag bekerülése miatt szükséges kiegészíteni a rendelkezést. A hatósági eljárások során számos olyan eset felmerülhet, amikor a hatóság döntéséhez szükséges annak igazolása, hogy a folyékony bio-energiahordozó, a bioüzemanyag vagy a biomasszából előállított tüzelőanyag alapanyaga megfelel a fenntarthatósági követelményeknek. Ezt kizárólag a felhasználó tudja igazolni, ezért szükséges annak előírása, hogy a hatóság felszólítására a felhasználónak igazolni kell a feltételeknek való megfelelést.

A 23. §-hoz

A BÜHG és BIONYOM nyilvántartásba vételi eljárások során a kérelem csak abban az esetben bírálható el pozitívan, ha a kérelmező a Büat. végrehajtását szolgáló Korm. rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét maradéktalanul teljesítette. Azért szükséges a módosítás, mert a BIONYOM nyilvántartásba vételi eljárások tekintetében a hatályos rendelkezés nem biztosítja az adott eljárás felfüggeszthetőségét az adatok kérelmező általi benyújtásáig.

A 24. §-hoz

A bioüzemanyag-részarányon belül a RED II is meghatároz határértékeket a különböző bioüzemanyagokra vonatkozóan. Ennek alsóbb rendű jogszabályba való átültetéséhez szükséges a rendelkezés.

A 25. §-hoz

A bioüzemanyag-részarányon belüli határértékek bevezetésével a nem-teljesítéshez kapcsolódó szankciók bevezetése, illetve az elhatárolás az általános bioüzemanyag-részarány és az egyes bioüzemanyag-típusokra vonatkozó részarány között a szankciók tekintetében is szükséges.

A 26. §-hoz

A módosítás célja az átláthatóság növelése, tekintettel arra, hogy jelenleg nincs olyan átláthatósági platform, amelyen az értéklánc tagjai ellenőrizhetnék azt, hogy ki tagja a BIONYOM nyilvántartásnak, esetlegesen kit zártak ki onnan jogsértő magatartás miatt.

Az ISCC EU önkéntes fenntarthatósági rendszer (amely az Európai bizottság határozatával elfogadott nemzetközi fenntarthatósági rendszer) esetében is egy átláthatósági platform biztosítja a rendszer tagjai számára, hogy a piaci szereplők ellenőrizhessék a kereskedelmi partner regisztrációját és a fenntartható kereskedelmi, feldolgozó vagy forgalmazói tevékenységgel összefüggésben a jogkövetési hajlandóságot. Mindezek analógiájára a BIONYOM nyilvántartásban szereplő, fenntartható terméket forgalmazó ügyfelek esetében is a hivatkozott adattartalom a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) honlapján elérhetővé válna a piaci szereplők egymással szembeni bizalmának megalapozása érdekében és a RED II-ben megfogalmazott átláthatóság és csalásbiztonság növelése érdekében.

A 27. §-hoz

A módosítással a fenntarthatósági bizonyítványok kiadásához és az egyéb fenntarthatósági nyilatkozatokban szereplő adatok valóságtartalmának ellenőrzéséhez az adott biomassza tételek megtermelésével érintett terület(ek) vonatkozásában, a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (a továbbiakban: NAK) által megyei szinten összesített hiteles vetési és betakarítási adatok – így a vetésterületre, a termésátlagra és a terméshozamra vonatkozó adatokat – a NAK-tól beszerezve, a Bűt.-ban rögzített célra felhasználhatóvá válnak a Nébih számára.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 4. § (1) bekezdése szerint: „Személyes adat kizárólag egyértelműen meghatározott, jogszerű célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok gyűjtésének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.”

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 38/A. § (8a) bekezdése szerint: „Az élelmiszerlánc-ellenőrzések hatékonyabb végrehajtása, valamint a szükséges zárlati intézkedések megtétele érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv minden év július 1-jéig elektronikusan átadja az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére az adott évben benyújtott egységes kérelmek kérelmezőre, területekre, valamint azok területhasznosítására vonatkozó, egyedi azonosításra alkalmas adatait.”

A fentiek alapján, a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) által a Nébih mint élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére az Éltv. 38/A. § (8a) bekezdése alapján átadott – az egységes kérelmek kérelmezőre, területekre, valamint azok területhasznosítására vonatkozó – egyedi azonosításra alkalmas adatok kizárólag az Éltv.-ben nevesített konkrét célból használhatóak. A MÁK által a fentiek alapján átadott kérdéses adatok biomassza-termelők által kiadott fenntarthatósági dokumentumok valóságtartalmának ellenőrzésére jogszerűen az erre vonatkozó felhatalmazás esetén használhatóak fel, így ennek érdekében van szükség a fenti új bekezdés jogszabályban valló rögzítésére.

A 28. §-hoz

A módosítás a 2009/28/EK irányelv hatályon kívül helyezése miatt szükséges, a jelentéstételi kötelezettséget ezentúl a RED II alapján nyújtja be a miniszter.

A 29. §-hoz

A felhatalmazó rendelkezés kiegészítése szükséges a RED II 29. cikk (2) bekezdésének jogharmonizációjára tekintettel.

A 30. §-hoz

Átmeneti rendelkezés, amely a törvény tervezett hatálybalépésének időpontjára (2021. július 1.) tekintettel 2021. szeptember 1. napjáig megfelelő felkészülési időt biztosít a kötelezettek számára, hogy a 11. § (1a) bekezdés szerinti adatszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tegyenek.

A 31. §-hoz

Az a) ponthoz: a módosítás a 2009/28/EK irányelv hatályon kívül helyezése miatt szükséges.

A b) ponthoz: fogalom módosítás miatt szükséges.

A c)–h) pontokhoz: A felhatalmazó rendelkezések kiegészítése szükséges, mert a RED II hatályát kiterjesztették a biomasszából előállított tüzelőanyagokra is, ezért a megfeleléshez szükséges alsóbb szintű jogszabályok módosítása így valósítható meg.

Az i) és j) pontokhoz: a 10. § (6) bekezdés és az 1. melléklet közötti összhang megteremtése érdekében szükséges a módosítás.

A 32. §-hoz

A RED II. 15. cikk (5) bekezdésnek történő megfelelés céljából szükséges előírni, hogy 2022. január 1. napjától kezdve a központi kormányzat által használt épületek energiahatékonysági felújítási mértékének el kell érnie az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló miniszteri rendeletben az új épületek tekintetében előírt energetikai minimumkövetelmény-szintjét legalább a felújítandó alapterület 50%-a esetében. Az új épületekre vonatkozóan előírt közel nulla energiaigényű épület követelményszintje abban tér el a felújítandó épületeket érintő követelményszinttől, hogy közvetlenül vagy közvetetten írja elő és ösztönzi a megújuló energia felhasználását az adott épületben.

A 33. §-hoz

A RED II. 15. cikk (6) bekezdésének történő megfelelés érdekében szükséges előírni, hogy a Magyar Mérnöki Kamara ne csupán az energiahatékonysági tanúsítványokról, ezek rendeltetéséről és céljáról nyújtson tájékoztatást, hanem a megújuló energiahasználatot, és a rendkívül energiahatékony megoldásokat is ösztönző költséghatékony intézkedésekről is.

A 34. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 35. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 36. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 37. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás

a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslatához kapcsolódó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) értelmében köziratnak minősül a keletkezés idejétől és az őrzés helyétől függetlenül minden olyan irat, amely a közfeladatot ellátó szerv irattári anyagába tartozik vagy tartozott. Az elmúlt időszakban, különösen a II. világháború, valamint az 1956-os forradalom és szabadságharc időszakában azonban jelentős mennyiségű köziratnak minősülő dokumentum került magánszemélyek tulajdonába vagy birtokába. Ezek nagyobb része a közfeladatot ellátó szervektől került ki, esetileg azonban felbukkannak levéltárból származó iratok is.

Az Alaptörvényből levezethető az állam azon kötelezettsége, amely szerint biztosítani szükséges a maradandó értékű köziratok, mint kulturális javak megőrzése és azok tartalmának megismerhetőségét, valamint az ügyviteli értékű köziratok, mint a közigazgatás működéséhez és az állampolgári jogok érvényesüléséhez szükséges adatok megőrzését mindenki számára.

Jelen javaslat arra irányul, hogy a fenti alapvetésekre tekintettel megnyugtatóan rendezze azon köziratok jogi helyzetét, amelyek az idők során a közfeladatot ellátó szervtől vagy az államtól elszármaztak és magánszemélyek birtokába vagy tulajdonába kerültek.

A javaslat ennek megfelelően kimondja, hogy közirat lehet a közfeladatot ellátó szerv tulajdonában, lehet állami tulajdonban vagy lehet a fentiekől eltérő bármely más szerv vagy személy tulajdonában is, ha azokon jogszerűen tulajdon szerzett. Ez utóbbiak az ún. elszármazott köziratok, amelyek adattartamának – ha az maradandó értékűnek minősül – az utókor számára történő megőrzése és kutathatósága állami prioritás. Erre tekintettel ezen elszármazott köziratok esetében a javaslat rögzíti az állam elővásárlási jogát. A javaslat továbbá „öszönzőket” fogalmaz meg a tulajdonosok felé az elszármazott köziratoknak a Magyar Nemzeti Levéltárnál (a továbbiakban: MNL) történő bejelentése érdekében, amit a tulajdonos az irat közirati minőségének megállapításával összefüggő hatósági eljárás keretében tehet meg.

A bejelentést követően az MNL az elszármazott közíratra vételi ajánlattal élhet, de ha a tulajdonos nem kívánja eladni a közíratot, akkor a maradandó értékű elszármazott köziratokat a levéltár a tulajdonosnak visszaadja azt követően, hogy azokat digitalizálta és nyilvántartásba vette, ezzel biztosítva azok fennmaradását a jövő nemzedékei számára.

A törvényjavaslat az Ltv. módosításával összefüggésben javaslatot tesz a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) technikai módosítására.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***1. §**

A javaslat a köziratok esetleges magántulajdoni létre figyelemmel indokolt a magánirat fogalmának pontosítása.

2. §

Az Ltv. értelmében köziratnak minősül a keletkezés idejétől és az őrzés helyétől függetlenül minden olyan irat, amely a közfeladatot ellátó szerv irattári anyagába tartozik vagy tartozott. Nem minősül tehát köziratnak például a szerv által az ügyfél részére kiadmányként átadott példány.

A javaslat a közirat definícióra figyelemmel rögzíti a köziratok tulajdonjogi helyzetének jogi kereteit. Eszerint a közirat tulajdonosa a közfeladatot ellátó szerv, illetve ennek hiányában az állam, kivéve, ha a közirat jogszerűen más szerv vagy személy tulajdonába került. Ez utóbbi esetre a javaslat bevezeti az elszármazott közirat meghatározást utalva egyúttal arra az állami törekvésre, hogy ezen köziratoknak vagy azok adattartalmának az állami tulajdonba történő visszaszármaztatásának előmozdítása az állam egyik prioritása. Az elmúlt időszakban, így különösen a II. világháború, valamint az 1956-os forradalom és szabadságharc időszakában ugyanis jelentős mennyiségű köziratnak minősülő dokumentum került magánszemélyek tulajdonába.

A javaslat rögzíti azt a vélelmet, hogy az 1957. január 1-je előtt keletkezett közirat birtokosát az ellenkező bizonyításáig tulajdonosnak kell tekinteni. Kivételt jelentenek ez alól az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény (a továbbiakban: ÁBTL tv.) hatálya alá eső iratok, azok ugyanis jogszerűen csak az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára birtokában lehetnek, így, ha az ÁBTL tv. hatálya alá tartozó köziratok más birtokában vannak, ezen birtokost nem lehet a vélelem alapján tulajdonosnak tekinteni.

A javaslat rögzíti továbbá, hogy a maradandó értékkel bíró elszármazott közirat esetében az államot elővásárlási jog illeti meg.

3. §

A javaslat rögzíti, hogy azok az elszármazott köziratok, melyeket az MNL a közirati minőség megállapítására vonatkozó eljárásában maradandó értékűnek minősített, majd ezt követően a tulajdonos részére visszaszolgáltattott, a törvény erejénél fogva védettnek minősülnek.

4. §

A törvény koherenciája érdekében a javaslat kimondja, hogy az 1957. január 1-jét megelőzően keletkezett elszármazott köziratok az Ltv. 5. § (1) bekezdésében rögzített általános szabálytól eltérően a törvényben meghatározott feltételek mellett elidegeníthetőek. Kivételt képeznek ez alól is az ÁBTL tv. hatálya alá tartozó köziratok, azok ugyanis továbbra sem forgalomképesek. A módosítás egyértelműen rögzíti, hogy köziratból egyes adatok sem törölhetőek, semmilyen indokkal (pl.: érintett tiltakozása, törlési kérelme), mivel azok egységként történő megőrzése jogszabályból eredő kötelezettség, ezzel elősegítve az egyértelmű jogértelmezést, különös tekintettel a nem közfeladatot ellátó szervek tulajdonában lévő köziratok esetében.

A levéltárügy rendezéséről szóló 1947. évi XXI. törvénycikk előírásaira figyelemmel a hatályba lépést követően maradandó értékű köziratnak a közfeladatot ellátó szervtől magántulajdonba történő kerülésére elvileg nem volt lehetőség. A pártállami diktatúra kiépülése, majd az 1956-os forradalom és szabadságharc időszakában ugyanakkor számos esetben történt jóhiszemű iratmentés, amelynek következtében köziratok kerültek magánszemélyek birtokába, illetve tulajdonába. Ezen iratok visszaszármaztatása a történelmi események folytán nem valósult meg. A rendelkezés révén ezeknek az iratoknak a forgalomképessé tétele a bejelentési kötelezettséggel együtt az említett iratok állam számára láthatóvá válását szolgálja. Közirat magántulajdonba kerülésére 1957. január 1-jét követően csak rendkívül speciális esetben kerülhetett sor, így ott a jogszerű tulajdonszerzés bizonyításának terhe a közirat tulajdonosát terheli.

5-6. §

Magyarország Alaptörvényének P) cikke értelmében a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelyek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. E rendelkezésből levezethető az állam azon kötelezettsége, amely szerint biztosítani szükséges a maradandó értékű köziratok, mint kulturális javak megőrzése és azok tartalmának megismerhetőségét, valamint az ügyviteli értékű köziratok, mint a közigazgatás működéséhez és az állampolgári jogok érvényesüléséhez szükséges adatok megőrzését. Ez a kötelezettség indokolja az Ltv.-nek egy új eljárással történő kiegészítését, mely az iratok közirati jellegének és a közirat maradandó jellegének megállapítására irányul.

A fentiek megállapítása kapcsán a legtöbb szakmai kompetenciával bíró szerv a központi általános levéltár, így az eljárásban hatóságként az MNL jár el. Az MNL eljárhat az irat birtokosának vagy tulajdonosának kezdeményezése alapján, valamint meghatározott esetekben az eljárást hivatalból kezdeményezi. Aki olyan iratnak a birtokosa

vagy tulajdonosa, amely kapcsán nem tudja megállapítani, hogy az köziratnak minősül-e vagy olyan elszármazott közirat tulajdonosa, amelynek tulajdonjogáról megfelelő vételár ellenében szívesen lemondana az állam javára, az MNL-nél kezdeményezi az eljárást. Abban az esetben pedig köteles az eljárást kezdeményezni, ha a közirat tulajdonosváltását vagy külföldre szállítását tervezi.

A javaslat rögzíti, hogy az MNL-nek az eljárás lefolytatására 30 nap áll a rendelkezésére, ezt követően a vizsgált iratot a tulajdonos vagy birtokos számára visszaszolgáltatja.

Az MNL megvizsgálja, hogy az irat köziratnak minősül-e, és hogy az elszármazott közirat maradandó értékűnek minősül-e. Az eljárás során jogosult szakértőket is bevonni.

Ha az eljárás során az MNL megállapítja, hogy az irat magánirat vagy maradandó értékkel nem bíró elszármazott közirat, dönt annak visszaadásáról azzal, hogy ha a maradandó értékkel nem bíró elszármazott közirat ügyviteli értékkel rendelkezik, akkor a visszaadást megelőzően az iratról hiteles másolatot készít.

Ha az eljárás során az MNL azt állapítja meg, hogy az elszármazott közirat maradandó értékkel bír, akkor – ha a közirat tulajdonosa a közirat elidegenítésére tekintettel kezdeményezte az eljárást – dönthet arról, hogy él-e az elővásárlási jogával vagy egyéb esetben az irat megvásárlására vételi ajánlatot tehet a tulajdonos részére.

Amennyiben az MNL nem él az elővásárlási jogával vagy nem tesz vételi ajánlatot, illetve, ha az irat tulajdonosa a vételi ajánlatot nem fogadja el, a köziratot az MNL visszaadja a tulajdonosnak azzal, hogy a visszaszolgáltatást megelőzően arról elektronikus másolatot készít és azokat nyilvántartásba veszi. A nyilvántartásban szereplő köziratok a törvény erejénél fogva védettek, és az irat tulajdonosának változásbejelentési kötelezettsége van a nyilvántartott adatok vonatkozásában. A javaslat szerint köziratvédelmi bírság szabható ki, ha az elszármazott közirat tulajdonosa a Magyar Nemzeti Levéltár felé fennálló bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.

7. §

A javaslat 3. §-ában foglaltakkal összefüggésben indokolt a Kötv. módosítása is.

8. §

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás

a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LVII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kormány döntése alapján a minőségi jogalkotás folyamatának magasabb szintű kiszolgálása érdekében a Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program kiemelt projektje keretében kialakításra került az Integrált Jogalkotási Rendszer (a továbbiakban: IJR). Az IJR egy olyan szakértői rendszer, amely a jogalkotási folyamat tekintetében a jelenleg létező, szigetként működő vagy legfeljebb lazán illeszkedő szakrendszereket és a kiemelt projekt keretében kialakított alkalmazásokat egységes adattárolási mechanizmus és adatrepresentáció segítségével egységesíti, így teljes zárt rendszerben tartva a jogalkotást az első tervezet állapotától a Magyar Közlönyben történő kihirdetéséig.

A törvényjavaslat az IJR élesbe állásához kapcsolódóan határozza meg a bevezetéshez szükséges szabályokat.

A törvényjavaslat továbbá javaslatot tesz a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvénynek a Nemzeti Kulturális Tanács tagjaira vonatkozó módosítására.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–3. §

Az IJR bevezetésével a jogszabály-előkészítésben részt vevő szervek iratkezelésének egy része a jelenlegi megoldáshoz képest teljes egészében a zárt rendszerként működő és a jogalkotási folyamat teljes egészét lefedő integrált szakrendszerbe, az IJR-be kerül. Ez a változás az érintett szervek IJR-ben keletkező irataihoz kapcsolódó iratkezelési követelmények speciális szabályozását is indokolja. A módosítás e speciális szabályok törvényi szabályainak megteremtésére irányul. Ennek keretében a módosítás meghatározza, hogy a jogszabály-előkészítéssel összefüggő feladat során az IJR-ben keletkező közíratra vonatkozóan a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvényben meghatározott iratkezelési követelményeknek az IJR-ben kell megvalósulniuk. A módosítással az érintettek köziratkezelésre vonatkozó feladatai is csökkennek, azok ugyanis jelentős részben automatikusan az IJR által kerülnek ellátásra. Az iratkezelés fentiek szerinti megvalósítása az IJR-ben ugyanakkor nem eredményezi az irattal összefüggő felelősség megváltozását.

A módosítás az iratkezelés speciális szabályainak (és ennek keretében az IJR-re vonatkozó egyedi iratkezelési szabályzat tartalmának, valamint a levéltári átadás rendjének) meghatározására ad felhatalmazást a Kormány részére. A felhatalmazás alapján az IJR-re vonatkozó ezen szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

4–5. §

Az 1–3. § szerinti rendelkezésekkel összefüggő jogtechnikai pontosítás.

6. §

A Nemzeti Kulturális Tanács a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény értelmében biztosítja a kulturális ágazatok egységes kormányzati stratégiai irányításának szakmai alapjait. A Nemzeti Kulturális Alap a hazai és határon túli magyar kulturális élet finanszírozásának meghatározó intézménye, három évtizedes fennállásának köszönhetően egyedülálló tudás és felkészültség összpontosul itt, emellett állandó és ideiglenes kollégiumai révén rálátással bír a kultúra legkülönbözőbb területeire. A törvényjavaslat erre tekintettel a Nemzeti Kulturális Tanács tagjaként nevesíti a Nemzeti Kulturális Alap alelnökét is.

7. §

A törvény hatálybalépését meghatározó rendelkezés.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.